

**INŠTITUT
ZA NOVEJŠO ZGODOVINO**

**INSTITUTE
OF CONTEMPORARY HISTORY**

**POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH
IN REZULTATIH**

**JAVNEGA RAZISKOVALNEGA ZAVODA
INŠTITUT ZA NOVEJŠO ZGODOVINO**

ZA LETO 2021

Ljubljana, 25. februar 2022

Kazalo vsebine

1. VIZIJA IN POSLANSTVO INZ.....	1
Vizija	1
Poslanstvo	1
2. KRATKA PREDSTAVITEV INZ IN POUČENKI ZA LETO 2021.....	3
2.1 Kratak opis INZ.....	3
2.2 Osnovni podatki o raziskovalni dejavnosti INZ	3
2.3 Osnovni finančni podatki – po obračunskem načelu.....	5
2.4 Osnovni kadrovske podatki	6
2.5 Realizacija programa dela.....	6
2.6 Dejavnost Inštituta za novejšo zgodovino:	8
2.7 Matični podatki o Inštitutu za novejšo zgodovino.....	8
3. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH INŠTITUTA ZA NOVEJŠO ZGODOVINO	9
3.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje JRZ.....	9
3.2 Dolgoročni cilji INZ.....	9
3.3 Letni / kratkoročni cilji INZ.....	10
3.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	11
RAZISKOVALNA DEJAVNOST	12
Raziskovalni programi	12
Raziskovalni program Podobe gospodarske in socialne modernizacije na Slovenskem v 19. in 20. stoletju: Gospodarska in socialna zgodovina Slovencev.....	14
1. Znanstveno-raziskovalno delo:	14
2. Pedagoško delo – dodiplomski, doktorski, mentorski proces	15
3. Znanstvena srečanja:	15
4. Mednarodno sodelovanje:	16
5. Uredniški odbori:	16
6. Strokovne in družbene funkcije:	17
Raziskovalni program Idejnopolitični in kulturni pluralizem in monizem na Slovenskem v 20. stoletju.....	17
1. Znanstveno-raziskovalno delo:	17
2. Pedagoško delo – dodiplomski, doktorski, mentorski proces:	18
3. Znanstvena srečanja:	18
4. Mednarodno sodelovanje:	19
5. Uredniški odbori:	20
6. Strokovne in družbene funkcije:	20
Raziskovalna infrastruktura	21
Infrastrukturni program Raziskovalna infrastruktura Slovenskega zgodovinopisja	21
Opis programa	21

Center za računalniško infrastrukturo:.....	21
Center za knjižnično in dokumentarno gradivo:.....	21
Center za digitalizacijo:.....	21
Center za nestrukturirane podatke:.....	22
Center za delno strukturirane podatke:.....	22
Center za strukturirane podatke:.....	22
Center za digitalne izdaje.....	22
Center za založniško dejavnost.....	22
Center za digitalno hrambo in dostop:.....	23
Raziskovalno-razvojni center:.....	23
Služba za sodelovanje, usposabljanje in promocijo:.....	23
Služba za mednarodno sodelovanje:.....	24
Pedagoško delo – dodiplomski, doktorski, mentorski proces:.....	24
Znanstvena in strokovna srečanja:.....	24
Mednarodno sodelovanje:.....	25
Uredniški odbori:.....	25
Strokovne in družbene funkcije:.....	25
Priznanja in nagrade:.....	26
Raziskovalni projekti.....	26
Maj 68 v literaturi in teoriji: zadnja sezona modernizma v Franciji, Sloveniji in svetu.....	26
ParlaMint: Towards Comparable Parliamentary Corpora.....	27
Postimperialne tranzicije in transformacije iz lokalne perspektive: slovenska mejna območja med dvojno monarhijo in nacionalnimi državami (1918-1923).....	27
Vloga komunikacijskih neenakosti v dezintegraciji večnacionalne družbe.....	28
Temeljni raziskovalni projekt Koncepti kmečke ekonomije: teoretični in empirični primerjalni pristop (15.–20. stoletje).....	28
Modeli in prakse mednarodne kulturne izmenjave Gibanja neuvrščenih: raziskovanje prostorsko-časovnih kulturnih dinamik.....	29
Migracije in družbene spremembe v primerjalni perspektivi: primer zahodne Slovenije po drugi svetovni vojni.....	30
Migration and development in the mountain borderlands of Switzerland and Slovenia: a comparative perspective (18th-20th c.).....	30
Urbane prihodnosti: Zamišljanje in spodbujanje možnosti v nemirnih časih.....	31
Razvoj slovenščine v digitalnem okolju – jezikovni viri in tehnologije.....	31
Šole in imperialne, nacionalne in transnacionalne identifikacije: Habsburška monarhija, Jugoslavija in Slovenija.....	32
Ustvarjanje, vzdrževanje, ponovna uporaba: mejne komisije kot ključ za razumevanje sodobnih meja.....	33
Kulturno-zgodovinski vidiki staranja: izkušnje, reprezentacije, idenitete.....	33
Greh, sramota, simptom: samomor in njegove percepcije na Slovenskem (1850-2000).....	34
Slovenska zgodovina v malem: kontinuitete in spremembe v vaški skupnosti v dolgoročni perspektivi.....	35

STROKOVNO DELO	36
Založba Inštituta za novejšo zgodovino	36
1. Vsebina:.....	36
2. Pravno-administrativne naloge:	37
3. Promocija / diseminacija:	37
4. Prispevki za novejšo zgodovino	38
1. Vsebina:.....	38
2. Obseg:	38
3. Baze:	38
4. Promocija:.....	38
Znanstveni in strokovni sestanki.....	39
Usposabljanja mladih raziskovalcev	43
Nataša Henig Miščič, Vloga Kranjske hranilnice	43
Tjaša Konovšek, Slovenska politična tranzicija med letoma 1989 in 2004	43
Ivan Smiljanič, Stečaji na Slovenskem med letoma 1868 in 1941	43
Blaž Štangelj, Organizacija, razvoj in delovanje zdravstvene oskrbe odporniškega gibanja na Slovenskem med letoma 1941 in 1945	44
Pedagoško delo	45
Nosilci in izvajalci predmetov v dodiplomskem in magistrskem univerzitetnem izobraževanju.....	45
Povabljeni predavanja in vaje na univerzah in visokih šolah ter drugo pedagoško delo.....	45
Univerza v Ljubljani:.....	45
Univerze na Primorskem	46
Osnovne in srednje šole:.....	46
Promocija znanosti	47
Sodelovanje v strokovnih državnih telesih in organih	47
Mednarodno sodelovanje	47
Člani raziskovalne skupine INZ v uredniških odborih in uredništvih znanstvenih in strokovnih revij ...	49
Članstva v strokovnih organih in telesih	49
Priznanja in nagrade:.....	50
Generalna ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev.....	51
Izvajanje raziskovalne in strokovne dejavnosti	51
3.5 Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela.....	53
3.6 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	54
3.7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja	54
3.8 Ocena notranjega nadzora javnih financ.....	55
3.9 Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi	56
3.10 Ocena učinkov poslovanja Inštituta na druga področja.....	56
3.11 Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih	57
3.12 Analiza kadrovanja, kadrovske politike in izobrazbene strukture	59

4. RAČUNOVODSKO POROČILO	66
4.1 Splošne računovodske informacije	66
4.2 Bilanca stanja na dan 31. 12. 2021.....	67
Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	70
Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil.....	72
Pojasnila k bilanci stanja	76
4.3 Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2021	78
Pojasnila k Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov	80
Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 1. 1. do 31. 12. 2021.....	84
Pojasnila k Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti:	85
Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. do 31. 12. 2021	86
Pojasnila k Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po denarnem toku	89
Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2021	95
Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2021	96
5. Priloga: Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ	97

Kazalo Preglednic

Preglednica 1 Pridobljena finančna sredstva v letih 2019, 2020 in 2021, ki so v finančnih izkazih že zmanjšane za kratkoročne rezervacije.....	7
Preglednica 2 Merljivi kazalniki	11
Preglednica 3 Raziskovalni programi in projekti, ki se financirajo preko ARRS.....	12
Preglednica 4 Drugi raziskovalni projekti, kjer je JRZ koordinator projekta ali sodelujoči	13
Preglednica 5 Realizacija nakupa opreme za leto 2021	57
Preglednica 6 Pregled števila zaposlenih na dan 1. 1. 2021, načrt na dan 1. 1. 2022 in število zaposlenih na dan 1. 1. 2022 po virih financiranja.....	60
Preglednica 7 Zaposleni po plačnih (pod)skupinah in trajanju zaposlitve na dan 31. 12. 2021, v osebah.....	61
Preglednica 8 Zaposleni po plačnih (pod)skupinah in trajanju zaposlitve na dan 31. 12. 2021, v FTE.....	62
Preglednica 9 Zaposleni po plačnih (pod)skupinah in spolu na dan 31. 12. 2021, v osebah in v FTE.....	62
Preglednica 10 Raziskovalci po spolu in po nazivih na dan 31. 12. 2021, v osebah	63
Preglednica 11 Raziskovalci po državljanstvu in po nazivih na dan 31. 12. 2021, v osebah.....	63
Preglednica 12 Raziskovalci po starosti in po nazivih na dan 31. 12. 2021, v osebah.....	64
Preglednica 13 Število novih zaposlitev, upokožitev, prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas ter odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razlogov nesposobnosti v FTE v letu 2021	64
Preglednica 14 Gostujoči raziskovalci v letu 2020	65

1. VIZIJA IN POSLANSTVO INZ

VIZIJA

Inštitut za novejšo zgodovino načrtno in kontinuirano izvaja temeljno in aplikativno raziskovanje na področju zgodovinopisja novejše zgodovine, razvija področje digitalne humanistike, objavlja in predstavlja raziskovalne rezultate ter posreduje pridobljeno znanje v univerzitetnem, višjem in visokem strokovnem izobraževanju.

POSLANSTVO

Poslanstvo Inštituta za novejšo zgodovino je vsestransko kompleksno historično raziskovanje obdobja od srede 19. stoletja do sodobnosti. Raziskovalne dosežke kontinuirano predstavlja strokovni in širši javnosti, pri čemer upošteva tudi nove tehnološke možnosti diseminacije raziskovalnih rezultatov in njihove prezentacije. V svojem interdisciplinarnem raziskovalnem delu uporablja tudi dosežke humanističnih in družboslovnih ved in jih vključuje v svoje raziskovalno polje. Inštitut deluje na večini področij zgodovinopisja: razvija politično, socialno, gospodarsko, vojaško zgodovino, zgodovino vsakdana, historično antropologijo in digitalno humanistiko. V svojem raziskovalnem delu se Inštitut za novejšo zgodovino v različnih oblikah povezuje in sodeluje z raziskovalnimi in visokoškolskimi organizacijami v Sloveniji, regiji, Evropski uniji in v svetu, svoje dosežke pa predstavlja v vseh za vedo značilnih oblikah, od klasičnih in e-objav do predstavitev na znanstvenih konferencah. V širših projektih povezavah si prizadeva v evropske projekte vnesti specifično slovenskega zgodovinskega razvoja.

Pri tem si zastavlja dolgoročne **cilje**:

- v raziskovalnih programih izvajati kontinuirano raziskovanje obdobja od srede 19. do začetka 21. stoletja na vseh področjih zgodovinopisja, tako da dosega kvalitetne, evropskim merilom primerljive rezultate raziskovanja, pridobljeno znanje in spoznanja in dosežke pa posredovati strokovni javnosti doma in v tujini, študentom v pedagoškem procesu ter širši javnosti,
- snovati in izvajati take raziskovalne in infrastrukturne programe in projekte, da bo mogoče med raziskovane teme vključevati evropsko pomembna vprašanja, kar omogoča vključevanje v mednarodne raziskovalne skupine in projekte,
- razvijati infrastrukturno dejavnost z uvajanjem tehnološko, vsebinsko in metodološko novih načinov raziskovanja, posredovanja in predstavljanja zgodovinskih virov in zgodovinopisnih dosežkov,
- razvijati stabilno in kadrovsko močno raziskovalno skupino, katere člani bodo usposobljeni za kvalitetno, evropskim merilom primerljivo raziskovanje v zgodovinopisju na vseh področjih novejših zgodovine za obdobje od začetka 19. do začetka 21. stoletja,
- raziskovalne rezultate v primernih oblikah posredovati strokovni in širši javnosti in v ta namen zagotavljati lastno založniško dejavnost (izdajanje znanstvene revije, znanstvenih monografij in zbornikov s področja dela inštituta, e-objave).

2. KRATKA PREDSTAVITEV INZ IN POUDARKI ZA LETO 2021

2.1 KRATEK OPIS INZ

Inštitut za novejšo zgodovino, ki je bil ustanovljen kot Inštitut za zgodovino delavskega gibanja leta 1959, je javni raziskovalni zavod. Izvaja raziskovalno dejavnost na področjih sodobne zgodovine in digitalne humanistike s poudarkom na zgodovinopisju.

Za izvajanje dejavnosti je bil inštitut organiziran v dve organizacijski enoti:

- Znanstveno raziskovalni oddelek, ki je bil sestavljen iz:
 - o raziskovalnega programa Idejnopolitični in kulturni pluralizem in monizem na Slovenskem v 20. stoletju,
 - o raziskovalnega programa Podobe gospodarske in socialne modernizacije na Slovenskem v 19. in 20. stoletju (Gospodarska in socialna zgodovina Slovenije),
 - o infrastrukturni program Raziskovalna infrastruktura Slovenskega zgodovinopisja, skupaj z nacionalno ESFRI infrastrukturo DARIAH-SI, specialno knjižnico in Založbo Inštituta za novejšo zgodovino.
- Uprava.

2.2 OSNOVNI PODATKI O RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI INZ

Število raziskovalnih projektov: 15, od tega 13 raziskovalnih projektov ARRS (leta 2020: 14, od tega 13 raziskovalnih projektov ARRS)

- Kot nosilec: 3 raziskovalne projekte ARRS (leta 2019: 2 raziskovalna projekta ARRS)
- Kot sodelujoča organizacija: 12, od tega 10 raziskovalnih projektov ARRS (leta 2020: 12, od tega 11 raziskovalnih projektov ARRS)

Število raziskovalnih programov:

- Kot nosilec: 2 (leta 2020: 2)

Pet najpomembnejših nakupov raziskovalne opreme:

Nakup in nadgradnja računalniške opreme, ki omogoča učinkovitejše delo na domu; prenosni računalniki, pametni telefoni, nakup in nadgradnja osebnih računalnikov.

Do pet najpomembnejših dosežkov INZ na področju znanosti:

- GABRIČ, Aleš. *U sjeni politike. Opozicija komunističkoj vlasti u Sloveniji nakon 1945. godine*. Zagreb: Srednja Europa; Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN 978-953-8281-51-8 (Srednja Europa).
- MEDEN, Katja, ŠORN, Mojca, ŠORN, Mojca (urednik). *Avtorske pravice na primeru portala Zgodovina Slovenije - SIstory*. Izd. 1.0. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. 1 spletni vir, ilustr. ISBN 978-961-7104-08-0, ISBN 978-961-7104-09-7.
- *Prispevki za novejšo zgodovino: boleznj 61, 2021, št. 3 (ur. tematske številke Marko Zajc) = Contributions to the contemporary history = Contributions á l'histoire contemporaine = Beiträge zur Zeitgeschichte [Bolezni]*. ISSN 0353-0329. - Letn. 61, št. 3 (2021).
- SMILJANIĆ, Ivan. *Lovorovi gozdovi in krompir: Prešernov kult v socializmu*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-04-2.
- VODOPIVEC, Nina. *Tu se ne bo nikoli več šivalo: doživljanja izgube dela in propada tovarne*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-05-9.

Do trije najpomembnejši dogodki na inštitutu:

- Družbene razlike in revščina: znanstveni posvet (10. 11. 2021).
- Intellectual History in East Central Europe Summer School (so organizacija INZ in NEP4DISSENT Cost Action, IH ECE Network, 16. – 20. 7. 2021).
- Hekaton ParlaMint: Exploring societal issues through comparable corpora of parliamentary debates (19.-28.5.2021) in Hekaton WageIndicator: Exploration of Society Through the Lens of Labour Market Related Documentation (19.-28. 5. 2021).

Število projektov Obzorja 2020 in Obzorja Evropa, in višina sredstev na projektih Obzorja 2020 in Obzorja Evropa v evrih:

0 – v delu, 1 – prijavljen, 2 – v prijavi; 0 EUR

Število projektov, ki se sofinancirajo iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov, in višina sredstev:

- 1 projekt (kot sodelujoča organizacija) (2020: 2 projekta)
- 17.312,10 EUR (2020: 64.192,67 EUR)

Število patentov in inovacij: 0

Glede na področje dejavnosti Inštituta za novejšo zgodovino razvoj patentov ne sodi med predvidene dejavnosti in rezultate dela.

2.3 OSNOVNI FINANČNI PODATKI – PO OBRAČUNSKEM NAČELU

Celotni prihodki: 1.761.654 EUR

Celotni odhodki: 1.760.104,64 EUR

Poslovni rezultat – presežek prihodkov nad odhodki:

1.550,11 EUR EUR (iz javne službe; pred obdavčitvijo) oz.

1.549,09 EUR (presežek po obdavčitvi).

Delež prihodkov iz tržne dejavnosti:

2.400 EUR, glede na celotne prihodke znaša 0,14%

V 2021 nimamo prihodkov, ki bi jih pridobili v sodelovanju z gospodarstvom.

Analiza finančnega stanja kaže, da so pozitivno poslovanje ter izkazovanje presežka na javni službi v 2021 omogočili presežki prihodkov nad odhodki, ki so nastali kot posledica sodelovanja z gospodarstvom na javni službi, negospodarstvom ter fizičnimi osebami (plačila izdelave elaboratov, vzdrževanja digitalnih zbirk, prodaja literature, sofinanciranje znanstvenega tiska, ipd). ARRS izvajanje raziskovalne ne pokriva v celoti, zato je za pozitiven rezultat javne službe nujno dodatno financiranje, s katerim se pogosto zagotavlja tudi kritje stroškov, ki so premalo financirani s strani ARRS ali ustanovitelja (npr. ustanoviteljskih obveznosti, sofinanciranje izdaje periodičnih publikacij in monografij, sofinanciranje posrednih stroškov selitve, odpravnin ob upokojitvi, ipd).

Presežek prihodkov leta 2021 bo namenjen sofinanciranju nakupa raziskovalne opreme, s katero bo Inštitut nadaljeval postopno prenavo računalniškega sistema, ki je vsebinsko opisana in načrtovana v Programu dela 2019-2023:

- načrtovana nabava 4 osebnih računalnikov in 3 prenosnih računalnikov z osnovno programsko opremo ter mrežnega tiskalnika letno ter potrebna posodobitev drobne elektronske opreme
- ter nabava strežnikov ter druga oprema za povečanje zmogljivosti hrambe podatkov, financirana iz strukturnih skladov EU.

V rebalansu programa dela 2021 je bila načrtovana nabava raziskovalne opreme (računalniška oprema, mobilni telefoni) v višini 25.622 EUR, ki bo financirana iz sredstev ARRS.

V skladu s Programom dela in finančnim načrtom 2019-2023 bo tudi presežek prihodkov 2021 porabljen za raziskovalno opremo, izvedba nabave pa je odvisna od potrditve Vlade ter dejanskih potreb, finančnih zmožnosti ter plačilnih sposobnosti Inštituta v posameznem poslovnem letu, zato ocenjujemo, da bo nabava izvedena najkasneje do konca leta 2023. Zaradi selitve v nove prostore trenutno še ni mogoče realno oceniti fiksnih in investicijskih stroškov vzdrževanja novo pridobljenih poslovnih prostorov, zato ne moremo napovedati, kakšen delež nakupa raziskovalne opreme bo izveden v posameznem letu.

2.4 OSNOVNI KADROVSKI PODATKI

Zaposleni na dan 31.12.2021

Število zaposlenih	:	33
Število raziskovalcev	:	27
Moški	:	13
Ženske	:	14

Število raziskovalcev, vključenih v pedagoški proces: 12 (2020: 9).

Število odličnih tujih uveljavljenih raziskovalcev, gostujočih na JRZ: 2.

Število mladih raziskovalcev: 4.

2.5 REALIZACIJA PROGRAMA DELA

Poslovanje javnega raziskovalnega zavoda Inštituta za novejšo zgodovino temelji na stabilnem finančnem poslovanju ter uspešnem izvajanju raziskovalnih projektov ter raziskovalnih in infrastrukturnih programov. Posledično realizacijo programa dela v odstotku izkazujemo z realizacijo naslednjih ciljev:

1. Uravnotežen poslovni rezultat v obračunskem obdobju: uravnoteženi prihodki in odhodki.
2. Stabilno izvajanje raziskovalnih programov in infrastrukturnega programa: ohranitev obsega financiranja glede na lansko leto.
3. Stabilno izvajanje projektnega financiranja: ohranitev obsega financiranja glede na lansko leto.
4. Izpolnitev vseh obveznosti po pogodbah za programe ARRS ter projekte ARRS in EU: nič projektov z odstopanji od pogodbenih obveznosti.

Cilj 1: Realizirani presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.550 EUR. Cilj je presežen, indeks gospodarnosti je višji od 1, prihodki pa odhodke presegajo za 0,1 %.

Cilj 2: Cilj je presežen, saj glede na višino namenskih sredstev vrednosti presegajo predhodno leto za 2,94%, od tega:

- raziskovalni programi 3,45 %
- infrastrukturni program 2,26 %

Cilj 3: Cilj je presežen, saj glede na višino namenskih sredstev vrednosti presegajo predhodno leto za 63,30%.

Cilj 4: Nič projektov z odstopanji od pogodbenih obveznosti. Cilj je dosežen: 100 % realizacija.

Podatki za izračun cilja 2 in 3 so v spodnji preglednici. Skupna realizacija cilja 2 in 3 je 9,90 %.

VIR FINANCIRANJA	NAMENSKA SREDSTVA	LETNI PRIHODKI 2019	LETNI PRIHODKI 2020	indeks 2020 / 2019	LETNI PRIHODKI 2021	indeks 2021 / 2020
ARRS - javna služba	domače znan.period publikacije, znan.monografije, tuje baze podatkov	23.671,28 €	17.244,99 €	72,85	41.775,00 €	242,24
ARRS - javna služba	infrastrukturni program (plače, mat. str. in AM)	400.854,46 €	425.553,95 €	106,16	435.158,37 €	102,26
ARRS - javna služba	raziskovalni projekti	90.584,80 €	129.366,54 €	142,81	211.256,23 €	163,30
ARRS - javna služba	mladi raziskovalci	82.857,75 €	86.043,66 €	103,85	86.626,56 €	100,68
ARRS - javna služba	sof.mednarodnega sodelovanja, bilateralni projekti, ipd	7.828,71 €	0,00 €	0,00	0,00 €	
ARRS - javna služba	raziskovani program	507.611,50 €	566.801,34 €	111,66	586.370,80 €	103,45
ARRS - javna služba	ustanovitelske obveznosti in povračila po KP	322.895,36 €	310.466,94 €	96,15	358.794,26 €	115,57
PRIDOBITNA DEJAVNOST JAVNE SLUŽBE (različni financerji)	EU projekti (DARIAH, CLARIN ERIC, RSDO, COST) in druga namenska sredstva iz tujine	7.777,19 €	37.147,63 €	477,65	22.662,10 €	61,01
PRIDOBITNA DEJAVNOST JAVNE SLUŽBE (različni financerji)	raziskovalne storitve, prodaja literature, sofinanciranje založ.dejavnosti ipd	48.155,81 €	27.392,43 €	56,88	15.844,87 €	57,84
PRIDOBITNA DEJAVNOST JAVNE SLUŽBE (različni financerji)	sofinanciranje raziskovalnega gostovanja tujih raziskovalcev	0,00 €	4.098,60 €		49.721,79 €	1.213,14
PRIDOBITNA DEJAVNOST JAVNE SLUŽBE (različni financerji)	sof. Covid stroškov	0,00 €	14.852,15 €		1.468,80 €	9,89
PRIDOBITNA DEJAVNOST JAVNE SLUŽBE (različni financerji)	namenska sredstva za selitev v nove prostore	0,00 €	30.258,50 €		0,00 €	0,00
TRŽNA DEJAVNOST	najemnina za službeno stanovanje	2.400,00 €	2.400,00 €	100,00	2.400,00 €	100,00
Vsota		1.494.636,86	1.651.626,73	110,50	1.812.078,78	109,71

Preglednica 1 Pridobljena finančna sredstva v letih 2019, 2020 in 2021, ki so v finančnih izkazih že zmanjšane za kratkoročne rezervacije

2.6 DEJAVNOST INŠTITUTA ZA NOVEJŠO ZGODOVINO:

G 47.610	Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s knjigami
G 47.890	Trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah z drugim blagom
G 47.910	Trgovina na drobno po pošti ali po internetu
G 47.990	Druga trgovina na drobno zunaj prodajaln, stojnic in tržnic
J 58.110	Izdajanje knjig
J 58.120	Izdajanje imenikov in adresarjev
J 58.130	Izdajanje časopisov
J 58.140	Izdajanje revij in druge periodike
J 58.190	Drugo založništvo
J 58.290	Drugo izdajanje programja
J 59.110	Produkcija filmov, video filmov, televizijskih oddaj
J 59.120	Post produkcijske dejavnosti pri izdelavi filmov, video filmov, televizijskih oddaj
J 59.130	Distribucija filmov, video filmov, televizijskih oddaj
J 62.010	Računalniško programiranje
J 62.020	Svetovanje o računalniških napravah in programih
J 62.030	Upravljanje računalniških naprav in sistemov
J 62.090	Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti
J 63.110	Obdelava podatkov in s tem povezane dejavnosti
J 63.120	Obratovanje spletnih portalov
J 63.990	Drugo informiranje
M 72.200	Raziskovalna in razvojna dejavnost na področju družboslovja in humanistike
N 77.400	Dajanje pravic uporabe intelektualne lastnine v zakup, razen avtorsko zaščitene del
N 82.190	Fotokopiranje, priprava dokumentov in druge posamične pisarniške dejavnosti
P 85.421	Višješolsko izobraževanje
P 85.422	Visokošolsko izobraževanje
P 85.520	Izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje na področju kulture in umetnosti
P 85.590	Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
P 85.600	Pomožne dejavnosti za izobraževanje
R 91.011	Dejavnost knjižnic
R 91.012	Dejavnost arhivov

2.7 MATIČNI PODATKI O INŠTITUTU ZA NOVEJŠO ZGODOVINO

Register raziskovalnih organizacij: 0501-001

Šifra proračunskega uporabnika: 34720

Matična številka: 5057116

Davčna številka: 43695990, Inštitut za novejšo zgodovino ni zavezanec za plačilo davka na dodano vrednost.

Šifra dejavnosti: 72.200

3. POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH INŠTITUTA ZA NOVEJŠO ZGODOVINO

3.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JRZ

Najpomembnejši predpisi, ki opredeljujejo delovanje in financiranje javnega raziskovalnega zavoda Inštituta za novejšo zgodovino so:

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP),
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 112/07, 9/11, 57/12 – ZPOP-1A, 21/18 – ZNOrg, 9/19 in 186/21 – ZZrID) (datum prenehanja veljavnosti ali uporabe 1.1.2022),
- Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21) (datum začetka uporabe 1.1.2022),
- Odlok o preoblikovanju Inštituta za novejšo zgodovino v javni raziskovalni zavod (Uradni list RS, št. 39/92, 65/99, 37/03, 11/06, 47/11 in 134/20),
- Statut Inštituta za novejšo zgodovino (sprejet 12.3.2012, spremembe 25.11.2020),
- Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 (Uradni list RS, št. 43/2011),
- Uredba o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje raziskovalne dejavnosti, financirane iz Proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 103/11, 56/12, 15/14, 103/15, 27/17, 9/18, 62/19, 105/20 in 186/21 – ZZrID),
- Pravilnik o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja raziskovalne dejavnosti (Uradni list RS, št. 52/16, 79/17, 65/19, 78/20, 145/20 in 186/21 – ZZrID),
- Navodila MIZŠ št. 0140-61/2020/23 z dne 13. 1. 2022.

3.2 DOLGOROČNI CILJI INZ

Dolgoročni cilj inštituta je razvijati kontinuirano raziskovanje na vseh področjih zgodovinopisnega raziskovanja, tako politične, družbene, ekonomske zgodovine, zgodovine vsakdana in zgodovine idej, tako da bo njegova raziskovalna skupina sposobna kakovostnega, evropskim merilom primerne raziskovanja v zgodovinopisju, pridobljeno znanje in spoznanja posredovati v pedagoškem procesu, strokovni in laični javnosti. Vsebinsko so cilji opredeljeni v obeh raziskovalnih programih.

Pomemben dolgoročni cilj inštituta je pridobiti in vključiti se v take raziskovalne in infrastrukturne projekte in programe, da bo mogoče med raziskovane teme vključiti tudi evropsko pomembna vprašanja, kar predpostavlja vključevanje v mednarodne raziskovalne skupine in projekte.

Srednjeročno, od 2019 do leta 2023, je načrtovano, da se bo obseg financiranja raziskovalnih programov povečal z izhodiščne vrednosti 8,9 FTE na 9,5 FTE.

Dolgoročni cilj inštituta je razviti in obdržati stabilno, kvalitetno in kadrovsko dovolj obsežno raziskovalno skupino, ki bo s svojimi raziskovalci sposobna kakovostnega, evropskim merilom primerljivega raziskovanja v zgodovinarstvu, na vseh tematskih področjih novejši zgodovine, za obdobja od začetka 19. stoletja do začetka 21. stoletja, zato bo v svojo raziskovalno skupino vključeval mlade raziskovalce, da zagotovi njeno kontinuirano delovanje.

Srednjeročno so dolgoročni cilji operacionalizirani v srednjeročnem Programu dela inštituta za obdobje 2019-2023, ki je bil leta 2018 predložen Vladi RS v potrditev.

3.3 LETNI / KRATKOROČNI CILJI INZ

Inštitut za novejšo zgodovino si je zastavil naslednje poglobitve cilje:

- uspešno izvajanje raziskovalnega dela v okviru raziskovalnih in infrastrukturnih programov,
- pridobitev raziskovalnih projektov pri ARRS in drugih financiranjih,
- nudenje podpore nacionalnim znanstvenim zbirkam [DARIAH-SI SIstory] ter razvijanje temeljev nacionalne digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost [DARIAH-SI SI-DIH],
- uspešno delovanje Založbe INZ,
- vodenje mladih raziskovalcev k uspešnemu zaključku usposabljanja,
- stabilno in zakonito poslovanje.

Cilji Inštituta za novejšo zgodovino za leto 2021 so bili opredeljeni v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2021 javnega raziskovalnega zavoda Inštituta za novejšo zgodovino ter v Rebalansu programa dela in finančnem načrtu za leto 2021 javnega raziskovalnega zavoda Inštituta za novejšo zgodovino, pripravljenima v skladu z »Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna in proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti« ter navodili Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

3.4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Ocenjujemo, da smo večino zastavljenih letnih ciljev v minulem letu dosegli.

Zap. št.	Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Realizacija 2020	Ciljna vrednost 2023	Realizacija 2021
Sodelovanje v trikotniku znanja					
1	Število raziskovalnih projektov, v katerih sodeluje vsaj en visokošolski zavod	2	10	3	14
2	Število raziskovalcev, ki sodelujejo v pedagoškem procesu visokošolskih zavodov (v osebah)	5	9	6	12
3	Število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in so krajši od enega leta	0	2	1	1
4	Vrednost raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in so krajši od enega leta (v EUR)	0	10.550	15.000	1.284
5	Število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in trajajo vsaj eno leto	0	0	0	0
6	Vrednost raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in trajajo vsaj eno leto (v EUR)	0	0	0	0
7	Število vloženih patentnih prijav na patentni urad v Sloveniji	0	0	0	0
8	Število vloženih patentnih prijav na patentni urad v tujini, ki so opravili popolni preizkus patentne prijave	0	0	0	0
9	Število inovacij	0	0	0	0
Uravnoteženost spolov					
10	Delež znanstvenih svetnic med vsemi znanstvenimi svetniki (v %)	0	0	20	0
11	Delež znanstvenih sodelavk med vsemi znanstvenimi sodelavci (v %)	33	57	40	67
Mednarodno sodelovanje - mobilnost					
12	Število tujih raziskovalcev, zaposlenih na JRZ (v osebah)	0	0	0	1
13	Število raziskovalcev, državljanov Republike Slovenije, zaposlenih na JRZ, ki so se v zadnjih 5 letih vrnili iz tujine (v osebah)	0	1	0	1
14	Število gostujočih mlajših raziskovalcev (do 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili manj kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	1	0
15	Število gostujočih mlajših raziskovalcev (do 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili vsaj enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	0	0
16	Število gostujočih starejših raziskovalcev (več kot 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili manj kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	0	1
17	Število gostujočih starejših raziskovalcev (več kot 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili več kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	0	0
18	Število raziskovalcev JRZ, ki so opravili vsaj enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo na tujih univerzah ali tujih znanstvenih institucijah (v osebah)	0	0	2	0
Raziskovalna oprema					
19	Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme na dan 31.12. (v %)				

Preglednica 2 Merljivi kazalniki

RAZISKOVALNA DEJAVNOST

RAZISKOVALNI PROGRAMI

Raziskovalna skupina Inštituta za novejšo zgodovino je v letu 2021 na področju javne službe, ki jo financira resorno ministrstvo, delovala v 2 raziskovalnih programih v skupnem številu 9,57 FTE in infrastrukturnem programu s 6,5 FTE. Infrastrukturni program je vključen v mednarodne infrastrukturne projekte (ESFRI) s projektom DARIAH.

Inštitut za novejšo zgodovino je v letu 2021 sodeloval v 13 ARRS raziskovalnih projektih, in sicer v 3 projektih kot nosilec in v 10 projektih kot sodelujoči. Skupno število projektnih FTE je znašalo 3,56 FTE.

Inštitut za novejšo zgodovino je bil na razpisu ARRS Javni razpis za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2021 uspešen pri 2 projektih, in sicer pri 1 kot nosilec in pri 1 kot sodelujoči. V letu 2021 se je zaključil 1 projekt, kjer je bil Inštitut za novejšo zgodovino kot sodelujoči.

Cilj realizacije plana domačih raziskovalnih programov in projektov v skladu z obsegom financiranja je bil dosežen.

V preglednici spodaj je prikazana struktura raziskovalnih programov in projektov, financiranih preko ARRS, ki so se v letu 2021 izvajali na Inštitutu za novejšo zgodovino:

	Načrt 2021 (število)	Načrt 2021 (v FTE)	Realizacija 2021 (število)	Realizacija 2021 (v FTE)	Realizacija glede na načrt (indeks)	Realizacija glede na načrt (indeks)
Nosilec						
Infrastrukturni program	1	6,50	1	6,50	100	100
Raziskovalni programi	2	9,57	2	9,57	100	100
Temeljni raziskovalni projekti	2	1,13	2	1,13	100	100
Aplikativni raziskovalni projekti	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Podoktorski raziskovalni projekti	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Bilateralni raziskovalni projekti	1	0,32	1	0,28	100	87,5
Mobilnostni raziskovalni projekti	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Skupaj	6	17,52	6	17,48	100	99,771689
Sodelujoči						
Infrastrukturni program	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Raziskovalni programi	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Temeljni raziskovalni projekti	9	1,91	9	1,91	100	100
Aplikativni raziskovalni projekti	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Podoktorski raziskovalni projekti	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Bilateralni raziskovalni projekti	1	0,25	1	0,24	100	96
Mobilnostni raziskovalni projekti	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Skupaj	10	2,16	10	2,15	100	99,537037

Preglednica 3 Raziskovalni programi in projekti, ki se financirajo preko ARRS

Inštitut za novejšo zgodovino je kot sodelujoča raziskovalna organizacija sodeloval v 1 raziskovalnem projektu iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov (financirano preko Ministrstva za kulturo) ter v dveh manjših evropskih projektih (financirano preko CLARIN ERIC in COST akcije).

	Načrt 2021 (število)	Načrt 2021 (v EUR)	Realizacij a 2021 (število)	Realizacij a 2021 (v EUR)	Realizacija glede na načrt (v %)	Realizacija glede na načrt (v %)
Nosilec						
Raziskovalni projekti evropskih strukturnih in investicijskih skladov	0	0			#DIV/0!	#DIV/0!
Raziskovalni projekti, pri katerih sodelujejo partnerji iz drugih držav	0	0			#DIV/0!	#DIV/0!
Skupaj	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
Sodelujoči						
Raziskovalni projekti evropskih strukturnih in investicijskih skladov	1	13.778	1	17.312	100	125,65
Raziskovalni projekti, pri katerih sodelujejo partnerji iz drugih držav	1	5.350	2	5.350	200	100,00
Skupaj	2	19.128	3	22.662	150	118,48

Preglednica 4 Drugi raziskovalni projekti, kjer je JRZ koordinator projekta ali sodelujoči

RAZISKOVALNI PROGRAM PODOBE GOSPODARSKE IN SOCIALNE MODERNIZACIJE NA SLOVENSLEM V 19. IN 20. STOLETJU: GOSPODARSKA IN SOCIALNA ZGODOVINA SLOVENCEV

Vrsta:	raziskovalni program (P6-0280).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Inštitut za novejšo zgodovino.
Vodja:	dr. Žarko Lazarevič.
Sodelujoči (INZ):	dr. Dunja Dobaja, Nataša Henig Miščič (mlada raziskovalka), dr. Meta Remec, dr. Marta Rendla, Ivan Smiljanič (mladi raziskovalec), dr. Andrej Studen, dr. Mojca Šorn, dr. Nina Vodopivec.
Obdobje trajanja:	1.1.2022—31.12.2027.

1. ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO DELO:

V skladu z načrtom so članice in člani programske skupine v letu 2021 delo usmerili predvsem na dve ravni, to je na osrednjo temo, na gospodarske in socialne procese, ki so dolgoročno spreminjali družbo, in na posamezne parcialne študije, ki jih uvrščamo v metodološki pristop študije primerov.

– Gospodarski in socialni procesi:

- V 2021 je bila v ospredju nosilna tema družbene razlike in revščina. Raziskovalci so izhajali iz predpostavke, da so bile družbene razlike, tudi dokumentirane oblike revščine, kompleksni družbeni pojavi, ki so determinirali družbeno razvojno dinamiko v času modernizacije. Raziskava je podala pregled in analizo virov in literature, seznam dosedanjih raziskovalnih vprašanj, temeljnih historičnih pojavnih oblik, metodoloških pristopov, percepcije, regulacijo, družbene in politične delitve, politike premoščanja družbenih razlik s stališča ideologije in družbeno-politične prakse.
- V letu 2021 je potekalo nadaljevanje dela na analizi podatkov o regionalni uspešnosti gospodarstva na osnovi bilančnih izkazov v Jugoslaviji v času med obema vojnoma ter na analizi socialnih omrežij gospodarskih elit v medvojnem obdobju. V drugem delu raziskovalnega dela na programu je bila v ospredju sintetizacija temeljnih problemov kmetijstva v prvi polovici dvajsetega stoletja. Hkrati s tem tudi zasnovano in delovanje socialističnega podjetja in tuja vlaganja v jugoslovansko gospodarstvo ter ekonomske konflikte v lokalnih skupnostih. Posamezne parcialne raziskave, opravljene v preteklih letih so omogočile tudi pisanje monografske publikacije o temeljnih razvojnih problemih kmetijstva do druge svetovne vojne.

– Študije primerov:

- Raziskovalnega interesa je bilo deležno doživljanje izgube dela in propada tovarne na primeru oblačilne tovarne Mura v Prekmurju. Študija sloni na telesnih in psiholoških občutkih izgube dela in tovarne, širše gledano na intimnih in družbenih občutjih ekonomskih sprememb. Doživljanja so povezana z zgodovinskimi procesi (socialistično industrijsko modernizacijo) in neoliberalnim preoblikovanjem - v okviru spremenjenih pogojev dela, industrijskih razmerij in odnosov, a hkrati tudi socialnih in zdravstvenih politik, družbenih reprezentacij in ideoloških preoblikovanj.
- V letu 2021 je bila v fokusu socialnozgodovinska in antropološka perspektiva socialne zgodovine bolezni oziroma več primerov soočenja z boleznimi v slovenskem (in jugoslovanskem) zgodovinskem prostoru: španska gripa, malarija in

poklicne bolezni. Vsi obravnavani primeri porajajo temeljna vprašanja: kako se družba sooča z boleznimi? Kakšne mehanizme uporablja? Kdaj bolezen ignorira in kdaj se angažira? Kdaj pride do izraza solidarnost in kdaj diskriminacija? Kakšno vlogo ima znanost? Kaj je z državo? Kakšna je njena vloga?, na katera so raziskovalke odgovorile v svojih študijah.

- V luči okoljske zgodovine je potekala raziskava o problematiki odnosa lokalnega prebivalstva do pogozdovanja s črnim borom in ustvarjanja obsežnih tujerodnih monokulturnih zasaditev na Krasu. Pogozdovanje, ki je za gozdarske strokovnjake veljalo za zgodbo o uspehu, je za lastnike zemljišč predstavljalo nesrečo in razlog za ekonomski propad, do pospešenega zaraščanja pa je prihajalo predvsem zaradi hitre industrializacije in opuščanja kmetijske rabe zemljišč.
- Kot študija primera je bila obravnavana tudi Ljubljanska banka, največja in najmočnejša slovenska banka in primer tipične socialistične korporacije. Kljub temu da je bančni sistem Ljubljanske banke v osemdesetih letih 20. stoletja predstavljal 90 % bilančne vsote slovenskih bank, zaradi značilnosti sistema ni mogla voditi racionalne naložbene politike. V okoliščinah nedefiniranega lastništva in prepovedanih kapitalskih odnosov je vse do odprave komunistične politične in gospodarske ureditve ter razpada države ostala le eno od orodij uresničevanja družbenih in ekonomskih ciljev osrednje politične oblasti.
- Zadnji sklop predstavlja študija o razvoju zadružnega omrežja na Slovenskem od njegovega pojava v sedemdesetih in osemdesetih letih 19. stoletja do njegovega razmaha med vojnama. Kreditne zadruge, ki so se na principih vzajemnosti, solidarnosti in samopomoči vzpostavile kot sistemsko orodje finančnega posredništva za potrebe drobno-gospodarskega sektorja, so kmetijskemu in obrtnemu sektorju omogočile določen investicijski cikel, prebivalstvu pa nove metode kmetovanja.

2. PEDAGOŠKO DELO – DODIPLOMSKI, DOKTORSKI, MENTORSKI PROCES

- Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem.
- Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- Fakulteta za socialno delo Univerze v Ljubljani.
- Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

3. ZNANSTVENA SREČANJA:

- Condizioni di vita e disuguaglianze. Una prospettiva storico-demografica Standard of living and inequalities. A historical-demographic perspective (Società Italiana di Demografia Storica, Milano, 2. - 4. 12. 2021).
- Družbene razlike in revščina (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 10. 11. 2021).
- Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi (ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Ljubljana, 14. - 15. 10. 2021).
- Historicising the Concept of Europe in Global History (University of Vienna, Dunaj, 30. 8. - 3. 9. 2021).
- Osamosvojitve Slovenije - 30 let kasneje (Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča v Mariboru, Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, Maribor, 1. - 2. 12. 2021).
- Rural Cooperatives in Central and Eastern Europe in the 19th and 20th centuries (Leibniz Institute for the History and Culture of Eastern Europe (GWZO), Leipzig, 21. - 22. 10. 2021).
- Starost in staranje v stoletju meščanstva: (meščanski pogledi na staranje): spletna delavnica (ZRS, Koper, 16. 12. 2021).
- The future is now: towards social responsibility and care: IUAES kongres (International Union of Anthropological and Ethnological Sciences, Urban Futures, Šibenik, 10. 3. 2021).

- The politics of old age: Old people and ageing in British and European History - middle ages to the present (German Association for British Studies, German Historical Institute London in Sorbonne Univerité Lettres, London, 7. – 8. 5. 2021).
- Varieties of socialism: doing business under the communist regime (Institute of Economic Studies Charles University, Prague in European Business History Association, Praga, 17. - 18. 12. 2021).

4. MEDNARODNO SODELOVANJE:

- Akademia Leona Koźmińskiego, (Kozminsky Univerza, Varšava).
- Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Européen - A I E S E E.
- Cost Action, WP 2 Who Cares in Europe?.
- ELHN Working Group on Feminist Labour History.
- Europe for Citizens.
- European Society for Environmental History.
- Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu.
- Institut za etnologiju i folkloristiko, Zagreb.
- Institut za hrvatsku povijest, (Hrvaški inštitut za zgodovino).
- Inštitut za balkanske študije, Sofija.
- International Federation for Research in Women's History (IFRWH), (Mednarodna mreža za preučevanje zgodovine žensk).
- Josai University, Japonska.
- Kagawa University, Japonska.
- Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO), (Leipzig Centre for the History and Culture of East Central Europe).
- Society for Slovene Studies.
- Sogang University, Južna Koreja.
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, (Warshaw University of Life Sciences, Varšava).
- The University Of Sheffield, (Univerza v Sheffieldu).
- Universität für Bodenkultur Wien, (Univerza za naravne vire in vede o življenju, Dunaj).
- Ústav hospodářských a sociálních dějin, Filozofická fakulta Univerzita Karlova, (Inštitut za gospodarsko in socialno zgodovino, Karlova univerza v Pragi).
- Πάντειον Πανεπιστήμιο, (Univerza Panteion, Atene).

5. UREDNIŠKI ODBORI:

- Acta Histriae.
- Bankarstvo.
- International journal of humanities and social science research.
- Megatrend review: the international review of applied economics.
- Prispjevki za novejšo zgodovino.
- Razpoznavanja.
- Romanian review of financial and banking history.
- Sistory: zgodovina Slovenije.
- Slovenska znanstvena zbirka za humanistiko.
- Založba INZ.
- Zgodovina v šoli.
- Zgodovina za vse.
- Zgodovini.ce.
- Zgodovinski časopis.

6. STROKOVNE IN DRUŽBENE FUNKCIJE:

- Izvršni odbor Society for Slovene Studies.
- Skupščina Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Européen.
- Strokovni svet Zgodovinskega arhiva Celje.
- Zgodovinsko društvo Ljubljana.

RAZISKOVALNI PROGRAM IDEJNOPOLITIČNI IN KULTURNI PLURALIZEM IN MONIZEM NA SLOVENSKEM V 20. STOLETJU

Vrsta:	raziskovalni program (P6-0281).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Inštitut za novejšo zgodovino.
Vodja:	dr. Marko Zajc.
Sodelujoči (INZ):	dr. Filip Čuček, dr. Aleš Gabrič, dr. Jure Gašparič, dr. Bojan Godeša, dr. Damijan Guštin, dr. Jurij Hadalin, dr. Ana Kladnik, Tjaša Konovšek (mlada raziskovalka), dr. Maja Lukanc, dr. Jurij Perovšek, Blaž Štangelj (mladi raziskovalec).
Obdobje trajanja:	1.1.2022—31.12.2027.

V skladu z načrtom so člani programske skupine svoje delo usmerili predvsem na dve ravni. V letu 2021 je bila v ospredju znanstvene obravnave zgodovina bolezni, nemoteno pa se je nadaljevalo delo na temah iz politične in kulturne zgodovine Slovencev v 20. stoletju.

1. ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO DELO:

- Politična zgodovina HIV/AIDS-a v Sloveniji 1985–1997:

Raziskovalci so v prvem delu leta 2021 koordinirano raziskovali časopisje in arhivsko gradivo. Znanstvene ekspertize, ki so jih raziskovalci izdelali v drugi polovici leta, se ukvarjajo z javno/državno politiko zdravja, družbenim aktivizmom in z medijskimi reprezentacijami, ki so pogosto edini vir informacij o soočenju z epidemijo aidsa. Rezultati dela odgovorijo na več vprašanj, ndr., kako se družba sooča z boleznimi? Kakšne mehanizme uporablja? Kdaj bolezen ignorira in kdaj se angažira? Kdaj pride do izraza solidarnost in kdaj diskriminacija? Kakšno vlogo ima znanost? Kaj je z državo? Kakšna je njena vloga?

- Politična in kulturna zgodovina Slovencev v 20. stoletju: študije primerov:

- Izpostaviti velja analizo dveh primerov deželnozborskih nastopov spodnještajerskih poslancev v kontekstu ustanovitve slovenskih celjskih vzporednic (1895), ki je sprožila reakcije med nemštvom v monarhiji in posledično prisilila Windischgratzovo vladu k odstopu. Po Badenijevih jezikovnih naredbah (1897), ki so prav tako povzročile burne nemške odzive, je spodnještajersko nemštvo brez izjeme glasno odgovarjalo na vsako slovensko »akcijo«. Nemško-slovenska nasprotja so bila na prelomu stoletja prisotna na vsakem koraku, nemška stran pa je imela v nacionalnem boju mnogo boljše »izhodišče«, kar je s pridom izkoriščala.
- Analiza delovanja skrivne cenzure v Sloveniji v sedemdesetih letih 20. stoletja odkriva širši politični kontekst ter vzroke in posledice, zakaj je roman Branka Hofmana *Noč do jutra*, ki bi moral iziti leta 1975, izšel s šestletno zamudo v povsem

drugačnih političnih okoliščinah. Hofmanov roman bi bil, če ne bi prišlo do posega nevidne cenzure komunistične oblasti, prvo literarno delo v Jugoslaviji, ki bi orisalo krute postopke oblasti z informbirojevci na Golem otoku.

- Obravnavano je bilo vojno nasilje kot element poročanja in propagande (1941–1945) z analizo vsebin in stilov, podan pa je tudi prikaz odzivov medijev na vojno nasilje. V medijskih pristopih se je odnos do vojnega nasilja gibal med njegovim samoumevnim sprejemanjem (navajanje žrtev, vojnih operacij) in angažiranim odklonilnim/pritrtilnim odnosom. Na vrednostni skali je bila obravnava nasilja izrazito dvolična – vsaka od strani je medijsko izpostavljala le tisto, ki ga je zagrešil nasprotnik, nasilje lastne strani pa je v primeru poročanja imelo izrazite pozitivne konotacije.
- Osvetlitev problematike parlamentarizma z vidika dojetja časa v parlamentu in o reparlamentarizaciji odstre poskus razumevanja dojetja časa v moderni dobi na eni strani in politične razsežnosti ter njihove vplive na drugi strani; osrednja teza, ki sledi, je sledeča: v dobi moderne je čas postajal pomembna dobrina, z njim je bilo treba ravnati racionalno in zato je bilo treba delovati učinkovito.
- Prikaz pomena in vloge Antona Korošca pri padcu vlade Milana Stojadinovića (1939), ki je bil eden bolj vznemirljivih trenutkov razburljivega časa jugoslovanske kraljevine, pojasni ozadja politične zarote, ta pa je predstavljena kot nasprotje javnega in politično legitimiranega delovanja.
- Raziskava partijskih kongresov kot legitimacijskega orodja jugoslovanske komunistične oblasti (1958–1978) izhaja iz predpostavke, da so partijski kongresi več kot o smernicah jugoslovanske politike povedali o tem, kako so komunistične elite legitimirale svojo oblast in tako ponudi svež pristop k preučevanju pomena kongresov. Na podlagi analize kongresnih referatov vodilnih jugoslovanskih komunistov odgovori na vprašanje, kakšno vlogo so pri upravičevanju komunistične oblasti zavzemali trije legitimacijski viri: ideologija, ljudska suverenost in učinkovitost.

2. PEDAGOŠKO DELO – DODIPLOMSKI, DOKTORSKI, MENTORSKI PROCES:

- Alma Mater Europeana.
- Fakulteta za družbene vede UL.
- Filozofska fakulteta UL.
- Fakulteta za humanistične študije UP.

3. ZNANSTVENA SREČANJA:

- "In te sanje so postale resnica!": dr. Juro Hrašovec - prvi slovenski župan Celja (Celje, 27. 9. 2021).
- "Neverending story? Mapping crisis-discourses in East Central Europe, 1918–2020" (26. 11. 2021).
- The vanguard of class and nation: parties as governments in Eurasia 1920s-1990s (Heidelberg, 12. in 13. 4. 2021).
- 13th Central and Eastern European Communication and Media Conference CEECOM 2021 (22.–23. 10. 2021).
- Antifascism in a transnational and comparative Perspective (ZRS in Inštitut za zgodovinske študije, Koper, 27. 5. 2021).
- At the Nexus of Voluntary Action and Public Policies: Rethinking Care in Southeastern Europe, International workshop (27.–28. 8. 2021, Who Cares in Europe? COST Action).
- Crisis and its temporalities 2nd European University Institute Intellectual History Graduate Conference (European University Institute, Firence, 19. –20. 5. 2021).
- Crossing the lines between Marxism and Christianity in the 20th Century in East-Central Europe (ZRS in Inštitut za zgodovinske študije, Koper, 15. –16. 4. 2021).

- EFC-Workshop Urban Spaces (Filozofska fakulteta, Ljubljana, 19.–23. 8. 2021).
- Extreme speech and Resistances (CY Cergy Paris Université, Pariz, 13. – 15. 12. 2021).
- Film Screening and Roundtable on Capital Accumulation and Labour Rights in NS Germany, Yugoslavia, and Today's Serbia (30. 8. – 1. 9. 2021, WORCK COST Action / ELHN International conference).
- Gender, Power and Disempowerment, 13th Nordic Women's and Gender History (Faculty of Arts, Aarhus University, Aarhus, Danska, 19. – 21. 8. 2021).
- Geschichte als analytisches Werkzeug zum Verständnis der Gegenwart (Berlin, 17. – 18. 11. 2021, Berlin).
- Glasbene ustanove v kulturni politiki obeh Jugoslavij. Znanstveni simpozij ob 120. obletnici rojstva skladatelja, profesorja in nekdanjega rektorja Lucijana Marije Škerjanca (Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 24. 11. 2021).
- Intellectual History in East Central Europe (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 16. – 20. 7. 2021).
- Intellectual history in transition (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 19. – 20. 7. 2021).
- International Council of Women (Filozofska fakulteta UL, Ljubljana, junij 2021, Who Cares in Europe? COST Action).
- Jugoslovensko-poljski odnosi u XX veku (Institut za savremenu istoriju, Beograd, 16.–18. 9. 2021).
- Jutri, ko se je začela vojna. 80 let od napada sil Osi na Jugoslavijo (Mednarodni center za zgodovino 2. svetovne vojne, Maribor, 14. 4. 2021).
- Nacionalni posvet ob svetovnem dnevu aidsa (Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ljubljana, 1. 12. 2021).
- Objava raziskovalnih podatkov v odprtem dostopu - podpora nacionalnih raziskovalnih infrastruktur za humanistiko in družboslovje (Filozofska fakulteta UL, Ljubljana, 16. 3. 2021).
- Osamosvojitve Slovenije – 30 let kasneje (FF Univerze v Mariboru, Maribor, 1. – 2. 12. 2021).
- Prečenja v teoriji (Pedagoška fakulteta, Koper, 28. 9. 2021).
- Teologija, znanost i obrazovanje / International Scientific Conference Theology, Science & Education (Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 26. 11. 2021).

4. MEDNARODNO SODELOVANJE:

- Aix-Marseille Université, (Univerza Aix-Marseille).
- Akademie věd České republiky, (Akademija znanosti Češke republike).
- Ambasada Republike Poljske v Sloveniji.
- Centre d'études turques, ottomanes, balkaniques et centrasiatiques, EHESS, Paris.
- Cergy Paris Université, (Univerza Cergy, Pariz).
- EuParl.net.
- H.A. Institut Dresden in Univerza v Heidelbergu, Nemčija.
- Helsinging Yliopisto, (Univerza v Helsinkih, Finska).
- HIP, Hrvaška.
- Humboldt-Universität zu Berlin, (Humboldtova univerza, Berlin).
- Institut za savremenu istoriju (ISI), Srbija, (Inštitut za novejšo zgodovino, Srbija).
- Inštitut za sodobno zgodovino, Češka akademija znanosti.
- Inštitut za zgodovino Akademije znanosti Češke republike.
- Istituto regionale per la storia della Resistenza e dell'Età contemporanea nel Friuli Venezia Giulia.
- Jana Amose Komenského Praha Univerza, (J. A. Komenskega, Slovaška).
- Jyväskylän yliopisto, (Univerza Jyväskylä, Finska).

- Kommission für Geschichte des Parlamentarismus und der politischen Parteien in Prague – USD, Nemčija.
- L'Université Grenoble Alpes (UGA), (Univerza v Grenoblu, Francija).
- Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., (Masarykov inštitut Akademije znanosti Češke republike).
- Radboud Universiteit, (Univerza Radboud, Nizozemska).
- Tampereen yliopisto, (Univerza Tampere, Finska).
- The European Information and Research Network on Parliamentary History.
- Universitat de Barcelona, (Univerza v Barceloni).
- Universität Heidelberg, (Univerza Heidelberg, Nemčija).
- Université de Lorraine, (Univerza Lorraine, Francija).
- Université Montpellier, (Univerza Montpellier, Francija).
- Universiteit Utrecht, (Univerza Utrecht, Nizozemska).
- University of Cambridge (Cambridge univerza).
- Univerzita Karlova, (Karlova univerza, Praga).
- Πανεπιστήμιο Κύπρου, (Univerza na Cipru).

5. UREDNIŠKI ODBORI:

- Borec: revija za zgodovino, literaturo in antropologijo.
- Historijska traganja.
- Kronika : Časopis za slovensko krajevno zgodovino.
- Prispevki za novejšo zgodovino.
- Securitas imperii.
- Sensus Historiae.
- Studia Historica Slovenica.
- Verbum Historiae.
- Zgodovina za vse.
- Založba INZ.

6. STROKOVNE IN DRUŽBENE FUNKCIJE:

- Strokovna društva ter organi:
 - Društvo akademska pobuda Novo mesto.
 - Intellectual History in East Central Europe Research Network.
 - Komisija za obnovitev paviljona Jugoslavije v Muzeju Auschwitz.
 - Komisija za zgodovino NOB Slovenije pri ZZB za vrednote NOB.
 - Koordinacijski odbor za raziskovanje diplomatske zgodovine.
 - Predsedniška funkcija Državne predmetne komisije za splošno maturo.
 - Strokovni svet Muzeja za novejšo zgodovino Slovenije.
 - The European Information and Research Network on Parliamentary History.
 - Zgodovinsko društvo Ljubljana.
 - Zveza zgodovinskih društev Slovenije.
- Visoke družbene funkcije:
 - dr. Aleš Gabrič je predsednik Slovenske matice.
 - dr. Jure Gašparič je bil državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS.

RAZISKOVALNA INFRASTRUKTURA

INFRASTRUKTURNI PROGRAM RAZISKOVALNA INFRASTRUKTURA SLOVENSKEGA ZGODOVINOPISJA

Vrsta:	infrastrukturni program (I0-0013).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Inštitut za novejšo zgodovino.
Vodja:	dr. Andrej Pančur.
Sodelujoči (INZ):	Neja Blaj Hribar, Ana Cvek, dr. Dunja Dobaja, dr. Darja Fišer, dr. Ajda Pretnar Žagar, Marko Kupljen, Mihael Ojsteršek, dr. Marta Rendla, Nataša Rozman, Sergej Škofljanec, dr. Mojca Šorn.
Obdobje trajanja:	1.1.2022—31.12.2027.

OPIS PROGRAMA

Infrastrukturni program Raziskovalna infrastruktura slovenskega zgodovinopisja izvaja podporo raziskovalni dejavnosti na Inštitutu za novejšo zgodovino [INZ], predvsem pa je servis za nacionalno zgodovinopisje in podpora nacionalnim znanstvenim zbirkam [DARIAH-SI SIstory] ter nosilec nacionalne digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost [DARIAH-SI SI-DIH], ki je vključena v mednarodni infrastrukturni projekt ESFRI [Digital Research Infrastructure for Arts and Humanities oz. DARIAH-EU]. Delovni proces izvaja več področnih centrov:

CENTER ZA RAČUNALNIŠKO INFRASTRUKTURO:

- Investicije in vzdrževanje:
 - Računalniško omrežje INZ.
 - Infrastrukturna strojna oprema:
 - Strojna oprema investicijskega projekta Razvoj raziskovalne infrastrukture za mednarodno konkurenčnost slovenskega RRO prostora – RS-SI – DARIAH.
 - Računalniška gruča.
 - Več kot 20 virtualnih strežnikov.

CENTER ZA KNJIŽNIČNO IN DOKUMENTARNO GRADIVO:

- Valorizacija gradiv iz inštitutske zbirke za digitalizacijo in objavo na portalu Zgodovina Slovenije – SIstory v skladu z načeli odprtega dostopa in FAIR raziskovalnih podatkov po smernicah Združenja evropskih raziskovalnih knjižnic LIBER.
- Usposabljanje.
 - Tečaj »Katalogizacija elektronskih virov, dostopnih prek spleta« (NUK, 25. in 26. 5. 2021).
 - Seminar Avtorske pravice v luči DSM Direktive (NUK, 28. 9. 2021).

CENTER ZA DIGITALIZACIJO:

- Digitalizacija knjižnega, dokumentarnega in arhivskega analognega gradiva:
 - Skeniranje, obdelava posnetkov, pretvorba v ustrezen format, izvedba optične prepoznavne znakov: 80.000 strani.
 - Snemanje dogodkov s področja humanistike, obdelava in montaža slikovnega in zvočnega: 27 avdio-video montaž v dolžini 14 ur.

CENTER ZA NESTRUKTURIRANE PODATKE:

- Datotečno urejanje besedilnih, slikovnih in avdio-vizualnih gradiv in dodajanje opisnih in tehničnih metapodatkov:
 - Serijske publikacije s področja zgodovinopisja (<https://www.sistory.si/11686/menu169>).
 - Produkcija Založbe INZ.
 - Multimedija Oddelka za zgodovino FF UL.
 - Zbirke Osrednje knjižnice Celje.
 - Življenje vojnih veteranov 91.
 - Dileme: razprave o vprašanih sodobne slovenske zgodovine Študijskega centra za narodno spravo.
 - Zgodovina na Špici.

CENTER ZA DELNO STRUKTURIRANE PODATKE:

- Zbiranje, urejanje in kodiranje delno strukturiranih podatkov:
 - Stenografske beležke Ustavodajne skupščine Kraljevine SHS
 - Razvoj slovenščine v digitalnem okolju (RSDO) na parlamentarnih razpravah.
- Vzdrževanje in dostop do podatkov:
 - Slovenski parlamentarni korpus – siParl 2.0.
 - Zbirka slovenskih pravnih besedil SI-IUS.
 - Zbirka krajevnih repertorijev idr.

CENTER ZA STRUKTURIRANE PODATKE:

- Zbiranje, urejanje, analiza in vnašanje strukturiranih podatkov v relacijske podatkovne baze:
 - Popisi prebivalstva Slovenije 1830-1931:
 - Smrtne žrtve med prebivalstvom na območju RS med 2. svetovno vojno in neposredno po njej.
 - Zbiranje podatkov o vojaških žrtvah 1. svetovne vojne na Slovenskem:
 - Število žrtev na dan 31. 12. 2020: 25.927.
 - Število žrtev na dan 31. 12. 2021: 29.212 (+ 3.285 oseb).
 - Zgodovinarski indeks citiranosti - Slovenski indeks citiranosti – zgodovinopisje – popolnjevanje baze iz 56 publikacij s področja zgodovinopisja = 742 enot oz. 25885 citatov.

CENTER ZA DIGITALNE IZDAJE

- Dodatno kodiranje, urejanje, izdelava, pretvorba in objava elektronskih publikacij in digitalnih znanstvenih izdaj.
 - Podatki:
 - Založba INZ: TEI kodiranje elektronskih izdaj knjižne produkcije:
 - Revija Prispevki za novejšo zgodovino (letnik 2021): kodiranje in pretvorba tekstov iz docx v TEI in HTML obliko.
 - Spletne aplikacije:
 - Okupacijske meje:
 - Življenjepisi vojnih veteranov 91:

CENTER ZA ZALOŽNIŠKO DEJAVNOST

- Podpora založniški dejavnosti (INZ in partnerjev) pri zagotavljanju prostega dostopa do znanstvenih publikacij:
 - Open Journal System za uredniške postopke in publiciranje:
 - Prispevki za novejšo zgodovino.
 - Zgodovinski časopis.
 - Kronika.

CENTER ZA DIGITALNO HRAMBO IN DOSTOP:

- Trajnostna hramba raziskovalnih podatkov in digitalizirane kulturne dediščine v sistemu Archivematica.
- Urejanje gradiv za dostop:
 - Digitalna knjižnica SIStory:
 - Število inventariziranih enot na dan 31. 12. 2020: 44.861.
 - Število standardiziranih vpisov na dan 31. 12. 2020: ca. 450.000.
 - Število inventariziranih enot na dan 31. 12. 2021: 45.584 (+725).
 - Število standardiziranih vpisov na dan 31. 12. 2021: ca. 7.500.
 - Repozitorij SI-DIH (Slovenska Digitalna Humanistika):
 - Število inventariziranih zbirk na dan 31. 12. 2020: 6.
 - Število inventariziranih intelektualnih entitet na dan 31. 12. 2020: 98.
 - Število datotek v repozitoriju na dan 31. 12. 2020: 2.531.
 - Število inventariziranih zbirk na dan 31. 12. 2021: 19 (+13).
 - Število inventariziranih intelektualnih entitet na dan 31. 12. 2021: 2.169 (+2071).
 - Število datotek v repozitoriju na dan 31. 12. 2020: 13.164 (+10.633).
- Besedila datotek in programske kode digitalnih izdaj ter raziskovalne programske opreme v Git repozitorijih za kontrolo verzij.

RAZISKOVALNO-RAZVOJNI CENTER:

Nadgradnja portala SIStory:

- Posodobitev iskalnika.
- Uvedba fasetne navigacije.

SLUŽBA ZA SODELOVANJE, USPOSABLJANJE IN PROMOCIJO:

- Sodelovanje:
 - Ustanove in posamezniki, ki hranijo znanstveno in kulturno dediščino:
 - Sorodne nacionalne infrastrukture: CLARIN.SI, CESSDA, Konzorcij Slovenskega super računalniškega omrežja – SLING:
 - Evropski konzorcij digitalnih infrastruktur DARIAH ERIC:
 - Projekti: postavitve in/ali ažuriranje spletnih strani:
 - Post imperialne tranzicije in transformacije iz lokalne perspektive: slovenska mejna območja med dvojno monarhijo in nacionalnimi državami (1918–1923).
 - Šole in imperialne, nacionalne in transnacionalne identifikacije: Habsburška monarhija, Jugoslavija in Slovenija: postavitve testne spletne strani projekta.
 - Ustvarjanje, vzdrževanje in ponovna uporaba meja: mejne komisije kot ključ za razumevanje sodobnih meja (CREMARE).
 - Slovenija30let.
 - Zveza zgodovinskih društev Slovenije.
- Usposabljanje:
 - Sodelovanje v visokošolskem pedagoškem procesu:
 - Izvedba prakse Bibliotekarstvo in informacijske znanosti FF UL.
 - Izvedba prakse Oddelka za zgodovina FF UL.
 - Delavnice:
 - Delavnica DARIAH-SI Tematsko modeliranje parlamentarnih korpusov (INZ, 30. 12. 2021).

- Promocija:
 - Twitter profil.
 - Facebook profil.
 - Razstave gradiv, ki jih ureja in hrani INZ (Po korakih, 8. 9. 2021).
 - Objave:
 - MEDEN, Katja, CVEK, Ana. Nadgradnja zgodovinarskega indeksa citiranosti. Slovenščina 2.0 : empirične, aplikativne in interdisciplinarne raziskave, ISSN 2335-2736, 2021, letn. 9, št. 1, str. 216-235, ilustr. <https://revije.ff.uni-lj.si/slovenscina2/article/view/9856/9559>, doi: 10.4312/slo2.0.2021.1.216-235. [COBISS.SI-ID 70044419]
 - MEDEN, Katja, ŠORN, Mojca, ŠORN, Mojca (urednik). Avtorske pravice na primeru portala Zgodovina Slovenije - Sistory. Izd. 1.0. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. 1 spletni vir, ilustr. ISBN 978-961-7104-08-0, ISBN 978-961-7104-09-7.
 - RENDLA, Marta, PANČUR, Andrej, DEŽMAN, Jože. Kraji smrti in kraji grobov v zbirki podatkov o žrtvah druge svetovne vojne Inštituta za novejšo zgodovino. V: DEŽMAN, Jože (ur.). Pravica do groba : Republika Slovenija in vojni grobovi : 5. poročilo Komisije Vlade RS za reševanje vprašanj prikritih grobišč. 1. izd. Ljubljana: Družina, 2021. Str. 109-116, ilustr. ISBN 978-961-04-0818-5. [COBISS.SI-ID 67138307] I0-0013.
 - RENDLA, Marta, PANČUR, Andrej. Kraji smrti in kraji grobov v zbirki podatkov o žrtvah druge svetovne vojne Inštituta za novejšo zgodovino : prispevek na Posvetu o vojnih grobovih, pokopališčih in grobiščih, Ljubljana, dvorana Državnega sveta RS, 28. okt. 2021. [COBISS.SI-ID 88278275] I0-0013 idr.

SLUŽBA ZA MEDNARODNO SODELOVANJE:

DARIAH-EU:

- Aktivno sodelovanje: sestanki Odbora nacionalnih koordinatorjev in delovne skupine DARIAH-EU Upravljanje z raziskovalnimi podatki.
- Udeležba: konference, delavnice idr.

PEDAGOŠKO DELO – DODIPLOMSKI, DOKTORSKI, MENTORSKI PROCES:

Filozofska fakulteta UL.

ZNANSTVENA IN STROKOVNA SREČANJA:

- 1. UPSKILLS multiplier event (25. 6. 2021).
- Delavnica CLARIN Cafe: Newcomers in CLARIN from the SSH domain (27. 9. 2021).
- Delavnica CLARIN Cafe: ParlaMint Unleashed (28. 6. 2021).
- Delavnica CLARIN Cafe: Towards Guidelines for Integrating CLARIN into Teaching – Lessons Learned from UPSKILLS (1. 12. 2021).
- Delavnica DARIAH-SI Tematsko modeliranje parlamentarnih korpusov (Ljubljana, 30. 12. 2021).
- Hekaton ParlaMint: Exploring societal issues through comparable corpora of parliamentary debates (19.-28. 5. 2021).
- Hekaton WageIndicator: Exploration of Society Through the Lens of Labour Market Related Documentation (19.-28. 5. 2021).
- Konferenca DARIAH-CZ (21. 10. 2021).
- Konferenca DARIAH-HR (Zadar, 14.-15. 10. 2021).
- Letna konferenca CLARIN (27.-29. 9. 2021).

- Letna konferenca DARIAH (7.-9. 9. 2021).
- Sestanek delovne skupine ELDAH (Zadar, 13. 10. 2021).
- Sestanki RDA node Slovenia (več srečanj).
- SSHOC delavnica Data Citation in Practice (15. 6. 2021).
- SSHOC delavnica Data Protection in research practice: The GDPR and the ELDAH Consent Form Wizard (Zadar, 13. 10. 2021).
- SSHOC delavnica Data Protection in research practice: The GDPR and the ELDAH Consent Form Wizard (Zadar, 13. 10. 2021).
- SSHOC delavnica FAIR SSH Data citation: practical guide (3. 12. 2021).
- SSHOC delavnica Showcase your survey for free on the EMM Survey Registry (20. 9. 2021).
- SSHOC delavnica SSHOC'ing Drama in the Cloud – encoding theatrical text collections and the added value of SSHOC & CLARIN services (23. 6. 2021).
- SSHOC delavnica: Citizen Science & Cultural Heritage. Planning for success (24. 3. 2021).
- SSHOC delavnica: Digitising Museum Objects Using Basic Photogrammetry (25. 3. 2021).
- SSHOC delavnica: SSHOC workshop: SSH Code of Conduct (17. 3. 2021).

MEDNARODNO SODELOVANJE:

- Bilateralni raziskovalni projekt Jezikovna krajina sovražnega govora na družbenih omrežjih (N6-0099) (2019–2023) z Univerzo v Antwerpnu.
- Delovna naloga Usklajevanje ciljnega izobraževanja v družboslovju in humanistiki v projektu Social Sciences and Humanities Open Cloud (SSHOC, H2020-INFRAEOSC-04-2018-823782), (2018–2021).
- Delovni sklop pri CLARIN ERIC projektih ParlaMint I in II: Towards comparable parliamentary corpora (2020–2023).
- Projekt ERASMUS + pri CLARIN ERIC Upgrading the Skills of Linguistics and language students (2020-1-MT01-KA203-074246), 2020–2023.

UREDNIŠKI ODBORI:

- Journal of language modelling.
- Prispevki za novejšo zgodovino.
- Razpoznavanja.
- Sensus Historiae.
- Sistory: zgodovina Slovenije.
- Slovenščina 2.0: empirične, aplikativne in interdisciplinarne raziskave.
- Spol.si.
- Založba INZ.
- Zgodovina v šoli.

STROKOVNE IN DRUŽBENE FUNKCIJE:

- Komisija Načrt za enakost spolov pri FF UL.
- Odbor za spodbujanje vključevanja uporabnikov pri CLARIN ERIC (predsedniška funkcija).
- Slovensko društvo za jezikovne tehnologije pri CLARIN.SI.
- Svetovalni odbor Inštituta za digitalno humanistiko pri Avstrijski akademiji znanosti.
- Svetovalni odbora raziskovalne infrastrukture za jezikovne tehnologije in digitalno humanistiko ClaDA-BG pri Bolgarski akademiji znanosti.
- SVIZ INZ.
- Upravni odbor Slovenskega društva za jezikovne tehnologije.
- Zgodovinsko društvo Ljubljana.
- Zveza zgodovinskih društev Slovenije.

PRIZNANJA IN NAGRADE:

Teaching with CLARIN Award 2021 (<https://www.clarin.eu/news/2021-teaching-clarin-award-goes-darja-fiser-kristina-pahor-de-maiti-mietta-lennes-and-diana>).

RAZISKOVALNI PROJEKTI

MAJ 68 V LITERATURI IN TEORIJI: ZADNJA SEZONA MODERNIZMA V FRANCIJI, SLOVENIJI IN SVETU

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-9384)
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	ZRC SAZU, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
Vodja:	dr. Marko Juvan
Sodelujoči:	dr. Marijan Dovič, dr. Jernej Habjan, dr. Andraž Jež, dr. Alenka Koron, Lucija Mandič, dr. Mojca Šorli, dr. Andrejka Žejn
Sodelujoče organizacije:	
Inštitut za novejšo zgodovino:	dr. Aleš Gabrič
Obdobje trajanja:	1.7.2018 - 30.06.2021

Projekt je bil uspešno zaključen z objavo zbornika *Med majem '68 in novembrom '89 : transformacije sveta, literature in teorije*, ki ga je uredil nosilec projekta dr. Marko Juvan. Izšel je kot 28. zvezek zbirke *Studia litteraria* (ISSN 1855-895X), ki jo izdaja Založba ZRC. Raziskovalec z INZ je v njem objavil poglavje *Politične ocene angažiranja slovenskih modernistov v šestdesetih letih*. V njem je raziskovalec analiziral odnos oblasti do modernističnih tokov v umetnosti in pojasnil, da ni šlo za enoznačen odnos, saj so v *Zvezi komunistov Slovenije* zagovarjali različna stališča do novosti, ki jih je na kulturno sceno vnašal mlajši rod izobražencev. Zlasti posamezniki iz starejše generacije komunistov so nasprotovali naraščanju kritičnosti mlajših intelektualcev, medtem ko so bili zlasti mlajši iz pomlajene generacije komunistov bolj tolerantni do novosti in jih niso avtomatsko ocenjevali kot grožnjo obstoječi oblasti. Menili so, da umetniške scene ne bi smeli ocenjevati z izrazito političnimi merili in da do drugače mislečih ne bi smeli nastopati z avtoriteto in silo.

PARLAMINT: TOWARDS COMPARABLE PARLIAMENTARY CORPORA

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-9384)
Financer:	CLARIN ERIC
Izvajalec:	mednarodni konzorcij
Sodelujoče organizacije:	
Inštitut za novejšo zgodovino:	dr. Andrej Pančur
Obdobje trajanja:	julij 2020 – maj 2021

Spletna stran: <https://www.clarin.eu/content/parlamint-towards-comparable-parliamentary-corpora>

Izdelava večjezičnega korpusa parlamentarnih razprav, dostopnih v repozitoriju CLARIN.SI: Multilingual comparable corpora of parliamentary debates ParlaMint 1.0, <http://hdl.handle.net/11356/1345>.

POSTIMPERIALNE TRANZICIJE IN TRANSFORMACIJE IZ LOKALNE PERSPEKTIVE:
SLOVENSKA MEJNA OBMOČJA MED DVOJNO MONARHIJO IN NACIONALNIMI
DRŽAVAMI (1918-1923).

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-1801).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
	Vodja: dr. Jernej Kosi.
	Sodelujoči: dr. Jernej Kosi, dr. Peter Mikša, dr. Rok Stergar, dr. Žiga Zwitter, dr. Tanja Žigon
Sodelujoče organizacije:	
Inštitut za narodnostna vprašanja:	dr. Attila Kovacs
Inštitut za novejšo zgodovino:	Neja Blaj Hribar, dr. Filip Čuček, dr. Andrej Studen, dr. Marko Zajc
Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije:	dr. Petra Kavrečič
ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa:	dr. Katarina Keber, dr. Daša Ličen, dr. Andrej Rahten, dr. Petra Svöljšak
Obdobje trajanja:	1.7.2019 - 30.6.2022.

Raziskovalci so analizirali prevratno dobo na Spodnjem Štajerskem skozi prizmo primerov obračuna s spodnještajerskim nemštvom. Nemci so bili ob nastanku nove države prestrašeni, odpuščanja številnih nemških javnih uslužbencev so bila tako rekoč na dnevnem redu, na drugi strani pa je slovenska stran evforično krenila v nove čase. Pri delu na terenu so se sodelujoči posvetili raziskovanju post imperialne tranzicije in transformacije v časopisju ter fondu Pokrajinske uprave za Slovenijo.

VLOGA KOMUNIKACIJSKIH NEENAKOSTI V DEZINTEGRACIJI VEČNACIONALNE DRUŽBE.

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J5-1793).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.
	Vodja: dr. Igor Vobič.
	Sodelujoči: dr. Jernej Amon Prodnik, mag. Maja Jančič, Jasna Jugovič, dr. Jernej Kaluža, dr. Bojan Korenini, mag. Vasja Lebarič, dr. Melita Poler Kovačič, dr. Aleksander Sašo Slaček Brlek, dr. Slavko Splichal, dr. Ilija Tomanič Trivundža, dr. Igor Vobič, Nina Žnidaršič.
Sodelujoče organizacije:	
	Inštitut za novejšo zgodovino: dr. Jure Gašparič, dr. Jurij Hadalin, dr. Marko Zajc.
Obdobje trajanja:	1.7.2019 - 30.06.2022.

Raziskovalci, ki se ukvarjajo s komunikacijskimi neenakostmi s poudarkom na fragmentaciji in dezintegraciji bivše Socialistične federativne republike Jugoslavije, so v letu 2021 obravnavali vlogo poročanja o aidsu v popularnem tisku. Študijo so zasnovali na reviji *Jana*, ki je imela v obdobju 1984–1995 v konkurenci primerljivih publikacij največji doseg v slovenskem medijskem prostoru.

TEMELJNI RAZISKOVALNI PROJEKT KONCEPTI KMEČKE EKONOMIJE: TEORETIČNI IN EMPIRIČNI PRIMERJALNI PRISTOP (15.–20. STOLETJE).

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-1799).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije.
	Vodja: dr. Aleksander Panjek.
	Sodelujoči: Karin Bandelj, dr. Ines Beguš, dr. Lev Centrih, dr. Aleksej Kalc, dr. Aleksander Panjek, dr. Polona Sitar
Sodelujoče organizacije:	
	Inštitut za novejšo zgodovino: dr. Žarko Lazarevič.
Obdobje trajanja:	1.7.2019 - 30.6.2022.

V ospredju raziskovalnega dela je bila problematika najemnega dela na kmetijah oziroma v kmetijstvu s stališča razpoložljive delovne sile, obsega potrebnih delovnih ur na letni ravni ter v zimski in letni sezoni, panožne porazdelitve potrebnih delovnih ur. Raziskava je pokazala, da je bila razlika med obstoječo delovno silo in dejansko razpoložljivo delovno obremenitvijo socialno-političen problem in s tem tudi temeljno vprašanje družbenega razvojnega modela v času do druge svetovne vojne.

MODELI IN PRAKSE MEDNARODNE KULTURNE IZMENJAVE GIBANJA NEUVRŠČENIH:
 RAZISKOVANJE PROSTORSKO-ČASOVNIH KULTURNIH DINAMIK

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J7-2606).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje.
Vodja:	dr. Barbara Predan.
Sodelujoči:	dr. Petra Černe Oven, dr. Petja Grafenauer, dr. Nadja Zgonik, dr. Daša Tepina
Sodelujoče organizacije:	
Inštitut za novejšo zgodovino:	dr. Aleš Gabrič
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede:	dr. Mitja Velikonja
Znanstveno-raziskovalno središče Koper:	dr. Jure Ramšak
V sodelovanju s hrvaškim partnerjem:	
Institut za povijest umjetnosti	dr. Ljiljana Kolešnik, vodja projektne skupine
Obdobje trajanja:	1.9.2020 - 31.8.2023.

Raziskovalec je pregledoval gradivo v Arhivu Republike Slovenije (fond SI AS 1140 – Zavod za mednarodno znanstveno in tehnično sodelovanje SR Slovenije) ter reviji *Jugoslovenski pregled* (od šestdesetih let dalje) in *Letna poročila o delu Zavod za mednarodno znanstveno in tehnično sodelovanje SR Slovenije* (ki so izhajala v osemdesetih letih). Del zbranega gradiva je (glede na dogovor) posredoval ostalim članom projektne skupine.

Slovenski del projekta je pripravil znanstveno konferenco Prečenja v teoriji, ki je potekala 28. septembra 2021 v Kopru, na njej pa so referenti predstavili delne rezultate projekta. Raziskovalec je v prispevku *Kulturno in znanstveno sodelovanje nevrščenih držav v senci političnih dilem* opozoril na zaostajanje usklajevanja kulturnega in znanstvenega sodelovanja med članicami gibanja nevrščenih, saj je ta tematika ostajala v senci najprej političnih in nato še ekonomskih vprašanj.

MIGRACIJE IN DRUŽBENE SPREMEMBE V PRIMERJALNI PERSPEKTIVI: PRIMER ZAHODNE SLOVENIJE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J5-2571).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije
Vodja:	dr. Aleksej Kalc.
Sodelujoči:	dr. Mirjam Milharčič Hladnik, dr. Marina Lukšič Hacin, dr. Špela Ledinek Lozej
Sodelujoče organizacije:	Inštitut za novejšo zgodovino: dr. Žarko Lazarevič. Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije: dr. Katja Hrobat Virgolet
Obdobje trajanja:	1.9.2020 - 31.8.2023.

Projekt preučuje spremembe v prebivalstvu in družbeni razvoj mest na zahodnem robu Slovenije po drugi svetovni vojni in novi razmejitvi med Jugoslavijo in Italijo. Raziskovalec z INZ sodeluje z raziskavo o gospodarskem razvoju Zahodne Slovenije, zlasti Goriške, po letu 1945. V letu 2021 je bilo delo raziskovalca usmerjeno v analiziranje relevantnih virov pridobljenih v Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici in v Goriški knjižnici Franceta Bevka Nova Gorica.

MIGRATION AND DEVELOPMENT IN THE MOUNTAIN BORDERLANDS OF SWITZERLAND AND SLOVENIA: A COMPARATIVE PERSPECTIVE (18TH-20TH C.)

Vrsta:	bilateralni raziskovalni projekt (N6-0151).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), Schweizerischer Nationalfonds (SNF).
Vodilni organizaciji:	<i>Laboratorio di Storia delle Alpi, USI-Accademia di architettura (Švica)</i>
	Vodja: dr. Luigi Lorenzetti
	<i>Inštitut za novejšo zgodovino (Slovenija)</i>
	Vodja: dr. Žarko Lazarevič
	Člani: Nataša Henig Mišičič, dr. Marta Rendla
Sodelujoče organizacije:	Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije: dr. Ines Beguš, dr. Aleksander Panjek ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije: dr. Aleksej Kalc
Obdobje trajanja:	1.6.2020 - 31.5.2023.

Delo na projektu, ki namerava raziskati gospodarske učinke in družbene in kulturne vplive, ki so jih imele migracije in mobilnost na štiri (obmejne) regije (švicarski kanton Neuchâtel in Ticino ter slovenske pokrajine Gorica in Štajerska), je potekalo na osnovi evidentiranja, pregledovanja in analiziranja gradiva s področja migracij na obmejnih gorskih predelih Štajerske v 19. in 20. stoletju. Delo je potekalo v Arhivu Republike Slovenije (ARS), Pokrajinskem arhivu Maribor in Nadškofijskem arhivu Maribor ter na Slovenski izseljenski matici (SIM) v Ljubljani.

URBANE PRIHODNOSTI: ZAMIŠLJANJE IN SPODBUJANJE MOŽNOSTI V NEMIRNIH ČASIH

Vrsta:	bilateralni raziskovalni projekt (J6-2578).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), Hrvatska zaklada za znanost.
Vodilni organizaciji:	
<i>ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje (Slovenija)</i>	
Vodja: dr. Saša Poljak Istenič.	
Člani: dr. Tatjana Bajuk Senčar, dr. Miha Kozorog	
<i>Fakulteta za humanistične študije, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju FFZG (Hrvaška).</i>	
Vodja: dr. Valentina Gulin Zrnić	
Sodelujoče organizacija:	
Inštitut za novejšo zgodovino: dr. Nina Vodopivec.	
Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije: dr. Katja Hrobat Virloget	
Obdobje trajanja:	1.11.2020 - 31.10.2023.

Projekt je namenjen poglobljenim raziskavam ustvarjanja prihodnosti v izbranih slovenskih in hrvaških mestih. Raziskovalka z INZ se je posvetila Mariboru, identificirala je ključne akterje, ki premišlujejo in delujejo za prihodnost mesta: iniciativa mestni zbor, iniciativa za participatorni proračun, nekatere nevladne organizacije, podjetniški inkubatorji, osrednja podjetja v nekdanji industrijski četrti mesta, mestna občina, umetniki, družboslovni in humanistični misleci. S sklicevanjem na prvi dve iniciativi se je ukvarjala z idejo transformacije, transformativnega, z vprašanjem, kaj je transformativno na družbeni ravni, kaj na izkustveni, kar zajame transformativno učenje - predruženje pogleda na svet, občutenja, odnosa samih do sebe in do avtoritete (ter s tem mestne oblasti).

RAZVOJ SLOVENŠČINE V DIGITALNEM OKOLJU – JEZIKOVNI VIRI IN TEHNOLOGIJE

Vrsta:	raziskovalni projekt evropskih strukturnih in investicijskih skladov (RSDO) (C3340-20-278001)
Financer:	Ministrstvo za kulturo.
Vodilna organizacija:	Univerza v Ljubljani.
Vodja: dr. Simon Krek	
Konzorcij:	Univerza v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Univerza v Novi Gorici, Institut »Jožef Stefan«, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Inštitut za novejšo zgodovino, Alpineon, Amebis, Aikwit, Vitasis, Slovenska tiskovna agencija, Pošta Slovenije
Sodelujoči (INZ):	dr. Andrej Pančur (vodja INZ), dr. Mojca Šorn, Mihael Ojsteršek.
Obdobje trajanja:	4.5.2020 - 31.8.2023.

Cilj projekta je zadovoljiti potrebe po računalniških izdelkih in storitvah s področja jezikovnih tehnologij za slovenski jezik za raziskovalne organizacije, za podjetja in za širšo javnost. Razvoj jezikovnih tehnologij je ključnega pomena za preživetje jezika v digitalni dobi, za njegovo vključitev v nove načine komunikacije, metode dela in preživljanja prostega časa v prihodnosti.

Izvajanje aktivnosti 1.7: Korpus parlamentarnih razprav. Celotni obstoječi korpus siParl se je najprej polavtomatsko dodatno označil po vzoru na korpus slovParl: anotacija prekinitve govorov,

anotacija in klasifikacija neverbalne vsebine zapisnikov sej, anotacija časovnih znamk, dodatni metapodatki o govornikih skupaj z deduplikacijo dvojnikov. V korpus so bili vključeni dodatni zapisniki parlamentarnih sej slovenske socialistične skupščine med leti 1947–1990. Korpus bo označen v modulu TEI za transkribiranje govorov in bo v skladu s TEI shemo za korpuse parlamentarnih razprav Parla-CLARIN.

ŠOLE IN IMPERIALNE, NACIONALNE IN TRANSNACIONALNE IDENTIFIKACIJE:
HABSBURŠKA MONARHIJA, JUGOSLAVIJA IN SLOVENIJA.

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-2573).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
	Vodja: dr. Rok Stergar
	Sodelujoči: dr. Jernej Kosi, Jan Bernot, Špela Bizjak
Sodelujoče organizacije:	
	Ekonomska fakulteta UL: dr. Tamara Pavasović Trošt
	Inštitut za novejšo zgodovino: dr. Marko Zajc, Neja Blaj Hribar
	Univerza v Gradcu: dr. Karin Almasy
	ZRC SAZU, Inštitut za kulturne in spominske študije: dr. Jovana Mihajlović Trbovc
Obdobje trajanja:	1.9.2020—31.8.2023.

Za projekt, ki bo analiziral, koliko je nastanek slovenskega naroda in njegov nadaljnji obstoj posledica različnih nacionalnih klasifikacij v osnovnem šolstvu, je bil pripravljen predlog oblikovanja repozitorija na portalu SI DIH. Raziskave v letu 2021 pa so bile osredinjene na dve področji: obdobje med obema vojnama in osemdeseta leta 20. stoletja. V središču aktualnih raziskav je prisotnost identifikacij v šoli v tiskanih medijih.

USTVARJANJE, VZDRŽEVANJE, PONOVA UPORABA: MEJNE KOMISIJE KOT KLJUČ ZA RAZUMEVANJE SODOBNIH MEJA

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-2574).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Inštitut za novejšo zgodovino.
Vodja:	dr. Marko Zajc.
Sodelujoči:	Neja Blaj Hribar, dr. Filip Čuček, dr. Bojan Godeša, dr. Jurij Hadalin, dr. Žarko Lazarevič, Nataša Henig Mišičič, dr. Maja Lukanc, dr. Marko Zajc
Sodelujoče organizacije:	
Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije Koper:	dr. Aleksander Panjek, dr. Petra Kavrečič
Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	dr. Jernej Kosi, dr. Rok Stergar
ZRC SAZU, Geografski inštitut Antona Melika:	dr. Matija Zorn, dr. Rok Ciglič, dr. Mateja Breg Valjavec, dr. Primož Gašperič, dr. Mauro Hrvatini, dr. Matjaž Geršič, dr. Jure Tičar, Erik Logar, Manca Volk Bahun
Obdobje trajanja:	1.9.2020—31.8.2023

Člani projektne skupine so se posvetili zbiranju arhivskega gradiva italijansko-jugoslovanske mejne komisije v Diplomatskem arhivu Ministarstva spolnih poslov Republike Srbije (DAMSP, PA, Italija, 1949–1988), v Arhivu Republike Slovenije ter Ministrstvu za zunanje zadeve. Raziskovalno delo pa je temeljilo na vprašanju rekonstrukcije meja, ki so pomemben del konceptualnih izhodišč projekta, in na analizi notranje-politične dimenzije razmejitvenih komisij v začetku dvajsetih let 20. stoletja.

KULTURNO-ZGODOVINSKI VIDIKI STARANJA: IZKUŠNJE, REPREZENTACIJE, IDENTITETE

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-2572).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	ZRS Koper.
Vodja:	dr. Urška Bratož.
Sodelujoči:	dr. Dragica Čeč, dr. Borut Klabjan, dr. Gašper Mithans, dr. Tomislav Vignjevič, dr. Tilen Glavina, dr. Rok Svetlič, dr. Claudio Povolo, dr. Vojko Pavin, dr. Matic Batič, Alenka Obid
Sodelujoče organizacije:	
Inštitut za novejšo zgodovino	dr. Meta Remec, dr. Andrej Studen
ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa:	dr. Katarina Keber
Obdobje trajanja:	1.9.2020 - 31.8.2023.

V raziskavi, ki se osredotoča na kulturne in družbene vidike staranja v 19. in 20. stoletju na Slovenskem, sta se sodelujoča ukvarjala z nasveti in moralnimi poduki, ki naj bi ljudem podaljšali življenje in utrdili njihovo zdravje. Na podlagi priročnikov, časopisja in objavljenih virov sta

analizirala dva nasprotujoča si pogleda na starost. Analizirala sta pogled, ki je starost prikazovali kot zlato obdobje miru, modrosti in spokojnosti, ter pogled, ki je v starosti videl predvsem čas fizičnega in mentalnega propadanja. Slednji je starost celo označil za fazo ekonomske odvisnosti, ko je človek postal nekoristen člen družbe ali celo zajedavec, ki odžira dragocene resurse.

GREH, SRAMOTA, SIMPTOM: SAMOMOR IN NJEGOVE PERCEPCIJE NA SLOVENSKEM (1850-2000)

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-3123).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Inštitut za novejšo zgodovino.
	Vodja: dr. Meta Remec.
	Sodelujoči: dr. Filip Čuček, dr. Maja Lukanc, Ivan Smiljanič, dr. Andrej Studen, dr. Marko Zajc
Sodelujoče organizacije:	
	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta: dr. Ana Cergol Paradiž, dr. Irena Selišnik
	Znanstveno-raziskovalno središče Koper: dr. Dragica Čeč, dr. Urška Bratož
	Univerza na Primorskem, Inštitut Andrej Marušič, Slovenski center za raziskovanje samomora: dr. Vita Poštuvan
Obdobje trajanja:	01.10.2021 - 30.09.2024.

Projekt se osredotoča na samomor in njegove percepcije v času po letu 1850, ko je prišlo do dekriminalizacije samomora in s tem prenosa fokusa s kaznovanja na preventivo, oseba, ki je samomor storila, pa se je spreminjala iz kriminalca in grešnika v bolnika. Na vsebinskem polju so se raziskovalci posvetili samomorom mladih na Slovenskem v 60-ih letih 20. stoletja in percepciji tega fenomena v javnosti. Tehnična dela pa so terjala vzpostavitev skupnega podatkovnega oblaka in priprave spletne strani projekta.

SLOVENSKA ZGODOVINA V MALEM: KONTINUITETE IN SPREMEMBE V VAŠKI SKUPNOSTI V DOLGOROČNI PERSPEKTIVI

Vrsta:	temeljni raziskovalni projekt (J6-3143).
Financer:	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS).
Vodilna organizacija:	Univerza na Primorskem (Fakulteta za humanistične študije).
	Vodja: dr. Aleksander Panjek.
	Sodelujoči: dr. Lev Centrih, dr. Polona Sitar, Karin Bandelj.
Sodelujoče organizacije:	
	Inštitut za novejšo zgodovino: dr. Jurij Hadalin, dr. Meta Remec, dr. Žarko Lazarevič (vodja INZ).
	ZRC SAZU, Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije: dr. Aleksej Kalc, dr. Miha Zobec
Obdobje trajanja:	01.10.2021 - 30.09.2024.

Prva faza raziskovalnega dela, s katerim želi projektna skupina pokazati kompleksnost in dinamičnost kmečke družbe skozi daljše časovno obdobje od 16. do 20. stoletja, je predstavljala zbiranje virov in literature. Raziskovalci so evidentirali gradivo zemljiške knjige in posestnih listov za Tomaj in okoliške katastrske občine, ki so osnova raziskovalnega dela v letu 2022. Poleg tega so raziskovalci začeli s sistematičnim evidentiranjem literature o zemljiški politiki, dolgoročnih zemljiških spremembah, trgu z nepremičninami v lokalnih kraških skupnostih.

STROKOVNO DELO

INŠTITUT
ZA NOVEJŠO ZGODOVINO
ZALOŽBA

Odgovorna urednica: dr. Mojca Šorn

Uredniški odbor: dr. Bojan Godeša, Mihael Ojsteršek in dr. Andrej Pančur

Založniško dejavnost v okviru Znanstveno raziskovalnega oddelka izvaja Založba Inštituta za novejšo zgodovino. Založba INZ je znanstvena založba, ki izdaja zgolj verificirane/recenzirane najnovejše raziskovalne dosežke s področja humanistike in družboslovja. Publikacije so znanstveno-vsebinsko relevantne in kakovostne, ustrezajo pa tako tehničnim standardom kot tudi edicijskim načelom akademske založbe.

1. VSEBINA:

– Sodelovanje - tujina:

Gabrič, Aleš. *U sjeni politike. Opozicija komunističkoj vlasti u Sloveniji nakon 1945. godine*. Zagreb: Srednja Europa; Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN 978-953-8281-51-8 (Srednja Europa).

– Sodelovanje - Slovenija:

Lorenčič, Aleksander. *From dreams of 'a second Switzerland' to capitalism without a human face: the path of economic independence and Slovenian economic transition*. Ljubljana: Založba ZRC, Slovenska matica, Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-05-0569-3.

– Zbirka Razpoznavanja/Recognitiones:

- Guštin, Damijan. *Prva partizanska pomlad. Razvoj slovenskih čet leta 1942*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-11-0.
- Hren Medved, Alenka. *Premog, železnica, terme in pivo: Modernizacija in demografski razvoj Laškega v dolgem 19. stoletju*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-10-3.
- Kocjančič, Klemen. *Red mrtvaške glave pod Alpami. Enote in ustanove Waffen-SS na Slovenskem med drugo svetovno vojno*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-07-3.
- Smiljanić, Ivan. *Lovorovi gozdovi in krompir: Prešernov kult v socializmu*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-04-2.
- Vodopivec, Nina. *Tu se ne bo nikoli več šivalo: doživljanja izgube dela in propada tovarne*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-05-9.

– Zbirka Parlamentaria:

- Fišer, Darja, Pahor de Maiti, Kristina. *Voices of the parliament [Elektronski vir] : "Prvič, sem političarka in ne politik, drugič pa ---" : a corpus approach to parliamentary discourse research = korpusni pristop k raziskovanju parlamentarnega diskurza*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. ISBN - 978-961-7104-06-6

- E monografije:
 - MEDEN, Katja, ŠORN, Mojca, ŠORN, Mojca (urednik). *Avtorske pravice na primeru portala Zgodovina Slovenije - Sistory*. Izd. 1.0. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2021. 1 spletni vir, ilustr. ISBN 978-961-7104-08-0, ISBN 978-961-7104-09-7.
- TEI kodiranje elektronskih izdaj knjižne produkcije Založbe INZ:
 - Čepič, Zdenko (ur.). *Slovenija v Jugoslaviji*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2015. ISBN 978-961-6386-54-8.
 - Lazarevič, Žarko, Aleksander Lorenčič (ur.). *Strategije in prakse energetske oskrbe*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2015. ISBN 978-961-6386-55-5.
 - Lazarevič, Žarko, Aleš Gabrič (ur.). *Slovinci in Bolgari med zahodnimi in vzhodnimi vplivi*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2016. ISBN 978-961-6386-75-3.
 - Shiba, Nobuhiro, Aleš Gabrič, Kenta Suzuki, Žarko Lazarevič (ur.) *School History and Textbooks: : A Comparative Analysis of History Textbooks in Japan and Slovenia*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2013. ISBN - 978-961-6386-41-8.
 - Studen, Andrej (ur.). *Od prvih oglasov do interneta. K zgodovini oglaševanja na Slovenskem*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2016. ISBN 978-961-6386-71-5.
 - Studen, Andrej (ur.). *Pomislite na jutri: o zgodovini (samo)odgovornosti*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2012. ISBN - 978-961-6386-40-1.
 - Troha, Nevenka (ur.). *Nasilje vojnih in povojnih dni*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2014. ISBN - 978-961-6386-46-3.
 - Vodopivec, Nina (ur.). *Med državo in trgov. Cikli in prelomi v zgodovini*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2014. ISBN - 978-961-6386-47-0.

2. PRAVNO-ADMINISTRATIVNE NALOGE:

- Pridobitev ustreznih dokumentov za uporabo/objavo slikovnega gradiva.
- Sklenitev pogodb o prenosu avtorskih pravic.
- Seminar Avtorske pravice v luči DSM Direktive (NUK, 28. 9. 2021).

3. PROMOCIJA / DISEMINACIJA:

- STA portal – znanost (predstavitev publikacije z naslovnico in krajšim opisom vsebine).
- Portal Zgodovina Slovenije – Sistory:
 - Zbirke:
 - Razpoznavanja: <https://www.sistory.si/11686/4822> .
 - Vpogledi: <https://www.sistory.si/11686/4820> .
 - Založbe: <https://www.sistory.si/11686/4893> .
- Spletna strani INZ (predstavitev publikacije z naslovnico, kazalom, povzetkom v slovenščini in angleščini (Razpoznavanja) oz. besedami urednika (Vpogledi).
- Poročila v znanstvenih in strokovnih publikacijah s področja družboslovja.
- Sodelovanje z ustanovami s področja dela INZ in mediji (Pomurski muzej, Muzej za novejšo zgodovino, Konzorcij - v okviru dogodka Frankfurt po Frankfurtu, Delo, Dnevnik, Radio Slovenija 1 itd.)
- Sejmi:
 - Sejem akademske knjige Liber.Ac: Stopinje v mestu, 18. 5. – 20. 5. 2021.
 - Sejem Mesto knjige v Novi Gorici, 15. – 18. 6. 2021.
 - Sejem Knjige n@recept, 4. – 9. 10. 2021.
 - Decembrski 48-urni sejem Založbe INZ, 15. in 16. 12. 2021.
 - Sejem Knjige pod jelkami v Novi Gorici, 16. – 23. 12. 2021.

4. PRISPEVKI ZA NOVEJŠO ZGODOVINO

Glavni in odgovorni urednik: dr. Jure Gašparič,

Uredniški odbor: dr. Mojca Šorn, dr. Andrej Pančur, dr. Marko Zajc, dr. Filip Čuček, dr. Damijan Guštin, dr. Zdenko Čepič (vsi Inštitut za novejšo zgodovino), dr. Andreas Schulz (KGParl, Goethejeva Univerza v Frankfurtu), dr. Martin Moll (Univerza Karla in Franca Graz), dr. L'uboš Kačirek (Filozofska fakulteta Univerze Komenskega Bratislava), dr. Zdenko Radelič (Hrvatski inštitut za povijest Zagreb).

1. VSEBINA:

V letu 2021 so izšle tri številke *Prispevkov za novejšo zgodovino*, ki so obravnavale teme s področja zgodovine 19. in 20. stoletja. Obsegale so tako politično in kulturno, kot tudi gospodarsko in socialno zgodovino. Tretja številka je bila tematska, posvečena zgodovini bolezni. Generalnemu uvodu k tematski številki sledita dva vsebinska sklopa: Soočanje z aidsom – perspektiva politične zgodovine in Trije primeri soočanje z boleznimi; oba sta pospremljena z vsebinskim uvodom.

2. OBSEG:

V letu 2020 je uredniško in izdajateljsko delo potekalo v skladu z načrti. Izšle so tri številke *Prispevkov za novejšo zgodovino*. Skupni obseg vseh treh številke je 770 strani, poleg treh uvodov obsegajo 26 znanstvenih razprav, en prispevek iz rubrike Razmišljanja in razpravljanja, 13 ocen knjig in konferenčnih poročil.

3. BAZE:

- Delovno okolje: Open Journal System:
 - Urednikovanje in recenziranje.
 - Kodiranje in pretvorba tekstov iz docx v TEI in HTML obliko.
- Indeksacija revije:
 - European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH PLUS).
 - European Reference Index for the Humanities B.
 - European Reference Index for the Humanities.
 - Historical Abstracts.
 - PubMed.
 - Scopus (h).

4. PROMOCIJA:

- Spletna stran INZ.
- Portal Zgodovina Slovenije – SIstory.
- Sejmi:
 - Sejem akademske knjige Liber.Ac: Stopinje v mestu, 18. 5. – 20. 5. 2021.
 - Sejem Mesto knjige v Novi Gorici, 15. – 18. 6. 2021.
 - Sejem Knjige n@recept, 4. – 9. 10. 2021.
 - Decembrski 48-urni sejem Založbe INZ, 15. in 16. 12. 2021.
 - Sejem Knjige pod jelkami v Novi Gorici, 16. – 23. 12. 2021.

ZNANSTVENI IN STROKOVNI SESTANKI

Organiziranje znanstvenih in strokovnih sestankov

- Delavnica CLARIN Cafe: Newcomers in CLARIN from the SSH domain (27. 9. 2021).
- Delavnica CLARIN Cafe: ParlaMint Unleashed (28. 6. 2021).
- Delavnica CLARIN Cafe: Towards Guidelines for Integrating CLARIN into Teaching – Lessons Learned from UPSKILLS (1. 12. 2021).
- Delavnica DARIAH-SI Tematsko modeliranje parlamentarnih korpusov (Ljubljana, 30. 12. 2021).
- Družbene razlike in revščina (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 10. 11. 2021).
- Hekaton ParlaMint: Exploring societal issues through comparable corpora of parliamentary debates (19. –28. 5. 2021).
- Hekaton WageIndicator: Exploration of Society Through the Lens of Labour Market Related Documentation (19. –28. 5. 2021).
- Intellectual History in East Central Europe (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 16. – 20. 7. 2021).
- Intellectual history in transition (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 19. –20. 7. 2021).
- SSHOC delavnica Data Citation in Practice (15. 6. 2021).
- SSHOC delavnica Data Protection in research practice: The GDPR and the ELDAH Consent Form Wizard (Zadar, 13. 10. 2021).
- SSHOC delavnica FAIR SSH Data citation: practical guide (3. 12. 2021).
- SSHOC delavnica Showcase your survey for free on the EMM Survey Registry (20. 9. 2021).
- SSHOC delavnica SSHOC'ing Drama in the Cloud – encoding theatrical text collections and the added value of SSHOC & CLARIN services (23. 6. 2021).
- SSHOC delavnica: Citizen Science & Cultural Heritage. Planning for success (24. 3. 2021).
- SSHOC delavnica: Digitising Museum Objects Using Basic Photogrammetry (25. 3. 2021).
- SSHOC delavnica: SSHOC workshop: SSH Code of Conduct (17. 3. 2021).
- Tematsko modeliranje parlamentarnih korpusov (INZ, 30. 12. 2021).

Nastopi na znanstvenih in strokovnih sestankih**Znanstveni sestanki v Sloveniji**

- "In te sanje so postale resnica!": dr. Juro Hrašovec - prvi slovenski župan Celja (Celje, 27. 9. 2021).
- Antifascism in a transnational and comparative Perspective (ZRS in Inštitut za zgodovinske študije, Koper, 27. 5. 2021).
- Crossing the lines between Marxism and Christianity in the 20th Century in East-Central Europe (ZRS in Inštitut za zgodovinske študije, Koper, 15.-16. 4. 2021).
- Delavnica DARIAH-SI Tematsko modeliranje parlamentarnih korpusov (Inštitut za novejšo zgodovino, 30. 12. 2021).
- Družbene razlike in revščina (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 10. 11. 2021).
- EFC-Workshop Urban Spaces (Filozofska fakulteta, Ljubljana, 19.–23. 8. 2021).
- Epidemije in zdravstvo v zgodovinski perspektivi (ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Ljubljana, 14. - 15. oktobra 2021).

- Glasbene ustanove v kulturni politiki obeh Jugoslavij. Znanstveni simpozij ob 120. obletnici rojstva skladatelja, profesorja in nekdanjega rektorja Lucijana Marije Škerjanca (Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 24. 11. 2021).
- Intellectual History in East Central Europe (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 16.-20. 7. 2021).
- Intellectual history in transition (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 19. - 20. 7. 2021).
- International Council of Women (Filozofska fakulteta UL, Ljubljana, junij 2021, Who Cares in Europe? COST Action).
- Jutri, ko se je začela vojna. 80 let od napada sil Osi na Jugoslavijo (Mednarodni center za zgodovino 2. svetovne vojne, Maribor, 14. 4. 2021).
- Nacionalni posvet ob svetovnem dnevu aidsa (Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ljubljana, 1. 12. 2021).
- Objava raziskovalnih podatkov v odprtem dostopu - podpora nacionalnih raziskovalnih infrastruktur za humanistiko in družboslovje (Filozofska fakulteta UL, Ljubljana, 16. 3. 2021).
- Osamosvojitve Slovenije - 30 let kasneje (Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča v Mariboru, Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, Maribor, 1. - 2. 12. 2021).
- Prečenja v teoriji (Pedagoška fakulteta, Koper, 28. 9. 2021).
- Sestanki RDA node Slovenia (več srečanj).
- Starost in staranje v stoletju meščanstva : (meščanski pogledi na staranje) : spletna delavnica (ZRS, Koper, 16. 12. 2021).

Znanstveni sestanki v tujini

- "Neverending story? Mapping crisis-discourses in East Central Europe, 1918-2020" (26. 11. 2021).
- 1. UPSKILLS multiplier event (25. 6. 2021).
- 13th Central and Eastern European Communication and Media Conference CEECOM 2021 (22.-23. 10. 2021).
- At the Nexus of Voluntary Action and Public Policies: Rethinking Care in Southeastern Europe, International workshop (27.-28. 8. 2021, Who Cares in Europe? COST Action).
- Condizioni di vita e disuguaglianze. Una prospettiva storico-demografica Standard of living and inequalities. A historical-demographic perspective (Società Italiana di Demografia Storica, Milano, 2. - 4. 12. 2021).
- Crisis and its temporalities 2nd European University Institute Intellectual History Graduate Conference (European University Institute, Florence, 19-20 5 202).
- Extreme speech and Resistances (CY Cergy Paris Université, Pariz, 13. in 15. 12. 2021).
- Film Screening and Roundtable on Capital Accumulation and Labour Rights in NS Germany, Yugoslavia, and Today's Serbia (30. 8. -1- 9. 2021, WORCK COST Action / ELHN International conference).
- Gender, Power and Disempowerment, 13th Nordic Women's and Gender History (Faculty of Arts, Aarhus University, Aarhus, Denmark, 19.-21. 8. 2021).
- Geschichte als analytisches Werkzeug zum Verständnis der Gegenwart (Berlin, 17. in 18. 11. 2021, Berlin).
- Historicising the Concept of Europe in Global History (University of Vienna, Dunaj, 30. 8. - 3. 9. 2021).
- Jugoslovensko-poljski odnosi u XX veku (Institut za savremenu istoriju, Beograd, 16.-18. 9. 2021).
- Konferenca DARIAH-CZ (21. 10. 2021).

- Konferenca DARIAH-HR (Zadar 14.-15. 10. 2021).
- Letna konferenca CLARIN (27.-29. 9. 2021).
- Letna konferenca DARIAH (7.-9. 9. 2021).
- Rural Cooperatives in Central and Eastern Europe in the 19th and 20th centuries (Leibniz Institute for the History and Culture of Eastern Europe (GWZO), Leipzig, 21. - 22. okt. 2021).
- Sestanek delovne skupine ELDAH (Zadar, 13. 10. 2021).
- SSHOC delavnica Data Protection in research practice: The GDPR and the ELDAH Consent Form Wizard (Zadar, 13. 10. 2021).
- Teologija, znanost i obrazovanje / International Scientific Conference Theology, Science & Education (Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 26. 11. 2021).
- The future is now: towards social responsibility and care: IUAES kongres (International Union of Anthropological and Ethnological Sciences, Urban Futures, Šibenik, 10. 3. 2021).
- The politics of old age: Old people and ageing in British and European History - middle ages to the present (German Association for British Studies, German Historical Institute London in Sorbonne Université Lettres, London, 7. – 8. 5. 2021).
- The vanguard of class and nation: parties as governments in Eurasia 1920s-1990s (Heidelberg, 12. in 13. 4. 2021).
- Varieties of socialism: doing business under the communist regime (Institute of Economic Studies Charles University, Prague in European Business History Association, Praga, 17. - 18. 12. 2021).

Promocija znanosti v medijih in na javnih prireditvah (predavanja, predstavitve, nastopi v medijih)

- Blaž Štangelj:
 - »Vedeli smo, da je bil oče partizan, a ne, da je v Sloveniji vodil bolnico«, Primorski dnevnik.
 - slavnostni govornik na prireditvi v spomin partizanski bolnici Bobovec v Kočevskem rogu.
 - sodelovanje pri predstavitvi knjige En krompir, tri države. Okupacijske meje na Dolenjskem 1941–1945.
 - sodelovanje z RTV SLO pri reportaži o bolnišnici Bobovec.
- Bojan Godeša:
 - Z mitom nad mit ni prava pot. Intervju. Spraševal Denis Sabadin. Primorske novice: 7. val.
 - Zgodovinar dr. Bojan Godeša o 27. aprilu 1941. TVS 1, oddaja Dobro jutro.
- Cikel predavanj Zgodovina na Špici / History on the Edge 2021.
- Dr. Damijan Guštin:
 - intervju o napadu na Jugoslavijo, okupaciji Slovenije, okupacijski politiki in odporniškem gibanju v letu 1941 za portal MMC RTV.
 - intervju o Sloveniji v letu 1941 za STA.
 - nastop v oddaji Studio ob sedemnajstih, posvečeni osamosvojitvi Slovenije leta 1991, Radio SLO 1 je 23. 6. 2021.
 - predavanje NOB (Slovenska partizanska vojska) za portal Središče za javno zgodovino Oddelka za zgodovino FF UL, Vojaška organizacija na slovenskem ozemlju v preteklosti.
 - predavanje Obramba neodvisnosti Slovenije v procesu osamosvojitve na prireditvi Koroškega pokrajinskega muzeja (Muzej Radlje ob Dravi).
 - predavanje Odnos nacističnega režima do Slovencev po okupaciji Štajerske, Koroške in Gorenjske za dogodek Šola demokracije v okviru izvajanja EU projekta Evropska antifašistična dediščina.

- referat Gradnja obrambnega sistema na prireditvi ZZDS Vojaško osamosvajanje Slovenije.
- Dr. Jure Gašparič:
 - gost Evrotribune, Radio Maribor, pogovor o evropskih raziskovalnih trendih.
 - gost Ksenije Horvat v oddaji Intervju na RTV1.
 - gost v oddaji Gymnasium, Radio prvi, posvečeni slovenski ustavi (30 let ustave).
 - gost v oddaji Omizje ob trideseti obletnici osamosvojitve Kako veterani vidijo teh 30 let.
 - prispevek o zgodovini evropskega povezovanja (Evropa danes najbrž ni večerni svet. Večer (sobotna priloga).
 - več komentarjev o znanstveno-raziskovalni politiki v časniku Večer (Javornik, Jana S., Gašparič, Jure. Zapreka za tuje študente: talent nima geopolitičnega porekla, možnosti pa; Jure Gašparič in Jana Javornik. Nujno je razumeti, da visoko šolstvo ni nasprotnik države).
- Dr. Jurij Hadalin:
 - delavnica Objava raziskovalnih podatkov v odprtem dostopu - podpora nacionalnih raziskovalnih infrastruktur za humanistiko in družboslovje na FF UL.
- Dr. Marko Zajc:
 - več nastopov na TV, mdr. izjava o zgodovini aidsa za oddajo Preverjeno na Pop TV.
- Dr. Marta Rendla:
 - prispevek o avtomobilu Zastava 101-Stoenki na Tedniku .
 - radijska oddaja Sledi časa na temo združništva.
- Dr. Nina Vodopivec:
 - Predstavitve knjige Tu se ne bo nikoli več šivalo (Pomurski muzej; Glasovi svetov na Radio 1 ARS; predavanje Socialistične tovarne in njeni ljudje v Muzeju novejšje zgodovine; intervju v Dnevniku, Objektiv; v sklopu Frankfurt po Frankfurtu, Knjigarna Konzorcij; predstavitve knjige; Veliko joka je bilo v Muri, veliko ponižanj, Delo).
 - prispevek 30 let: Brisanje življenje industrijskih delavk in delavcev, Mešanec.
 - Sodelovanje z Mestom žensk in priprava turističnega vodnika po poti zgodovine žensk v Sloveniji: Po svoji poti: 25 izletov po zgodovini ženk (v vodniku sem predstavila izseke izkušnje in življenja tekstilnih delavk v Muri).
- Ivan Smiljanič:
 - promocija stripa Črni plamen: požig Narodnega doma v Trstu v Sloveniji, Italiji in Avstriji.
 - predstavitve knjige Lovorovi gozdovi in krompir: Prešernov kult v socializmu, v okviru poletne noči Gorenjskega muzeja.
- Neja Blaj Hribar:
 - predavanje »Historični popisi prebivalstva« za študente druge stopnje v okviru predmeta Socialna zgodovina (FF, UL).
- Tjaša Konovšek,
 - intervju: SVENŠEK, Ana. 80 let OF-a: "Leta 1941 je šlo za to, da Slovenci izginemo": boj za "osvoboditev in novo, boljšo družbo". MMC RTV SLO : prvi multimedijski portal. 4. apr. 2021.

USPOSABLJANJA MLADIH RAZISKOVALCEV

Na doktorskem študiju na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani se je šolala mlada raziskovalka Tjaša Konovšek, njen mentor je bil dr. Jure Gašparič. Na doktorskem študiju Univerze v Novi Gorici se je šolala mlada raziskovalka Nataša Henig Mišičič, njen mentor je bil dr. Žarko Lazarevič. Dr. Žarko Lazarevič je bil mentor mlademu raziskovalcu Ivanu Smiljaniću, ki je študent doktorskega študija zgodovine na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem. Dr. Bojan Godeša je bil mentor mlademu raziskovalcu Blažu Štanglju, ki je študent doktorskega študija zgodovine na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

NATAŠA HENIG MIŠČIČ, VLOGA KRANJSKE HRANILNICE

Mlada raziskovalka je zaključevala s pisanjem doktorske disertacije *Carniolan Savings Bank and Economic Development of Carniola*, ki jo je 8. decembra 2021 uspešno zagovarjala.

Nastopila je na dveh simpozijih, mednarodnem: *The politics of old age* z referatom *Carniolan savings bank and the politics of Old Age in the late 19th and early 20th centuries*, in domačem: *Družbene razlike in revščina* z referatom *Delovanje Kranjske hranilnice v luči družbene odgovornosti do revnejših slojev prebivalstva do začetka prve svetovne vojne*.

TJAŠA KONOVSŠEK, SLOVENSKA POLITIČNA TRANZICIJA MED LETOMA 1989 IN 2004

Mlada raziskovalka je v letu 2021 največ časa posvečala pisanju doktorske naloge. Septembra 2021 je uspešno zaključila tretji letnik doktorskega študija in se na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete UL vpisala v absolventsko leto. Osrednji tekst doktorske naloge, ki je začel nastajati pozimi leta 2021, je ob izteku leta skoraj zaključen.

Sodelovala je pri oblikovanju prijave novega raziskovalnega programa, pri čemer je predlagala izvedbo enega izmed štirih projektov (*Naša lastna intelektualna zgodovina*). Sodelovala je tudi pri pisanju nekaterih prijav bodočih potencialnih projektov, pri recenziji ikonografike Državnega zbora Republike Slovenije ob 30. obletnici samostojnosti in neodvisnosti Slovenije ter pri pripravljanju kronologije za projekt Nastajanje ustave.

Poleg individualnega dela je del časa posvetila vzpostavljanju stikov in sodelovanju s tujimi raziskovalci. Ob začetku leta 2021 se je kot pridružena članica priključila raziskovalni mreži *Intellectual history in East Central Europe*. Organizirala in sodelovala je na poletni šoli, ki je potekala na INZ.

Prijavljala se je na konference in pridobivanju možnosti za objave v tujini in doma. Pri tem je bila uspešna: za leto 2022 se je prijavila na mednarodni konferenci (*Socialist Constitutionalism and Diversity Management since the 1970s*, Heidelberg University May 12-13, 2022; ter *2022 BASEES Annual Conference*, Cambridge, UK), prejela je povabilo za sodelovanje na okrogli mizi o vplivu politike na zgodovinopisje (ZRC SAZU) in pridobila mesto za objavo znanstvenega članka v *Forum Historiae* (Institute for History, Slovak Academy of Science).

IVAN SMILJANIĆ, STEČAJI NA SLOVENSLEM MED LETOMA 1868 IN 1941

Mladi raziskovalec je v letu 2021 nadaljeval z raziskovanjem teme stečajev na Slovenskem med letoma 1868 in 1941. Tako kot v prvih dveh letih raziskovanja je še naprej zbiral arhivske vire (Zgodovinski arhiv Celje: trgovinski registri; Pokrajinski arhiv v Kopru: gradivo o stečajih primorskih podjetij v obdobju fašizma; Hrvatski državni arhiv: fondi o Jugoslovanskem društvu za zaščito upnikov ter stečaju Slavenske banke; Državni arhiv u Zagrebu: fondi o Jugoslovanskem

društvu za zaščito upnikov) in literaturo o stečajnem pravu in gospodarski zgodovini, zlasti v Centralni pravosodni knjižnici v Ljubljani, knjižnici ljubljanske Pravne fakultete ter v knjižnici INZ. Drugo polovico leta je porabil predvsem za pisanje disertacije.

Na podlagi zbranega gradiva je napisal več seminarskih nalog, ki so nastale v okviru študijskih predmetov na doktorskem študiju na FHŠ Univerze na Primorskem ter zunanjih izbirnih predmetov na Filozofski fakulteti UL (*Gospodarska kriza v Kraljevini Jugoslaviji med letoma 1929 in 1932 skozi prizmo stečajev; Teoretski oris stečajev v 19. in prvi polovici 20. stoletja skozi gospodarski, zgodovinski, pravni in psihološki vidik; Analiza članka Vsebinska tipologija opomb Nataše Jakop; Primerjava avstrijskega (1868) in jugoslovanskega (1929) stečajnega zakona*).

V okviru študijskega procesa je leta 2021 pripravil tudi dispozicijo za bodočo disertacijo. V pregled fakultetnim organom jo je oddal februarja 2021, obravnavana je bila na marčevski seji in aprila je imel javno predstavitev pred komisijo. Na fakultetnem nivoju je bila dispozicija obravnavana in sprejeta junija, 15. septembra pa je bila po predstavitvi dr. Lazarevića sprejeta tudi na univerzitetni ravni.

BLAŽ ŠTANGELJ, ORGANIZACIJA, RAZVOJ IN DELOVANJE ZDRAVSTVENE OSKRBE ODPORNIŠKEGA GIBANJA NA SLOVENSKEM MED LETOMA 1941 IN 1945

V letu 2021 je mladi raziskovalec opravil študijske obveznosti prvega letnika na doktorskem študijskem programu. Raziskovalno delo v letu 2021 je potekalo na temi doktorske disertacije in sicer na podlagi nabora in študija:

- Relevantne strokovne in znanstvene literature na temo partizanske sanitete na Slovenskem. Po večini so to dela, ki obravnavajo razvoj sanitete (sanitetnih postaj, bolnic, sanitete v enotah) po posameznih pokrajinah na Slovenskem (področje sedmega korpusa - Dolenjska, Bela krajina, Notranjska, Kočevska; področje devetega korpusa - Primorska, Goriška, Goriška Brda, Trnovski gozd, Cerkljansko, Gorenjska, področje četrte operativne cone – Štajerska, Koroška, območje Kamnika in Moravč). Ta dela obravnavajo tudi razvoj partizanske lekarniške službe (oskrba z zdravili in sanitetnim materialom), zdravljenje in evakuacijo partizanskih ranjencev in bolnikov, skrb za novorojenčke in otroke ter zdravstveno organizacijo za civiliste na osvobojenem ozemlju.
- Spominske literature nekaterih zdravnikov, ki so delovali v partizanski saniteti (dr. Pavel Lunaček, dr. Božena Grosman, dr. Franc Derganc, dr. Pavla Jerina-Lah, dr. Franja Bojc-Bidovec, dr. Mirko Černič, dr. Robert Kukovec, dr. Franc Novak-Luka) in nekaterih pacientov v partizanskih bolnicah (Rudi Brilej, Franc Cejan, Milenka Pungerčar, Jože Košorok, Olga Červan-Vipotnik, Anica Mohar-Smiljka, Oleg Križanovski).
- Objavljenih virov na temo partizanske sanitete na Slovenskem, ki so izšli v štirih delih zbornika z naslovom: *Zbornik dokumentov in podatkov sanitetne službe v narodnoosvobodilni vojni na Slovenskem 1941–1945*, ter pregleda prispevkov iz faksimil *Partizanskega zdravstvenega vestnika*, ki so v desetih številkah izhajali med januarjem 1944 in aprilom 1945.
- Pregleda nekaterih arhivskih virov (v arhivu Krajevne organizacije Zveze borcev (KO ZB) Zadobrova-Sneberje v njihovi spominski sobi v Podlipoglavu pri Ljubljani, Dolenjskem muzeju Novo mesto, Belokranjskem muzeju v Metliki in Arhivu RS), pri čemer je potrebno poudariti, da viri za raziskovalno temo vsebujejo podatke, ki jih varuje Zakon o arhivskem gradivu, ki vsebuje osebne podatke o zdravljenju pacienta (ZAGOPP). V marcu 2021 je bila vložena vloga na arhivsko komisijo pri Arhivu RS za izjemni dostop do celovitega arhivskega gradiva. Arhivska komisija je skladno z zakonodajo zaprosila za mnenje glede te vloge Komisijo RS za medicinsko etiko. Vloga je bila ugodno rešena v novembru 2021, mladi raziskovalec je prejel odločbo za izjemni dostop do celovitega arhivskega gradiva v

- navedenih arhivskih fondih, kjer se hrani gradivo o partizanski saniteti na Slovenskem med 2. svetovno vojno.
- Snemanja pričevanj udeležencev partizanske sanitete. Mladi raziskovalec je posnel spomine štirih nekdanjih partizanov, ki so se spominjali partizanske sanitete ter njihovega delovanja v tem okviru.

PEDAGOŠKO DELO

NOSILCI IN IZVAJALCI PREDMETOV V DODIPLOMSKEM IN MAGISTRSKEM UNIVERZITETNEM IZOBRAŽEVANJU

- Dr. Darja Fišer: Pismenost za informacijsko družbo; Slovenski jezik za prevajalce (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).
- Dr. Aleš Gabrič: Izbrana poglavja iz sodobne obče zgodovine (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).
- Dr. Jurij Hadalin: Zgodovina jugovzhodne Evrope in Slovenska zgodovina - raziskovalne vsebine; Totalitarne in avtoritarne ideologije 20. stoletja; Primerjalna zgodovina Jugovzhodne Evrope v 19. in 20. stoletju (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije).
- Dr. Žarko Lazarevič: Gospodarska zgodovina; Zgodovina 20. stoletja; Sodobna zgodovina (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije).
- Dr. Nina Vodopivec: Antropologija dela: individualna predavanja (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta).
- Dr. Marko Zajc: Zgodovina 19. stoletja; Slovenska zgodovina 19. in 20. stoletja (Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije).

POVABLJENA PREDAVANJA IN VAJE NA UNIVERZAH IN VISOKIH ŠOLAH TER DRUGO PEDAGOŠKO DELO

UNIVERZA V LJUBLJANI:

1. Filozofska fakulteta

- Ana Cvek, mentorica pri izvajanju prakse študentoma Bibliotekarstva in informacijske znanost.
- Neja Blaj Hribar, mentorica pri izvajanju prakse v okviru predmetov Socialna zgodovina in Historična antropologija.
- Dr. Darja Fišer, mentorica doktorskih študentk in študentov (Jasmin Franza, Kristina Pahor de Maiti, Jaka Čibej, Klara Eva Kukovičič).
- Dr. Jure Gašparič, mentor doktorske študentke (Tjaša Konovšek).
- Dr. Bojan Godeša, mentor doktorskega študenta (Blaž Štengelj).
- Dr. Damijan Guštin, somentor doktorskega študenta (Denis Cerkvenik).
- Dr. Žarko Lazarevič, mentor doktorske študentke (Nataša Henig Mišičič) in doktorskega študenta (Ivan Smiljanič).
- Dr. Ajda Pretnar je bila somentorica magistrske študentke kognitivne znanosti (Anje Terglav).
- Dr. Andrej Studen, sodeloval z Oddelkom za zgodovino v podiplomskem študijskem procesu (doktorski študij) kot mentor, somentor, poročevalec in član komisij za ocene in zagovore magistrskih nalog in doktorskih disertacij.

- Dr. Mojca Šorn, mentorica pri izvajanju prakse v okviru predmeta Socialna zgodovina.
- Dr. Nina Vodopivec, mentorica seminarske naloge doktorskega študenta (Jernej Trbežnik).
- 2. Fakulteta za socialno delo:**
 - Dr. Nina Vodopivec, sodelovanje z doktorsko študentko (Tanja Buda).
- 3. Fakulteta za družbene vede:**
 - Dr. Aleš Gabrič, mentor doktorske študentke (Teja Zorko).
 - Dr. Damijan Guštin, član komisije za oceno doktorske teme (Viktor Potočnik) in somentor diplomskega dela (Grege Krenkerja).
- 4. Akademija za gledališče, radio, film in televizijo:**
 - Dr. Aleš Gabrič, član komisij za zagovor ali individualnega študijskega programa na doktorskem študiju.
- 5. Akademija za likovno umetnost in oblikovanje:**
 - Dr. Aleš Gabrič, član komisij za zagovor ali individualnega študijskega programa na doktorskem študiju.
- 6. Teološka fakulteta:**
 - Dr. Aleš Gabrič je bil član komisij za zagovor ali v individualnih študijskih programov na doktorskem študiju na Teološki fakulteti.

UNIVERZE NA PRIMORSKEM

- 1. Fakulteta za humanistične študije**
 - Dr. Jurij Hadalin je sodeloval v pedagoškem procesu kot visokošolski učitelj (docent), bil je mentor ali somentor pri zaključnih delih na prvi stopnji in drugi stopnji študija.
 - Dr. Marko Zajc je sodeloval v pedagoškem procesu kot visokošolski učitelj (docent).
 - Dr. Žarko Lazarevič je bil somentor pri diplomskem delu (Tereza Prešeren).
- 2. Fakulteti za humanistiko, Univerza v Novi Gorici**
 - Dr. Žarko Lazarevič je sodeloval na dodiplomskem in podiplomskem študiju.
- 3. Alma Mater Europeana:**
 - Dr. Damijan Guštin, udeležen v študijskem procesu.

Mentorji mladim raziskovalcem, katerih usposabljanje je programskim skupinam INZ odobrila ARRS, so bili v letu 2021:

- Dr. Jure Gašparič (Tjaša Konovšek),
- Dr. Bojan Godeša (Blaž Štangelj).
- Dr. Žarko Lazarevič (Nataša Henig Mišičič, Ivan Smiljanič),

OSNOVNE IN SREDNJE ŠOLE:

Več raziskovalcev sodeluje v Komisiji za delo zgodovinskih krožkov v okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije.

PROMOCIJA ZNANOSTI

1. Raziskovalci:
 - a. Nastopi: raziskovalci so s predstavljanjem svojih znanstvenoraziskovalnih dosežkov v znanstveno-strokovnih publikacijah promovirali znanost kot pomembno družbeno silo in zgodovinopisje kot eno osrednjih humanističnih ved.
 - b. Intervjuji, izjave, pogovori idr.: raziskovalci nastopajo v medijih kot sogovorniki pri razčlenjevanju in pojasnjevanju ter komentiranju številnih tem iz raziskovalnega področja inštituta.
2. *Založniška dejavnost: inštitut izdaja verificirane/ recenzirane najnovejše raziskovalne dosežke s področja humanistike in družboslovja, ki so ena najboljših priložnosti za PROMOCIJO ZNANOSTI.*
3. Novost: Služba za sodelovanje, usposabljanje in promocijo:
 - a. Sodelovanje – izmenjava mnenj in znanj s številnimi domačimi digitalno-humanističnimi akterji,
 - b. Usposabljanje (potencialnih) sodelavcev za dvig tehnološke osveščenosti ter pismenosti,
 - c. Promocija dela in rezultatov na nacionalnem nivoju in v mednarodnem prostoru.

SODELOVANJE V STROKOVNIH DRŽAVNIH TELESIH IN ORGANIH

Le nekaj navedb za ilustracijo, saj raziskovalci sodelujejo v številnih in različnih državnih telesih:

- Društvo akademska pobuda Novo mesto.
- Državni sekretar za znanost in visoko šolstvo na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (dr. Jure Gašparič).
- Izvršni odbor Society for Slovene Studies.
- Komisija za zgodovino NOB Slovenije pri Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.
- Koordinacijski odbor za raziskovanje diplomatske zgodovine.
- Projektna skupina za raziskovanje diplomatske zgodovine Slovenije in JV Evrope Centra za evropsko prihodnost pri Ministrstvu za zunanje zadeve.
- Slovenska matica (dr. Aleš Gabrič predsednik).
- Strokovni svet Muzeja za novejšo zgodovino Slovenije.
- Strokovni svet Zgodovinskega arhiva Celje.
- Zgodovinsko društvo Ljubljana.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Aix-Marseille Université, (Univerza Aix-Marseille).
- Akademia Leona Koźmińskiego, (Kozminsky Univerza, Varšava).
- Akademie věd České republiky, (Akademija znanosti Češke republike).
- Ambasada Republike Poljske v Sloveniji.
- Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Européen - A I E S E E.
- Centre d'études turques, ottomanes, balkaniques et centrasiatiques, EHESS, Paris.
- Cergy Paris Université, (Univerza Cergy, Pariz).
- Cost Action, WP 2 Who Cares in Europe?.
- ELHN Working Group on Feminist Labour History.
- EuParl.net.
- Europe for Citizens.
- European Society for Environmental History.

- Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu.
- H.A. Institut Dresden in Univerza v Heidelbergu, Nemčija.
- Helsingin Yliopisto, (Univerza v Helsinkih, Finska).
- HIP, Hrvaška.
- Historického ústavu AV ČR, v.v.i., (Inštitut za zgodovino Akademije znanosti Češke republike).
- Humboldt-Universität zu Berlin, (Humboldtova univerza, Berlin).
- Institut za etnologiju i folkloristiko, Zagreb.
- Institut za hrvatsku povijest, (Hrvaški inštitut za zgodovino).
- Institut za savremenu istoriju (ISI), Srbija, (Inštitut za novejšo zgodovino, Srbija)
- International Federation for Research in Women's History (IFRWH), (Mednarodna mreža za preučevanje zgodovine žensk).
- Istituto regionale per la storia della Resistenza e dell'Età contemporanea nel Friuli Venezia Giulia.
- Jana Amosová Komenského Praha Univerza, (J. A. Komenskega, Slovaška).
- Josai University, Japonska.
- Jyväskylän yliopisto, (Univerza Jyväskylä, Finska).
- Kagawa University, Japonska.
- Kommission für Geschichte des Parlamentarismus und der politischen Parteien in Prage – USD, Nemčija, (Komisija za zgodovino parlamentarizma in političnih strank).
- Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa (GWZO), (Leipzig Centre for the History and Culture of East Central Europe).
- L'Université Grenoble Alpes (UGA), (Univerza v Grenoblu, Francija).
- Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., (Masarykov inštitut Akademije znanosti Češke republike).
- Radboud Universiteit, (Univerza Radboud, Nizozemska).
- Society for Slovene Studies.
- Sogang University, Južna Koreja.
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, (Warsaw University of Life Sciences, Varšava).
- Tampereen yliopisto, (Univerza Tampere, Finska).
- The European Information and Research Network on Parliamentary History.
- The University Of Sheffield, (Univerza v Sheffieldu).
- Universitat de Barcelona, (Univerza v Barceloni).
- Universität für Bodenkultur Wien, (Univerza za naravne vire in vede o življenju, Dunaj)
- Universität Heidelberg, (Univerza Heidelberg, Nemčija).
- Université de Lorraine, (Univerza Lorraine, Francija).
- Université Montpellier, (Univerza Montpellier, Francija).
- Universiteit Utrecht, (Univerza Utrecht, Nizozemska).
- Univerzita Karlova, (Karlova univerza, Praga).
- Ústav hospodářských a sociálních dějin, Filozofická fakulta Univerzita Karlova, (Inštitut za gospodarsko in socialno zgodovino, Karlova univerza v Pragi).
- Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i., (Inštitut za novejšo zgodovino, Češka).
- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ, (Univerza na Cipru).
- Πάντειον Πανεπιστήμιο, (Univerza Panteion, Atene).
- Институт за балканистика с център по тракология към БАН, (Inštitut za balkanske študije, Sofija).

ČLANI RAZISKOVALNE SKUPINE INZ V UREDNIŠKIH ODBORIH IN UREDNIŠTVIH ZNANSTVENIH IN STROKOVNIH REVIJ

- **Acta Histriae**, član uredniškega odbora dr. Andrej Studen.
- **Bankarstvo**, član uredništva dr. Žarko Lazarević.
- **Borec: revija za zgodovino, literaturo in antropologijo**, član uredništva dr. Damijan Guštin.
- **Historijska traganja**, član uredništva dr. Aleš Gabrič.
- **International journal of humanities and social science research**, članica uredništva dr. Meta Remec.
- **Journal of language modelling**, članica uredništva dr. Darja Fišer.
- **Kronika, časopis za krajevno zgodovino**, član uredniškega odbora dr. Aleš Gabrič.
- **Megatrend Review, Beograd**, član uredništva dr. Žarko Lazarević.
- **Prispevki za novejšo zgodovino**, glavni in odgovorni urednik dr. Jure Gašparič, člani uredništva dr. Zdenko Čepič dr. Filip Čuček, dr. Damijan Guštin, dr. Andrej Pančur, dr. Mojca Šorn, dr. Marko Zajc.
- **Razpoznavanje**, glavna urednica dr. Mojca Šorn.
- **Romanian review of financial and banking history**, član uredniškega sveta dr. Žarko Lazarević.
- **Securitas imperii**, članica uredništva dr. Ana Kladnik.
- **Sensus Historiae, Bydgoszcz**, član uredništva dr. Jure Gašparič.
- **SIstory: zgodovina Slovenije**, glavna in odgovorna urednica dr. Mojca Šorn.
- **Slovenska znanstvena zbirka za humanistiko**, član uredniškega sveta dr. Žarko Lazarević.
- **Slovenščina 2.0**, članica uredništva dr. Darja Fišer.
- **Spol.si**, članica uredništva Neja Blaj Hribar.
- **Studia Historica Slovenica**, član uredništva dr. Jurij Perovšek.
- **Verbum Historiae**, član uredništva dr. Jure Gašparič.
- **Zgodovina v šoli**, član uredniškega odbora dr. Mojca Šorn.
- **Zgodovina za vse**, člani uredništva dr. Jure Gašparič, dr. Jurij Perovšek, dr. Andrej Studen.
- **Zgodovini-ce**, član uredniškega odbora dr. Andrej Studen.
- **Zgodovinski časopis**, član uredniškega odbora dr. Žarko Lazarević.

ČLANSTVA V STROKOVNIH ORGANIH IN TELESIH

- Neja Blaj Hribar je članica Izvršnega odbora Zgodovinskega društva Ljubljana.
- Neja Blaj Hribar je zaupnica SVIZ INZ.
- Neja Blaj Hribar, Mihael Ojstršek, dr. Marta Rendla in dr. Mojca Šorn so člani komisije za delo z mentorji in osnovnošolskimi učenci Zveze prijateljev mladine Slovenije.
- Dr. Aleš Gabrič je predsednik Slovenske matice in član njenega odseka za zgodovino.
- Dr. Aleš Gabrič je član upravnega odbora Društva akademska pobuda Novo mesto.
- Dr. Jure Gašparič je član Board of Directors European Information and Research Network on Parliamentary History.
- Dr. Jure Gašparič je član Znanstvenega sveta Inštituta za novejšo zgodovino.
- Dr. Damijan Guštin je član sveta ZZB za vrednote NOB Slovenije in njegove Zgodovinske komisije.
- Dr. Bojan Godeša je član Projektne skupine za raziskovanje diplomatske zgodovine Srednje in Jugovzhodne Evrope Centra za evropsko prihodnost pri Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije.
- Dr. Bojan Godeša je član Znanstvenega sveta Inštituta za novejšo zgodovino.
- Dr. Bojan Godeša je član Zgodovinske komisije ZZB za vrednote NOV Slovenije.
- Dr. Darja Fišer je nacionalna koordinatorica evropske infrastrukture DARIAH.

- Dr. Jurij Hadalin je tajnik Zgodovinskega društva Ljubljana.
- Dr. Žarko Lazarevič je predsednik Znanstvenega sveta Inštituta za novejšo zgodovino.
- Dr. Žarko Lazarevič je član izvršnega odbora Society for Slovene Studies.
- Dr. Žarko Lazarevič je član skupščine Association Internationale d'Etudes du Sud-Est Europeen (AIESEE)
- Dr. Maja Lukanc je generalna sekretarka Koordinacijskega odbora za raziskovanje diplomatske zgodovine.
- Dr. Andrej Pančur je član upravnega odbora CLARIN.
- Dr. Andrej Studen je član Sveta Zgodovinskega arhiva Celje.
- Dr. Mojca Šorn je članica Izvršnega odbora Zgodovinskega društva Ljubljana in Zveze zgodovinskih društev Slovenije.
- Dr. Mojca Šorn je članica Upravnega odbora CLARIN.
- Dr. Marko Zajc je član Izvršnega odbora Zgodovinskega društva Ljubljana.
- Dr. Marko Zajc je član strokovnega sveta Muzeja novejši zgodovine Slovenije.
- Dr. Marko Zajc je član Izvršnega odbora Sindikata SVIZ INZ.

PRIZNANJA IN NAGRADE:

Dr. Maja Lukanc:

Priznanje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani za najboljšo doktorsko disertacijo na področju humanistike in družboslovja za študijsko leto 2019/2020.

GENERALNA OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

IZVAJANJE RAZISKOVALNE IN STROKOVNE DEJAVNOSTI

Javni raziskovalni zavod Inštitut za novejšo zgodovino je v svoji temeljni dejavnosti – raziskovanju novejših zgodovine – v letu 2021 obsežno in kvalitetno prispeval k novim znanstvenim spoznanjem s področja novejših zgodovine. Programi in projekti, ki jih je izvajal, so bili več ali manj izvedeni v skladu z letnim načrtom. Kvaliteta, struktura in število objavljenih bibliografskih enot, ki jih izkazuje bibliografija INZ, neposredno odražajo kvaliteto in obseg opravljenega raziskovalnega in strokovnega dela. Veča se tudi odmevnost raziskovalnega dela raziskovalne skupine INZ (to se mdr. vidi iz rastočega števila citatov v WoS in Scopus, mnogo bolj povedni so knjižni citati, objave v renomiranih edicijah in širša prepoznavnost inštitutskih raziskovanj).

V letu 2021 je 27 (v letu 2020: 24) sodelavcev inštituta objavilo 234 (v letu 2020: 193) osebnih bibliografskih enot:

Primarno avtorstvo
1.01: 39 (leta 2020: 28)
1.04: 9 (leta 2020: 5)
1.05: 4
1.08: 9 (leta 2020: 3)
1.09: 1 (leta 2020: 1)
1.12: 22 (leta 2020: 5)
1.16: 16 (leta 2020: 20)
1.17: 4 (leta 2020: 2)
1.19: 8 (leta 2020: 6)
1.20: 5 (leta 2020: 4)
1.22: 5 (leta 2020: 7)
2.01: 4 (leta 2020: 2)
2.02: 3
2.04: 1 (leta 2020: 1)
2.05: 2
2.08: 2 (leta 2020: 1)
2.16: 2
2.17: 2
2.19: 8 (leta 2020: 3)
2.20: 8 (leta 2020: 2)
3.11: 6 (leta 2020: 9)
3.14: 1
3.15: 39 (leta 2020: 7)
3.16: 1

Sekundarno avtorstvo

Urednik: 28		
Mentor pri doktorskih disertacijah		2
Mentor pri doktorskih disertacijah	(bolonjski študij)	2
Mentor pri magistrskih delih	(bolonjski študij)	3
Mentor pri diplomskih delih	(bolonjski študij 1. stopnje)	2
Somentor pri doktorskih disertacijah	(bolonjski študij)	2
Somentor pri diplomskih delih	(bolonjski študij 1. stopnje)	2

Merjeno kvantitativno je število objav visoko.

Zastavljen cilj pridobivanja raziskovalnih projektov je bil dosežen.

Skladno z načrtom bo v prihodnje inštitutsko raziskovalno in strokovno delo še bolj dinamično, vpeto v širše okvirje, tako organizacijske kot finančne, metodološko pestrejše in obenem stabilnejše.

3.5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA DELA

V letu 2021 se Inštitut za novejšo zgodovino ni srečeval z nepredvidljivimi težavami pri izvajanju programa dela.

Kljub temu pa eno največjih težav pri izvajanju programa dela že vrsto let predstavlja neobstoje stabilnega financiranja raziskovalne dejavnosti, ki negativno vpliva na institucionalno in z njo povezano raziskovalno avtonomijo raziskovalnih organizacij. Sredstva za raziskovalno dejavnost so zato večinoma odvisna od (pravočasnega) sprejema proračuna, dodeljenih proračunskih sredstev za znanost, ki lahko občutno nihajo, ter ne nazadnje od pravočasnega sprejetja podzakonskih aktov in izvedbe recenzijskih postopkov. ARRS pogosto zamuja dogovorjene roke, posledično je tudi pridobljene projekte potrebno začeti izvajati dobesedno čez noč. To nam povzroča velike težave pri organiziranju dela, ne nazadnje tudi pri kadrovske politiki. Z uveljavitvijo novega Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID) lahko pričakujemo, da bo negotovost glede predvidljivosti financiranja upravno administrativnega, infrastrukturnega in programskega dela raziskovalne dejavnosti v prihodnje odpravljena.

Največje predvidljivo tveganje inštituta je tudi v letu 2021 predstavljal kratkoročnost in nepredvidljivost obsega in dinamike pridobivanja novih sredstev iz projektnega financiranja ARRS. V primerjavi s prejšnjimi leti smo v letu 2021 tako uspešno pridobili dva nova raziskovalna projekta (pri 1 projektu nosilec, pri drugem sodelujoči) in nekaj manjših projektov izven financiranja ARRS. Večji del dodatnih raziskovalnih sredstev smo porabili za kritje polne zaposlenosti raziskovalne skupine.

Nalezljiva bolezen COVID-19 je tudi v letu 2021 imela relativno velik vpliv na poslovanje Inštituta za novejšo zgodovino. COVID-19 je imela večji vpliv na izvajanje predvsem tistih raziskovalnih programov in projektov, ki v večji meri vključujejo delo v arhivih. Slednji so bili zaradi epidemije dolgo časa zaprti, ali pa je bilo zaradi omejevanja števila oseb v arhivskih čitalnicah dostop do arhivskega gradiva otežkočen. Obiski v tujih arhivih so bili otežkočeni. Prizadete raziskovalne skupine so morale temu ustrezno prilagoditi svoje načrte dela. Povečano obiskovanje arhivov načrtujejo po koncu omejevalnih ukrepov zaradi COVID-19. Podobno velja za načrtovano organiziranje konferenc na inštitutu ter obiske konferenc, seminarjev in drugih raziskovalnih obiskov v tujini, pri katerih so bile načrtovane aktivnosti po septembru zopet večinoma preseljene na splet. Zato smo tudi letov velik del neporabljenih materialnih stroškov programov in projektov, ki so bili namenjeni stroškom organizacije in službenih potovanj, morali prenesti v leto 2022.

3.6 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Sredstva od projektov ARRS so se v letu 2021 povečala za okoli 80.000 EUR. Število ARRS projektov je ostalo na isti ravni (13), pri čemer sta se dva projekta končala, dva pa sta bila na novo pridobljena. V večini primerov je inštitut sodelujoča raziskovalna organizacija, v treh projektih pa je nosilna. Za okoli 20.000 EUR so se povečala sredstva raziskovalnih programov, sredstva infrastrukturnega programa pa za okoli 10.000 EUR, večinoma kot posledica rasti cene raziskovalne ure. Za okoli 15.000 EUR so se zmanjšala sredstva iz naslova kohezijske politike, predvsem kot posledica manj intenzivnega dela na projektu RSDO.

Dolgoročni cilji delovanja inštituta so bili realizirani, saj je uspešno izvajal raziskovalne programe, rezultate dela uspešno predstavljal znanstveni in strokovnim javnostim v in izven države. Raziskovalna skupina se kadrovske pomlajuje. Njena kakovost (po bibliografskih merilih) dosega primerljivo raven ostalih skupin na področju zgodovinopisja. Z letnim načrtom zastavljeno raziskovalno in drugo strokovno delo je bilo izvedeno tako v obsegu kot po kakovosti.

Gospodarno in po rezultatih učinkovito so bila uporabljena sredstva, dodeljena za infrastrukturni program. Prav tako je v okviru načrtovanega potekalo tudi izobraževanje mladih raziskovalk in raziskovalcev.

Postopki nabave in oddaje del so bili vodeni racionalno, izvedeni v skladu z zakonom, uredbo in internim pravilom o javnem naročanju.

Ocenjujemo, da je Inštitut za novejšo zgodovino v letu 2021 dosegel zastavljene finančne cilje in jih na nekaterih področjih celo presegel.

3.7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Gospodarnost poslovanja je eno od osnovnih vodil inštituta. Izplačane so bile zakonsko in s kolektivnimi pogodbami za javni sektor in raziskovalno dejavnost predpisane določene plače in drugi prejemki ter omejeno dodatek za povečan obseg dela. Stroški materiala in storitev so podvrženi učinkovitemu nadzoru glede na potrebe in porabo različnih stroškovnih mest.

Učinkovitost poslovanja je bila na ustrezni ravni. Programske in projektne skupine so oblikovane na način, ki povečuje učinkovitost in osredotočenost raziskovalnega dela.

Poslovno upravno delo je vedno bolj zahtevno in obširno ter ga je v obsegu zaposlenih vedno težje zagotavljati. Pomanjkanje primernih kadrov se rešuje z zunanjimi pravnimi, kadrovsкими, računovodskimi in strokovno-tehničnimi službami. Nadaljevalo se je z reorganizacijo delovnih procesov in vzpostavljanjem poslovno informacijskega sistema, ki omogoča upravi in uporabnikom učinkovitejše in preglednejše spremljanje poslovanja. Nadgradnja in izboljšave poslovno informacijskega sistema se bodo nadaljevale tudi v prihodnje.

3.8 OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Upravni odbor Inštituta za novejšo zgodovino nadzoruje poslovanje in sprejema program dela in finančni načrt ter letno poročilo o delu vključno z računovodskim poročilom. Za izvedbo vseh obveznosti in pravilno poslovanje inštituta je bil odgovoren direktor.

Poraba sredstev poteka v skladu z zakoni in drugimi predpisi, predpisi Javne agencije za raziskovalno dejavnost in notranjimi akti. Finančna sredstva, pridobljena za namen javne službe, se razporejajo namensko in porabljajo za izvajanje programov in projektov in drugih nalog, kar razporejajo in nadzorujejo tako direktor kot vodje programskih, infrastrukturne in projektnih skupin. Sistem nadzora stroškov in smotrnega razporejanja sredstev je utečen in se še izboljšuje.

Notranji nadzor poslovanja je organiziran v sklopu služb in odgovornih oseb v okviru Inštituta za novejšo zgodovino ter s storitvami zunanjih izvajalcev. Ocenjujemo, da je uveljavljeni sistem zadovoljiv, kar večinoma dokazujejo tudi dosedanja poročila opravljenih notranjih revizij ter nadzorov pristojnih služb. Na področjih, kjer so ugotovljene pomanjkljivosti, inštitut sprejema ukrepe za njihovo odpravo.

Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ

Izjava direktorja o notranjem nadzoru se nahaja v prilogi poročila.

Proračun Inštituta za novejšo zgodovino ne presega 2.086.000 EUR, zato je dolžen zagotoviti notranjo revizijo najmanj enkrat vsaka 3 leta. Notranjo revizijsko službo Inštituta za novejšo zgodovino izvajajo zunanji izvajalci. Zadnje revizijsko poročilo zunanjega izvajalca je z dne 12. 11. 2021.

Povzetek poročila notranjega revizorja

Notranje revizijski pregled je obsegal:

- preveritev skladnosti delovanja Zavoda z zakonskimi predpisi in internimi pravili na področju kadrovske funkcije in obračunavanja plač zaposlenim v letu 2020;
- preveritev obstoja in delovanja notranjih kontrol na področju kadrovske funkcije in pri obračunavanju plač.

Notranja revizorka je ocenila, da ima javni raziskovalni zavod Inštitut za novejšo zgodovino na kadrovske področju vzpostavljen sistem notranjih kontrol, pri katerem pa je v posameznih primerih ugotovila odstopanja od predpisov in dobre prakse, zato je vodstvu zavoda predlagala, da prouči dana priporočila in sprejme ukrepe za njihovo uresničevanje ter si tudi v prihodnje prizadeva za zakonito in uspešno delovanje notranjih kontrol na revidiranem področju.

Notranja revizorka je ocenila, da je tveganje zavoda na področju neskladnosti obračuna plač in drugih stroškov dela z veljavno zakonodajo in internimi pravili majhno.

S strani zunanje notranje revizijske službe priporočene ukrepe smo na Inštitutu za novejšo zgodovino že začeli izvajati in jih bomo do konca izvedli do predvidenega roka 30. 6. 2022.

3.9 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Zaradi nižje realizacije stroškov v letu 2021 se bo skladno s predvideno dinamiko izvajanja programov in projektov ARRS del neporabljenih sredstev prenesel v leto 2022, kar bo vplivalo na prihodke v letu 2022.

Zaradi 3. odstavka 80. člena¹ novega Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID), si je Inštitut za novejšo zgodovino v letu 2021 zadal nov cilj, katerega mora zaradi ohranitve stabilnega financiranja po novem zakonu doseči v naslednjih šestih letih: podpisati najmanj dve pogodbi za raziskovalne oziroma inovacijske projekte okvirnega programa EU za raziskave, razvoj in inovacije ali projektov, ki so rezultat partnerskih projektov okvirnega programa EU.

Zastavljeni cilj nameravamo doseči in po možnosti preseči z naslednjimi ukrepi:

- z dodatnim zaposlovanjem raziskovalcev, ki imajo izkušnje s projekti Obzorja 2020 in/ali imajo izkušnje z delovanjem v evropskem raziskovalnem prostoru;
- z okrepitevijo gostovanj tujih doktorskih študentov in raziskovalcev na Inštitutu za novejšo zgodovino ter inštitutskih raziskovalcev v tujini;
- z oblikovanjem raziskovalnih in tehničnih skupin, ki bodo bile sposobne delovati v evropskem raziskovalnem prostoru in uspešno izvajati evropske raziskovalne, infrastrukturne in inovacijske projekte;
- z ustanovitvijo in postopno krepitevijo dejavnosti projektne pisarne kot podpore pri prijavljanju in upravljanju evropskih raziskovalnih projektov.

Trenutno ima Inštitut za novejšo zgodovino kot konzorcijski partner prijavljen 1 projekt iz Obzorja Evropa, 2 prijavi projektov pa sta v pripravi.

3.10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA INŠTITUTA NA DRUGA PODROČJA

Inštitut za novejšo zgodovino izvaja raziskovalno delo na področju zgodovinopisja novejših dob, ki je družbeno bolj občutljivo in ima širši družbeni odziv. Zgodovinopisje vpliva predvsem na družbeno klimo, občasno tudi na politične razmere, zelo redko na ravnanje in odločitve nosilcev in institucij oblasti. V letu 2020 je bilo raziskovalno delo, ki ga izvajajo raziskovalci njegove raziskovalne skupine, odzivno v strokovni javnosti in občasno tudi v širši javnosti (tematiziranje slovenske sprave, 30. obletnice države, 100. obletnice univerze idr.).

¹ V okviru doseganja pogojev znanstvene odličnosti mora imeti raziskovalna organizacija v zadnjem osemletnem obdobju podpisani najmanj dve pogodbi za raziskovalne oziroma inovacijske projekte okvirnega programa EU za raziskave, razvoj in inovacije ali projektov, ki so rezultat partnerskih projektov okvirnega programa EU, ali vsaj eno pogodbo za center odličnosti, financiran na osnovi centralnih programov EU.

V kreiranje strokovnih izhodišč je bilo neposredno vpeto več raziskovalcev, ki so v javnosti pojasnjevali posamezna vprašanja. Znanstveno in strokovno delovanje inštituta je vplivalo tudi na področje izobraževanja, predvsem posredno s raziskovalnimi spoznanji, neposredno pa z delovanjem njegovih raziskovalcev v pedagoškem procesu na visokošolskih ustanovah, v strokovnih organih in organizacijah, posredovanjem znanja dijakom, študentom in pedagoškim delavcem. Raziskovalci inštituta prispevajo k strokovnejšemu pogledu in z argumenti podprtemu družbenemu delovanju in s tem boljšim družbenim razmeram.

3.11 POROČILO O REALIZIRANIH INVESTICIJAH IN INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

Investicije v raziskovalno opremo so obsegale obnovo in dopolnitev računalniške opreme za potrebe raziskovalcev in Portala Slovensko zgodovino - SIStory. Izvedba vlaganj v osnovna sredstva je potekala v skladu z letnim in srednjeročnim načrtom. Sredstva za nabavo opreme so izvirala iz sredstev amortizacije, dodeljene v programskih in projektih sredstvih ARRS.

V izkazu investicijskih odhodkov po denarnem toku (AOP 470) so investicijski odhodki v primerjavi s tabelo nakupa opreme povečani za 10.979 EUR, kolikor znaša plačilo opreme. Razlog za povečane vrednosti je v evidentiranju plačil, ki se delno nanašajo na plačila opreme, ki je bila načrtovana v 2020, prevzeta v letu decembru 2020 in plačana v 2021.

Vrsta opreme	Naziv opreme	Klasifikacija	Nabavna vrednost opreme	Načrt 2021	Skupaj realizacija 2021	Vir financiranja	Načrtovano v Programu dela 2019-2023 (DA/NE)	Opombe
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SKUPAJ	Skupna vrednost opreme, z nabavnimi vrednostmi pod 10.000 evrov		43.236,00 €	48.527,00 €	43.236,00 €	ARRS	DA	
raziskovalna oprema	računalniška oprema	24	17.714,00 €	25.622,00 €	17.714,00 €	ARRS	DA	
druga oprema	pohištvo, pisarniška oprema, oprema za filtracijo in klimatizacijo, tiskalniki ipd		25.522,00 €	22.905,00 €	25.522,00 €	ARRS	DA	

Preglednica 5 Realizacija nakupa opreme za leto 2021

Poročilo o realizaciji načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem

Inštitut za novejšo zgodovino je v letu 2021 oddal stanovanje, last inštituta, v najem delavcu inštituta za obdobje 3 let. Postopek oddaje v najem je bil izveden v skladu s pravilnikom. Najemnina se določa s primerljivo ceno najema garsonjere v Domu podiplomskih študentov.

ZAP. ŠTEVILKA	UPRAVLJAVEC	SAMOUPRAVNA LOKALNA SKUPNOST	ŠIFRA IN IME KATASTRSKE OBČINE	PARCELNA ŠTEVILKA	POVRŠINA V M2	ID OZNAKA STAVBE IN DELA STAVBE	POVRŠINA STAVBE OZ. DELA STAVBE V M2	NASLOV STAVBE	REALIZACIJA DA/NE	METODA RAZPOLAGANJA	VRSTA PRAVNEGA POSLA	POGODBENA VREDNOST
1.	SPL Ljubljana, d.d.	Ljubljana	1728	1453/1, 1453/2	27,87			Molniške čete 11		Najem	Najemna pogodba	200,00 EUR mesečne najemnine
										SKUPAJ:		

3.12 ANALIZA KADROVANJA, KADROVSKE POLITIKE IN IZOBRAZBENE STRUKTURE

Inštitut za novejšo zgodovino ima dve organizacijski enoti:

- Znanstvenoraziskovalni oddelek in
- Uprava.

V **Znanstvenoraziskovalnem oddelku** so bili na dan 31. 12. 2021 razporejeni 3 delavci (1 ženska in 2 moška) na delovnih mestih strokovni sodelavec (plačne skupine H2 in J1) ter 26 raziskovalcev: 5 na delovnem mestu znanstveni svetnik, 3 na delovnem mestu višji znanstveni sodelavec (1 ženska, 2 moška), 6 na delovnem mestu znanstveni sodelavec (3 ženske, 3 moški), 4 na delovnem mestu asistent z doktoratom (4 ženske), 4 na delovnem mestu asistent (3 ženske, 1 moški), 4 na delovnem mestu mladi raziskovalec (2 ženski, 2 moška).

V **Upravi** so bili na dan 31. 12. 2021 razporejeni direktor, področni sekretar, področni svetovalec in področni referent ter polovično tudi strokovna sodelavka (polovica tega delovnega mesta tudi v Znanstvenoraziskovalnem oddelku). Na navedeni dan je bilo tako na Inštitutu za novejšo zgodovino zaposlenih 33 delavcev, ob upoštevanju preračunanega števila zaposlenih – FTE je imel inštitut zaposlenih 30,25 osebe.

Kadrovska politika INZ sledi izhodiščem znanstvenega in strokovnega dela Inštituta za novejšo zgodovino. Inštitut za novejšo zgodovino pri oblikovanju kadrovske politike izhaja iz osrednje naloge, da posveča osrednjo pozornost vzpostavljanju kakovostne raziskovalne skupine, ki izvaja vse tri programe kot javno službo (in pridobljene projekte), in njenemu obnavljanju. Kadrovanje je bilo tudi v letu 2021 odvisno od obsega razpoložljivih sredstev za raziskovalno delo, ki jih inštitut pridobiva izključno iz raziskovalnih programov in projektov in drugih pridobljenih sredstev za raziskovalno dejavnost. Raziskovalna skupina je bila glede na obseg raziskovalnih ur za izvajanje raziskovalnega dela na letni ravni pokrita (po metodologiji, ki jo predpisuje ARRS) s 93,18 % razpoložljivih kapacitet.

Na Inštitutu za novejšo zgodovino smo na novo zaposlili 5 oseb. Delovno razmerje je prenehalo 2 zaposlenima: dokončna upokojitev enega raziskovalca, na novo zaposlena strokovna sodelavka je dobilo zaposlitev mlade raziskovalke na drugi raziskovalni organizaciji. V letu 2021 se je delno (50 %) upokojil 1 raziskovalec. Gostujoča raziskovalka iz tujine se je po dvotedenski prekinitvi zaposlitve ponovno zaposlila.

Zaposleni na Inštitutu za novejšo zgodovino so financirani iz vira raziskovalnih projektov in programov ter ostalih sredstev za podporo raziskovalni dejavnosti (infrastrukturalna sredstva javnim raziskovalnim zavodom). Na dan 1. 1. 2021 je bilo zaposlenih 28,5 delavcev, načrt števila zaposlenih na dan 1. 1. 2022 je predvideval 32,95 zaposlenih, realizacija zaposlenih na dan 1. 1. 2022 pa je bilo 29,45 zaposlenih delavcev. Do odstopanja glede na načrt je prišlo zaradi neuspešno izvedenih razpisov za nove zaposlitve, ki so bili prestavljeni v leto 2022 (zamaknjeni za en mesec) ter zaradi nezasedenih delovnih mest, pri katerih so bile delovne obveznosti prerazporejene na druge zaposlene. Na projektu, ki je financiran iz evropskega sklada za regionalni razvoj, sta raziskovalca do konca leta 2021 pravočasno zaključila z aktivnostmi, čeprav konzorcijski projekt še vedno poteka.

Viri	Realizacija 1. 1. 2021	Načrt 1.1.2022	Realizacija 1. 1. 2022	Odstopanje realizacije od načrta
1. DRŽAVNI PRORAČUN				#DIV/0!
2. PRORAČUNI OBČIN				#DIV/0!
3. ZZZS IN ZPIZ				#DIV/0!
4. DRUGA JAVNA SREDSTVA ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE (NPR. TAKSE, PRISTOJBINE, KONCESNINE, RTV-PRISPEVEK)				#DIV/0!
5. SREDSTVA OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU				#DIV/0!
6. NEJAVNA SREDSTVA ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE				#DIV/0!
7. SREDSTVA PREJETIH DONACIJ				#DIV/0!
8. SREDSTVA EVROPSKE UNIJE ALI DRUGIH MEDNARODNIH VIROV, VKLJUČNO S SREDSTVI SOFINANCIRANJA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA	1,80	0,40	0,00	0,0
9. sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18 in 66/19)				#DIV/0!
10. SREDSTVA IZ SISTEMA JAVNIH DEL				#DIV/0!
11. SREDSTVA RAZISKOVALNIH PROJEKTOV IN PROGRAMOV TER SREDSTVA ZA PROJEKTE IN PROGRAME, NAMENJENA ZA INTERNACIONALIZACIJO IN KAKOVOST V IZOBRAŽEVANJU IN ZNANOSTI	26,70	32,55	29,45	90,5
SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH OD 1. DO 11. TOČKE	28,50	32,95	29,45	89,4
ŠTEVILO ZAPOSLENIH IZ 1., 2., 3., 4., 7., 9. IN 10. TOČKE	0,00	0,00	0,00	#DIV/0!
ŠTEVILO ZAPOSLENIH IZ 5., 6., 8. IN 11. TOČKE	28,50	32,95	29,45	89,4

Preglednica 6 Pregled števila zaposlenih na dan 1. 1. 2021, načrt na dan 1. 1. 2022 in število zaposlenih na dan 1. 1. 2022 po virih financiranja

Število zaposlenih po plačnih podskupinah, trajanju zaposlitve in po spolu na dan 31. 12. 2021

Inštitut je v letu 2020 večinoma zaposloval za polni delovni čas. Dopolnilno je bil za krajši delovni čas (20 %) zaposlen raziskovalec, ki je po ponovni polni zaposlitvi na Inštitutu za novejšo zgodovino prekinil dopolnilno zaposlitev. Za polovični delovni čas je bil zaposlen raziskovalec, ki se je delno upokojil, mlada raziskovalka (pri ARRS podaljšan status mlade raziskovalke za čas dokončanja usposabljanja, vendar največ za 1 leto) in na novo zaposlena raziskovalka. Ena na novo zaposlena raziskovalka je bila zaposlena 60 %, druga 80%. Ena od prej polno zaposlenih raziskovalk je po delni zaposlitvi pri drugi raziskovalni organizaciji na inštitutu zaposlena 25%.

	Načrt števila zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (v osebah)			Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (v osebah)		
	Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj	Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj
POSLOVODNI ORGANI (DM plačne skupine B)	1	0	1	1	0	1
RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001 in brez zaposlenih po 147. členu ZDR-1)	5	17	22	7	15	22
RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (147. člen ZDR-1) (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	0	0	0	0	0	0
MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002, H017003 IN H018001)	4	0	4	4	0	4
STROKOVNI SODELAVCI (DM plačne podskupine H2)	1	2	3	0	2	2
STROKOVNI DELAVCI (DM plačnih skupin oz. podskupin J1 in drugih, ki niso vključena drugam)	2	4	6	0	4	4
ADMINISTRATIVNI DELAVCI IN OSTALI STROKOVNO TEHNIČNI DELAVCI (DM plačne podskupine J2 in J3)	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	13	23	36	12	21	33

Preglednica 7 Zaposleni po plačnih (pod)skupinah in trajanju zaposlitve na dan 31. 12. 2021, v osebah

	Načrt števila zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (v FTE)			Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (v FTE)		
	Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj	Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj
POSLOVODNI ORGANI (DM plačne skupine B)	1,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00
RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001 in brez zaposlenih po 147. členu ZDR-1)	4,25	15,40	19,65	5,65	14,00	19,65
RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (147. člen ZDR-1) (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002, H017003 IN H018001)	3,60	0,00	3,60	3,60	0,00	3,60
STROKOVNI SODELAVCI (DM plačne podskupine H2)	0,50	2,00	2,50	0,00	2,00	2,00
STROKOVNI DELAVCI (DM plačnih skupin oz. podskupin J1 in drugih, ki niso vključena drugam)	1,50	4,00	5,50	0,00	4,00	4,00
ADMINISTRATIVNI DELAVCI IN OSTALI STROKOVNO TEHNIČNI DELAVCI (DM plačne podskupine J2 in J3)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ	10,85	21,40	32,25	10,25	20,00	30,25

Preglednica 8 Zaposleni po plačnih (pod)skupinah in trajanju zaposlitve na dan 31. 12. 2021, v FTE

	Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (v osebah)			Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021 (v FTE)		
	Moški	Ženske	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj
POSLOVODNI ORGANI (DM plačne skupine B)	1	0	1	1,00	0,00	1,00
RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001 in brez zaposlenih po 147. členu ZDR-1)	10	12	22	9,50	10,15	19,65
RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (147. člen ZDR-1) (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017003, H018001)	0	0	0	0,00	0,00	0,00
MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002, H017003 IN H018001)	2	2	4	2,00	1,60	3,60
STROKOVNI SODELAVCI (DM plačne podskupine H2)	1	1	2	1,00	1,00	2,00
STROKOVNI DELAVCI (DM plačnih skupin oz. podskupin J1 in drugih, ki niso vključena drugam)	1	3	4	1,00	3,00	4,00
ADMINISTRATIVNI DELAVCI IN OSTALI STROKOVNO TEHNIČNI DELAVCI (DM plačne podskupine J2 in J3)	0	0	0	0,00	0,00	0,00
SKUPAJ	15	18	33	14,50	15,75	30,25

Preglednica 9 Zaposleni po plačnih (pod)skupinah in spolu na dan 31. 12. 2021, v osebah in v FTE

Na dan 31. 12. 2021 je bilo na Inštitutu zaposlenih 18 žensk in 15 moških oz. izraženo v odstotkih približno 55 % žensk in 45 % moških.

Število raziskovalcev glede na skupine raziskovalnih nazivov in kategorije raziskovalcev po spolu, državljanstvu in starosti na dan 31. 12. 2021

Raziskovalni naziv	Kategorija raziskovalcev	Moški	Ženske	Skupaj	Delež žensk (v %)
Znanstveni nazivi	Mlajši raziskovalci	2	5	7	71,4
	Starejši raziskovalci	10	7	17	41,2
	Skupaj	12	12	24	50,0
Strokovno-raziskovalni nazivi	Mlajši raziskovalci	1	2	3	66,7
	Starejši raziskovalci	0	0	0	#DIV/0!
	Skupaj	1	2	3	66,7
Razvojni nazivi	Mlajši raziskovalci			0	#DIV/0!
	Starejši raziskovalci			0	#DIV/0!
	Skupaj	0	0	0	#DIV/0!
Skupaj	Mlajši raziskovalci	3	7	10	70,0
	Starejši raziskovalci	10	7	17	41,2
	Skupaj	13	14	27	51,9

Preglednica 10 Raziskovalci po spolu in po nazivih na dan 31. 12. 2021, v osebah

Delež žensk med mlajšimi in starejšimi raziskovalci skupaj je bil na dan 31. 12. 2021 na Inštitutu za novejšo zgodovino 51,9 %.

Raziskovalni naziv	Kategorija raziskovalcev	državljanstv o Republike Slovenije	državljanstv o držav, članic EU	državljanstv o drugih držav	Skupaj
Znanstveni nazivi	Mlajši raziskovalci	6		1	7
	Starejši raziskovalci	17			17
	Skupaj	23	0	1	24
Strokovno-raziskovalni nazivi	Mlajši raziskovalci	3			3
	Starejši raziskovalci				0
	Skupaj	3	0	0	3
Razvojni nazivi	Mlajši raziskovalci				0
	Starejši raziskovalci				0
	Skupaj	0	0	0	0
Skupaj	Mlajši raziskovalci	9	0	1	10
	Starejši raziskovalci	17	0	0	17
	Skupaj	26	0	1	27

Preglednica 11 Raziskovalci po državljanstvu in po nazivih na dan 31. 12. 2021, v osebah

Inštitut med mlajšimi raziskovalci zaposluje raziskovalko, ki ima državljanstvo države izven EU.

Raziskovalni naziv	Kategorija raziskovalcev	do 24 let	25 - 34 let	35 - 44 let	45 - 54 let	55 - 64 let	od 65 let	Skupaj
Znanstveni nazivi	Mlajši raziskovalci		7					7
	Starejši raziskovalci			6	6	4	1	17
	Skupaj	0	7	6	6	4	1	24
Strokovno-raziskovalni nazivi	Mlajši raziskovalci		2	1				3
	Starejši raziskovalci							0
	Skupaj	0	2	1	0	0	0	3
Razvojni nazivi	Mlajši raziskovalci							0
	Starejši raziskovalci							0
	Skupaj	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj	Mlajši raziskovalci	0	9	1	0	0	0	10
	Starejši raziskovalci	0	0	6	6	4	1	17
	Skupaj	0	9	7	6	4	1	27

Preglednica 12 Raziskovalci po starosti in po nazivih na dan 31. 12. 2021, v osehah

Število novih zaposlitev, upokojitev, prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas ter odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razlogov nesposobnosti v FTE v letu 2021

Z začetkom leta 2021 se je polovično upokojil en raziskovalec in povsem (prej polovično) drug raziskovalec. Bila je 1 prekinitve delovnega razmerja zaradi odhoda zaposlene na drugo delovno mesto (kar spodnja preglednica ne zajema). V spodnji preglednici tudi niso zajete prekinitve pogodb o zaposlitvah za določen čas, ki so jim sledile nove pogodbe o zaposlitvah (za določen ali nedoločen čas, za polno ali delno zaposlitev).

Šifra delovnega mesta	Naziv delovnega mesta	Število upokojitev (v FTE)	Število oseb, ki jim je prenehala pogodba o zaposlitvi za določen čas (v FTE)	Število zaposlenih, ki jim je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnih razlogov (ali iz razloga nesposobnosti) (v FTE)	Število novih zaposlitev za nedoločen čas (v FTE)	Število novih zaposlitev za določen čas (v FTE)
H017001	Asistent					1,4
H019006	Višji znanstveni sodelavec	0,5			0,5	
H019008	Znanstveni svetnik	0,5				
H027002	Strokovni sodelavec					1,3
SKUPAJ		1,0			0,5	2,7

Preglednica 13 Število novih zaposlitev, upokojitev, prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas ter odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razlogov nesposobnosti v FTE v letu 2021

Število tujih raziskovalcev, gostujočih pri nas, in domačih raziskovalcev, gostujočih v tujini glede na trajanje gostovanja, za gostovanja daljša od enega meseca

	do 1 mesec	od 1 do 6 mesecev	od 6 mes. in 1 dan do 12 mesecev	dlje kot 12 mesecev
Tuji raziskovalci, gostujoči pri nas (število)	1			1
Domači raziskovalci, gostujoči v tujini (število)				
Države institucij iz katerih so prišli tuji raziskovalci (po instituciji, v kateri so zaposleni):	Nemčija			Nemčija
Države gostovanja domačih raziskovalcev				

Preglednica 14 Gostujoči raziskovalci v letu 2020

V letu 2021 je bila na Inštitutu na novejšo zgodovino gostujoča ena raziskovalka iz Nemčije. Na krajšem raziskovalnem obisku je bil raziskovalec iz Nemčije. Zaradi epidemije SARS-CoV-2 (COVID-19) do ostalih načrtovanih gostovanj tujih raziskovalcev na INZ in domačih raziskovalcev v tujini ni prišlo.

4. RAČUNOVODSKO POROČILO

4.1 SPLOŠNE RAČUNOVODSKE INFORMACIJE

Inštitut za novejšo zgodovino je pri FURS voden pod davčno številko 43695990, ni zavezanec za plačilo davka na dodano vrednost, v primeru izkazanega davčnega prihodka tržne dejavnosti je zavezanec za plačilo davkov od dohodka pravnih oseb.

Sodila za razmejevanje prihodkov na dejavnost javne službe ter dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu: med prihodke prodaje blaga in storitev na trgu so uvrščeni prihodki iz naslova najemnin za službeno stanovanje. Vsi ostali prihodki sodijo med prihodke javne službe. Posledično so tudi vsi odhodki v povezavi s službenim stanovanjem (amortizacija, stroški upravljanja stanovanja, stroški rezervnega sklada za stanovanje ipd.) izkazani med odhodki na trgu; ostali stroški poslovanja pa so razporejeni med odhodke javne službe. Delež tržne dejavnosti znaša 0,14 % skupnih prihodkov poslovnega leta.

4.2 BILANCA STANJA NA DAN 31. 12. 2021

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	2.288.116	2.377.982
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	57.275	55.920
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	38.757	31.078
02	NEPREMIČNINE	004	2.074.719	2.050.814
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	100.694	17.018
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	1.242.228	1.234.711
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	946.655	915.367
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	732.554	734.039
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	582.585	586.334
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	3.222	1.246
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	769	0
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	107.227	104.877
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	36	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	4.219	6.318
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	34.496	35.264

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0	0
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	3.020.670	3.112.021
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	412.264	402.814
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	89.147	80.793
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	50.820	63.183
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	21.267	14.645
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	1.443	738
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	249.587	243.455
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	2.608.406	2.709.207
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0

v EUR (brez centov)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	91.097
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	0	0
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	200	200
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	2.606.656	2.615.228
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	1.550	2.682
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	3.020.670	3.112.021
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	3.341.445	963.463	72.166	38.930	39.389	47.972	131.686	2.288.115	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	55.920	31.078	1.355	1.355	0	0	6.323	18.519	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	704	30.497	0	0	0	0	0	0	30.497	0	0
E. Zgradbe	705	2.020.316	17.018	23.906	0	0	0	83.677	1.943.527	0	0
F. Oprema	706	672.066	376.581	41.773	32.443	11.607	44.050	41.686	295.572	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	562.646	538.786	5.132	5.132	27.782	3.922	0	0	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	708	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
E. Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	714	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	716	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E. Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

STANJE IN GIBANJE DOLGOROČNIH FINANČNIH NALOŽB IN POSOJIL

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	819	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom	821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnem države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev (830+831)	829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Domačih vrednostnih papirjev	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

v EUR (brez centov)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
2. Tujih vrednostnih papirjev	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III. Skupaj (800+819)	836	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

POJASNILA K BILANCI STANJA

- Na skupinah kontov 93 (AOP 048) nimamo oblikovanih dolgoročnih rezervacij.
- Glede na specifiko dejavnosti ne vodimo zalog gotovih izdelkov in nedokončane proizvodnje.
- Podatki o stanju neporavnanih terjatev ter ukrepih za njihovo poravnavo oziroma razlog neplačila:
 - v kratkoročnih terjatvah do kupcev (AOP 015) je izkazano stanje terjatev do fizičnih in pravnih oseb za plačilo knjig in periodičnih znanstvenih publikacij; terjatve so bile v večini že poravnane letos; neplačane obveznosti kupcev redno spremljamo ter izterjujemo,
 - dani predujmi in varščine (AOP 016) zajemajo vplačani avans za naročnine periodičnih publikacij 2022,
 - kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 017) zajemajo stanje terjatev do ARRS in drugih uporabnikov proračuna; terjatve so bile že poravnane v zakonitem roku;
 - kratkoročne terjatve iz financiranja (AOP 019) zajemajo vplačano akontacijo za DDPO
 - druge kratkoročne terjatve (AOP 020) izkazujejo neplačane terjatve za refundacije bolniških staležev ter terjatev za plačilo najemnine za najem stanovanja v Študentskem domu, ki je bila poravnana januarja 2022 z odtegljajem od plače.
- Podatki o obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo, ter o vzrokih neplačila:
 - kratkoročne obveznosti do zaposlenih (AOP 036) za izplačilo plače 12/2021, izplačane v januarju 2022,
 - kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (AOP 037) so bile že poravnane v zakonitem roku,
 - druge kratkoročne obveznosti (AOP 038, AOP 039) zajemajo obveznosti za davke in prispevke decembrskih plač in honorarjev, izplačanih v prvi polovici januarja 2022 ter obveznosti za plačilo prispevka za spodbujanje zaposlovanja invalidov zaradi neizpolnjevanja invalidske kvote, ki je bil poravnana v januarju 2022.
- Viri sredstev, uporabljeni za vlaganja v opredmetena osnovna sredstva, so izkazani v Poročilu o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih
- Prostih denarnih sredstev v letu 2021 nismo nalagali v sistem upravljanja z denarnimi sredstvi EZR države.
- Pomembnejše spremembe stalnih sredstev: povečanje vrednosti nepremičnin je posledica zaključka prenosa in dokončnega prevzema stavbe s strani MIZŠ. Ostala povečanja vrednosti opreme so nastajala v skladu s finančnim načrtom in realnimi potrebami poslovanja, zmanjšanja pa zaradi rednega odpisa oz. amortizacije.
- Izven bilančnih kontov in stanj v letu 2021 ni oblikovanih.

- Pomembnejša odpisana oprema, ki je še vedno v uporabi:

leto nabave	vrsta odpisane opreme in delež glede na vso odpisano opremo v uporabi	delež v %
2003-2019	računalniki in strežniki	46%
1999-2013	pisarniške mize, stoli, omare in drugo pohištvo	26%
1999-2017	ostala računalniška oprema (monitorji, tiskalniki, skenerji, ipd.)	11%
2007-2015	druga oprema za opravljanje dejavnosti	1%
2002-2015	programska oprema in licence	16%
skupaj odpisana oprema v uporabi		100%

- Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme: 28 %
- Časovne razmejitev po namenih in vrednostih:
 - Aktivne časovne razmejitve po namenih in vrednostih (AOP 022):

krat. odloženi odhodki (šolnine in naročnine 2022)	6.211 €
nezarač. prihodki javne službe (EU projekti)	28.251 €
skupaj aktivne časovne razmejitve (AOP 022)	34.462 €
delež časovnih razmejitev v kratkoročnih sredstvih:	4,7%

- Pasivne časovne razmejitve po namenih in vrednostih (AOP 043):

vkalkul. izplačilo neizplačane redne delovne uspešnosti	1.233 €
krat. odloženi prihodki JŠRIPS RS - razisk.gostovanje	21.779 €
krat. odloženi prihodki za nezaključeno delo javne službe	226.575 €
skupaj pasivne časovne razmejitve (AOP 043)	249.587 €
delež časovnih razmejitev v kratkoročnih obveznostih:	60,5%

- Kazalci bilance stanja:

Stopnja odpisanosti opreme, delež opreme v vrednosti stalnih sredstev na dan 31.12.2021:

vrsta neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	vrednost opreme	stopnja odpisanosti	delež v vrednosti sredstev
neopredmetena dolgoročna sredstva	18.518 €	32%	1%
zemljišča in gradbeni objekti	1.974.025 €	95%	86%
oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	295.573 €	41%	13%
Skupaj	2.288.116 €		100%

4.3 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV OD 1. 1. DO 31. 12. 2021

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK- Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	1.759.254	2.400
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	1.759.254	2.400
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	0	0
763	C) DRUGI PRIHODKI	666	0	0
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	1.759.254	2.400
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	467.478	1.629
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	43.012	1.312
461	STROŠKI STORITEV	674	424.466	317
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.241.918	0

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			ZNESEK- Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	ZNESEK-Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	976.665	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	157.077	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	108.176	0
462	G) AMORTIZACIJA	679	34.897	771
463	H) REZERVACIJE	680	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	681	13.310	0
467	K) FINANČNI ODHODKI	682	64	0
468	L) DRUGI ODHODKI	683	0	0
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	37	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	37	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	1.757.704	2.400
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	1.550	0
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0	1
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	1.550	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	0	1
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je narejen v skladu z veljavnimi finančnimi predpisi, zajetimi v navodilih ministrstva (št. 0140-61/2020/23) z dne 13.1.2022.

- Celotni prihodki (AOP 870) so znašali 1.761.654 EUR, kar je za 16,85 % več kot leta 2020.
- Celotni odhodki (AOP 887) so znašali 1.760.104 EUR, kar je za 19,96 % več kot leta 2020
- Sestava prihodkov:

Prihodki iz javnih financ (ARRS)	86,08%
Prihodki od porabe ali odprave rezervacij	9,10%
Prihodki JŠRIPS RS za raziskovalno gostovanje	2,82%
Prihodki od prodaje na tujem trgu	1,09%
Prihodki od raziskovalnih storitev	0,50%
Prihodki iz najemnin za službeno stanovanje	0,14%
Prihodki od prodaje literature	0,11%
Prihodki od sofinanciranja Covid zaščitne opreme	0,08%
Prihodki sofinanciranja znanstvenega tiska	0,06%
Prihodki od medknjižnične izposoje, drugih finančni prihodki	0,02%
skupaj prihodki IPO 2021	100,00%

- Sestava odhodkov:

Stroški dela	70,56%
Stroški storitev	24,13%
Stroški materiala	2,52%
Amortizacija	2,03%
Drugi stroški	0,76%
skupaj odhodki IPO 2021	100,00%

- Sredstva za plače so v 2021 znašala 1.241.917 EUR, od tega osnovne bruto plače 877.997 EUR.
- Sredstva za delovno uspešnost so v 2021 znašala 34.431 EUR. Od tega je bilo redne delovne uspešnosti izplačano 17.955 EUR in delovne uspešnosti za redne naloge iz naslova povečanega obsega dela 16.475 EUR. Izplačil delovne uspešnosti iz tržne dejavnosti ni bilo.
- Do povišanje plač zaradi napredovanj na delovnem mestu je v 2021 prišlo pri 14 zaposlenih, kar znaša 13.445,67 EUR višje bruto plače.
- V skupnem znesku so stroški regresa v 2021 znašali 31.218 EUR

- Dodatek za delovno dobo je bil izplačan v skladu s Kolektivno pogodbo za javni sektor v višini 0,33 % od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe. V letu 2021 je višina dodatka za delovno dobo znašala 47.505 EUR.
- V letu 2021 sta bili izplačani dve jubilejni nagradi za 20 let dela v javnem sektorju v znesku 519,76 EUR, kar skupaj znaša 1039,52 EUR.
- Zaradi dokončne upokojitve znanstvenega sodelavca je bila izplačana odpravnina v marcu 2021, v znesku 6.988 EUR. Delavec je bil od januarja 2020 zaposlen v 50 % deležu; sorazmerni del odpravnine mu je bil izplačan v januarju 2020. Zaradi delne upokojitve znanstvenega sodelavca (50%) je bila izplačana odpravnina v aprilu 2021, v znesku 6.484 EUR. Skupni znesek izplačanih odpravnin v 2021 znaša 13.462 EUR. Odpravnine ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi za določen čas in ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov (ali iz razloga nesposobnosti), niso bile izplačane, ker do takih prenehanj pogodb ni prišlo.
- Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi ZKDPZJU so v 2021 znašale 12.285 EUR.
- Znesek regresa za prehrano med delom se vsakih šest mesecev usklajuje z rastjo cen prehranskih izdelkov, na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije. Višina regresa za prehrano med delom za javni sektor je od 1.1.2021 do 30.6.2021 znašala 3,99 EUR na dan, od 1. julija 2021 do 31.12.2021 pa 4,39 EUR na dan. Regres za prehrano je v 2021 znašal 28.392 EUR.
- Povračilo prevoza se izplačuje v zakonsko predpisani minimalni višini; sredstva se izplačujejo na podlagi dejanskega števila prihodov na delovno mesto skladno s trenutno veljavno zakonodajo. Skupna višina povračila prevoza na delo in iz dela je znašala 21.684 EUR.
- V letu 2021 je bilo izplačanih 93,00 EUR nadomestila za uporabo lastnih sredstev .
- V primerjavi z letom 2020 so se stroški dela povečali za 14,84 %
- Stroški blaga, materiala in storitev so se v primerjavi z 2020 povečali za 20,7 %
- Izdatki za sejnine so znašali 1.019 EUR

– Ključne postavke stroškov materiala in storitev:

Ključne postavke stroškov materiala in storitev	vrednost v EUR	odstotek
Tekoče vzdrževanje in nadgradnje portala Sistory, skeniranje arhivskega gradiva, digitalizacija in druge računalniške storitve	125.759	26,8%
Revizorske, računovodske, kadrovske in druge intelektualne storitve	47.860	10,2%
Bruto strošek podj. pogodb in avtor. honorarjev (strokovna pomoč pri izvajanju raz. dejavnosti)	37.680	8,0%
Tekoče vzdrževanje stavbe, hišniška dela	23.855	5,1%
Občasna dela študentov (urejanje podatkovnih zbirk, dopolnjevanja baz ipd.)	30.038	6,4%
Stroški lektoriranja	26.016	5,5%
Čiščenje poslovnih prostorov	22.201	4,7%
Tiskanje, prelom, vezava gradiva, priprava za tisk	22.136	4,7%
Stroški ogrevanja in elektrike	19.033	4,1%
Storitve upravljanja in vzdrževanja nepremičnin, varovanje in zavarovanja stavbe, poraba vode, komunalne storitve ipd.	17.099	3,6%
Stroški nadomestnih delov, potrošnega materiala in materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev	15.535	3,3%
Tekoče vzdrževanje računalnikov in ostale opreme	15.337	3,3%
Kilometrine, dnevnice in drugi stroški na službeni pot	12.127	2,6%
Stroški izobraževanja	10.857	2,3%
Izvedbe delavnic in druge storitve pri izvajanju raz. dejavnosti	19.622	4,2%
Pošta, telefon, internet, kurirska služba	7.855	1,7%
Stroški reprezentance	3.781	0,8%
Stroški strokovne literature	5.343	1,1%
Stroški pisarniškega materiala in drobnega inventarja	4.414	0,9%
Bruto sejnine članom UO	1.019	0,2%
Bančne storitve, medknjižnična izposoja ipd.	1.540	0,3%
skupaj	469.107	100,0%

- Amortizacija po vrstah sredstev:
 - neopredmetena osnovna sredstva 4,8%,
 - nepremičnine 38,9%
 - oprema in druga opredmetena osnovna sredstva 56,3%
- Amortizacija po vrstah dejavnosti:
 - amortizacija v breme javne službe: 99,41%
 - amortizacija v breme tržne dejavnosti: 0,59%
- Celotni prihodki na zaposlenega: 58.722 EUR
- Celotni odhodki na zaposlenega: 58.670 EUR
- Povprečni stroški dela na zaposlenega: 41.397 EUR
- Posamične postavke v izkazu, ki vrednostno bistveno odstopajo od predhodnega leta:
 - med prihodki izpostavljammo znižanje sofinanciranja namenskih sredstev za izplačilo dodatkov za delo v posebnih pogojih, ki ga lani nismo izplačevali, v letu 2020 pa smo za ta namen prejeli 14.852 EUR,
 - med stroški iupostavljammo znižanje stroškov pisarniškega materiala, fizičnega varovanja, materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev in sejin. V 2020 so bili navedeni stroški nadpovprečno visoki zaradi selitve ter urejanja internih postopkov (potrjevanja mandata direktorja, sprejemanje internih pravilnikov, ipd.).
- Posamične postavke v izkazu, ki vrednostno bistveno odstopajo od finančnega načrta:
 - prihodki od načrta odstopajo zaradi porabe rezervacij iz 2020 in oblikovanja rezervacij za porabo v 2022, saj v času priprave rebalansa finančnega načrta še niso bili znani vsi podatki o porabi namenskih sredstev,
 - realizacija 2021 v primerjavi z rebalansom FN2021 bistveno odstopa povsod tam, kjer končni letni stroški še niso bili znani, zato smo za oceno uporabili lanske podatke (stroški pisarniškega materiala, fizičnega varovanja, materiala za vzdrževanje osnovnih sredstev in sejinine).
- Zaradi spoštovanja ukrepov za zaježitev širjenja okužbe s Covid-19 je izvajanje raziskovalnih aktivnosti v arhivih doma in v tujini v zadnjih dveh letih precej omejeno, zato nismo sprejemali dodatnih varčevalnih ukrepov, ki bi še dodatno posegali v izvajanje javne službe.
- Presežek v višini 1.550 EUR je posledica rednega spremljanja poslovanja po virih financiranja; presežek je nastal na pridobitni dejavnosti javne službe zaradi zaračunanih raziskovalnih storitev in prodaje literature.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH
 DEJAVNOSTI OD 1. 1. DO 31. 12. 2021

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	1.761.654	1.506.937
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	1.761.654	1.506.937
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	0	314
763	C) DRUGI PRIHODKI	866	0	331
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	1.761.654	1.507.582
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	469.107	371.866
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	44.324	37.448
461	STROŠKI STORITEV	874	424.783	334.418
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	1.241.918	1.081.464
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	976.665	865.076
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	157.077	137.155
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	108.176	79.233
462	G) AMORTIZACIJA	879	35.668	25.684
463	H) REZERVACIJE	880	0	0
465	J) DRUGI STROŠKI	881	13.310	19.325
467	K) FINANČNI ODHODKI	882	64	11
468	L) DRUGI ODHODKI	883	0	0

v EUR (brez centov)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	37	6.550
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	37	6.550
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	1.760.104	1.504.900
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	1.550	2.682
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	1	36
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	1.549	2.646
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	30	28
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI:

Iz skupnih prihodkov so izvzeti prihodki, ki predstavljajo tržno dejavnost in sicer prihodki za prejete najemnine za službeno stanovanje v višini 2.400 EUR. Vsi ostali prihodki sodijo v javno službo.

Skupni stroški blaga, materiala in storitev so zmanjšani za stroške, ki so nastali v povezavi s tekočim vzdrževanjem in upravljanjem službenega stanovanja (manjša popravila, hišniška dela ipd.), ki so znašali 1.629 EUR.

Višina skupne amortizacije je zmanjšana za amortizacijo službenega stanovanja v višini 771 EUR.

Prihodki in odhodki tržne dejavnosti so izenačeni, zato na tržni dejavnosti ne izkazujemo presežka oz. primanjkljaja.

Bistvenih odstopanj na področju tržne dejavnosti ne beležimo, saj se višina najemnine glede na sklenjeno pogodbo in minimalno vlaganje v stanovanje v zadnjih letih ni spreminjala.

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU
 DENARNEGA TOKA OD 1. 1. DO 31. 12. 2021

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	1.767.443	1.726.456
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	1.765.043	1.724.056
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	1.747.710	1.668.106
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	1.724.259	1.579.070
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	1.721.096	1.520.019
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	3.163	59.051
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	10.800	64.800
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	10.800	64.800
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	12.651	24.236
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+429+430)	420	17.333	55.950
del 7102	Prejete obresti	422	0	0
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	0	0
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	11.983	52.700
72	Kapitalski prihodki	425	0	0

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekečega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	5.350	3.250
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	2.400	2.400
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	2.400	2.400
del 7102	Prejete obresti	433	0	0
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	1.784.237	1.557.550
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	1.781.837	1.557.219
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	1.066.808	937.115
del 4000	Plače in dodatki	440	937.084	839.997
del 4001	Regres za letni dopust	441	31.322	25.574
del 4002	Povračila in nadomestila	442	49.119	43.173
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	32.480	14.327
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	2.301	6.596
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	14.502	7.448
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	168.344	147.950
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	85.093	79.262
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	69.517	56.786
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	588	519
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	981	866

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	12.165	10.517
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	485.933	372.055
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	280.519	193.933
del 4021	Posebni material in storitve	455	10.283	723
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	30.229	24.928
del 4023	Prevozní stroški in storitve	457	0	150
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	12.127	4.206
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	52.347	49.249
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	7.372	4.195
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	93.056	94.671
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	7
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0
413	I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	60.752	100.092
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
4202	Nakup opreme	473	54.215	79.807
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	5.182	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	1.355	20.285
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	2.400	331
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	2.400	331
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	0	168.906
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	16.794	0

POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO DENARNEM TOKU

- Skupni prihodki (AOP 401) so znašali 1.767.737 EUR, kar je za 2,53 % več kot leta 2020.
- Skupni odhodki (AOP 437) so znašali 1.784.237 EUR, kar je za 14,55 % več kot leta 2020
- Sestava prihodkov po virih:

vrsta prihodka	vir financiranja	delež
Prejeta sredstva za tekoče obveznosti (ARRS)	ARRS	97,22%
Drugi prihodki za izvajanje javne službe	naročniki storitev, kupci knjig	0,75%
Prejeta sredstva iz proračuna EU za strukturno politiko (80% delež črpanja)	proračun EU	0,72%
Prejeta sredstva JŠRIPS RS za raziskovalno gostovanje	JŠRIPS RS	0,61%
Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in držav	tuji sofinancerji	0,30%
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za črpanja EU projektov (20% delež)	državni proračun	0,18%
Prihodki od najemnin za službeno stanovanje	najemnik	0,14%
Sredstva iz državnega proračuna za Covid zaščitno opremo	državni proračun	0,09%
skupaj prihodki po denarnem toku 2021		100,00%

– Prihodki v primerjavi s preteklim letom

PRIHODKI 2021 PO DENARNEM TOKU	AOP	PRIHODKI 2020	PRIHODKI 2021	DELEŽ SPREMEMBE
I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	1.726.456	1.767.443	2,37%
1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	1.724.056	1.765.043	2,38%
A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	1.668.106	1.747.710	4,77%
a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	1.579.070	1.724.259	9,19%
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	1.520.019	1.721.096	13,23%
Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	59.051	3.163	-94,64%
b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407			
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0	
Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0	
c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0	
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0	
Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0	
d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	64.800	10.800	-83,33%
Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	64.800	10.800	-83,33%
Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0	
Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0	
Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0	
e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	
f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	24.236	12.651	-47,80%
B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+428+488+489+490+429+430)	420	55.950	17.333	-69,02%
Prejete obresti	422	0	0	
Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0	
Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	0	0	
Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	52.700	11.983	-77,26%
Kapitalski prihodki	425	0	0	
Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0	
Prejete donacije iz tujine	427	0	0	
Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0	

PRIHODKI 2021 PO DENARNEM TOKU	AOP	PRIHODKI 2020	PRIHODKI 2021	DELEŽ SPREMEMBE
Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0	
Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0	
Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0	
Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0	
Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	3.250	5.350	64,62%
2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	2.400	2.400	0,00%
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	2.400	2.400	0,00%
Prejete obresti	433	0	0	

– Poročilo o prejetih sredstvih iz državnega proračuna RS

	Prihodki glede na namen	Realizacija 2020	Finančni načrt 2021	Realizacija 2021	Realizacija 2021/Realizacija 2020 (indeks)	obrazložitev prihodkov
a	b	c	d	e	$f=e/c*100$	
A+B+C	Prihodki - Skupaj (vrednost mora biti enaka AOP 404 + AOP 419)	1.603.306	1.736.798	1.736.910	108	
A.	Vir ARRS	1.503.188	1.712.871	1.717.397	114	prihodki ARRS
B.	Vir: MIZŠ	100.118	23.927	17.369	17	
B1.	CRP			0	#DIV/0!	
B2.	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov - tekoči transferi			15.814	#DIV/0!	izvedba projekta Razvoj slovenščine v digitalnem okolju, ki ga sofinancirata RS in EU iz Evropskega sklada za regionalni razvoj
B2a	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov - investicijski transferi	83.287	18.105		0	
B3.	Investicije in investicijsko vzdrževanje - integralni proračun				#DIV/0!	

	Prihodki glede na namen	Realizacija 2020	Finančni načrt 2021	Realizacija 2021	Realizacija 2021/Realizacija 2020 (indeks)	obrazložitev prihodkov
B4.	Ostalo – vir MIZŠ	16.831	5.822	1.555	9	nam. sred. za sofinanciranje zaščitne opreme in dezinfekcije prostorov
C.	Vir: drugi viri državnega proračuna (druga ministrstva, agencije ipd.)			2.144	#DIV/0!	nam. sred. za izvedbo raz. aktivnosti; Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (860 EUR) in MDDSZ (1.284 EUR)

– Sestava odhodkov:

ODHODKI 2021 PO DENARNEM TOKU	AOP	ODHODKI 2020	ODHODKI 2021	DELEŽ SPREMEMBE
II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	1.557.550	1.784.237	14,55%
1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	1.557.219	1.781.837	14,42%
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	937.115	1.066.808	13,84%
Plače in dodatki	440	839.997	937.084	11,56%
Regres za letni dopust	441	25.574	31.322	22,48%
Povračila in nadomestila	442	43.173	49.119	13,77%
Sredstva za delovno uspešnost	443	14.327	32.480	126,70%
Sredstva za nadurno delo	444	6.596	2.301	-65,12%
Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0	
Drugi izdatki zaposlenim	446	7.448	14.502	94,71%
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	147.950	168.344	13,78%
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	79.262	85.093	7,36%
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	56.786	69.517	22,42%
Prispevek za zaposlovanje	450	519	588	13,29%
Prispevek za starševsko varstvo	451	866	981	13,28%
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	10.517	12.165	15,67%
C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+462+463)	453	372.055	485.933	30,61%
Pisarniški in splošni material in storitve	454	193.933	280.519	44,65%

ODHODKI 2021 PO DENARNEM TOKU	AOP	ODHODKI 2020	ODHODKI 2021	DELEŽ SPREMENBE
Posebni material in storitve	455	723	10.283	1322,27%
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	24.928	30.229	21,27%
Prevozni stroški in storitve	457	150	0	-100,00%
Izdatki za službena potovanja	458	4.206	12.127	188,33%
Tekoče vzdrževanje	459	49.249	52.347	6,29%
Poslovne najemnine in zakupnine	460	4.195	7.372	75,73%
Kazni in odškodnine	461	0	0	
Davek na izplačane plače	462	0	0	
Drugi operativni odhodki	463	94.671	93.056	-1,71%
D. Plačila domačih obresti	464	7	0	-100,00%
E. Plačila tujih obresti	465	0	0	
F. Subvencije	466	0	0	
G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	
H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0	
I. Drugi tekoči domači transferji	469	0	0	
J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+ 478+479+480)	470	100.092	60.752	-39,30%
Nakup zgradb in prostorov	471	0	0	
Nakup prevoznih sredstev	472	0	0	
Nakup opreme	473	79.807	54.215	-32,07%
Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	5.182	
Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0	
Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0	
Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0	
Nakup nematerialnega premoženja	478	20.285	1.355	-93,32%
Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0	
Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	
2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483+ 484)	481	331	2.400	625,08%
A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	0	0	
B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	0	0	
C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	331	2.400	625,08%

- Zaradi rebalansa FN 2021, ki je bil oddan 23.12.2021, realizacija po denarnem toku bistveno ne odstopa od potrjenega načrta.
- Obrazložitev večjih odstopanj realizacija 2021 v primerjavi z 2020:
 - prihodki: prejeta sredstva z državnega proračuna za investicije (nakazilo namenskih sredstev za selitev v 2020), prejeta sredstva iz javnih skladov (nakazilo JŠRIPS RS v 2020 za kritje stroškov gostujoče raziskovalke v 2021, drugi tekoči stroški za izvajanje javne službe (plačilo raziskovalnih storitev za delo, opravljeno v 2019 in 2020)
 - odhodki: povečanje stroškov dela (v skladu s potrjenim finančnim načrtom, povečanje sredstev za delovno uspešnost in nadurno delo je posledica omejitve zaposlovanja ter neuspelega iskanja primernih kandidatov na razpise), povečanje storitev je posledica porabe namenskih sredstev, prejetih v 2019, ki so nastajale zaradi raziskovalnih aktivnosti (posledica sproščanja Covid ukrepov in izvajanja nujnih raziskovalnih aktivnosti), znižanje investicij v opremo.
- Presežek odhodkov nad prihodki v višini 16.794 EUR nastaja zaradi porabe prejetih namenskih sredstev v 2020, ki so bila v soglasju s financerjem preknjižena v rezervacije in porabljena v 2021.
- Izplačil na podlagi sodnih ali drugih odločb ter izvensodnih poravnjav ni bilo.

IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV OD 1. 1.
 DO 31. 12. 2021

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
750	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501+502+503+504+505+506 +507+508+509+510+511)	500	0	0
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil-iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil-državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	V. DANA POSOJILA (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	512	0	0
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	0	0
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0	0

IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA DOLOČENIH UPORABNIKOV OD 1. 1. DO 31. 12. 2021

v EUR (brez centov)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+556+557+558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+566+567+568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	0	168.906
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	16.794	0

5. PRILOGA: IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

PRILOGA

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Inštitut za novejšo zgodovino
 Privoz 11
 1000 Ljubljana
 Matična številka: 5057116000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladam tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ na Inštitutu za novejšo zgodovino.

Oceno podajam na podlagi:

- ocene notranje revizijske službe za področja:
- samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: samoocenitev direktorja kot vodje organizacijskih enot Uprava in Znanstvenoraziskovalni oddelek
- ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

Na Inštitutu za novejšo zgodovino

je vzpostavljen(o):

1. Primerno kontrolno okolje (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2. Upravljanje s tveganji

2.1. Cilji so realni in merljivi, to pomeni, da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2.2. Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

3. Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,
- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

ad b) Navedite naziv **skupne notranjerevizijske službe**:

.....

Navedite sedež in matično številko skupne notranjerevizijske službe:

.....

Matična številka:

ad c) Navedite naziv **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja**:

Adakta d. o. o.

Navedite sedež in matično številko zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:

Kolonija 1. maja 19a, 1420 Trbovlje, 3453049000

Matična številka:

3453049000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio EUR

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

(dan XY, mesec XY in leto 20XY)

12112021

ad d) Notranjega revidiranja nisem zagotovil ker:

V letu 2020 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

- Ažuriranje pravilnika o javnem naročanju in izvedbi nabavnega postopka.
- Sistematičen pregled, dopolnitev in elektronska hramba celotne kadrovske dokumentacije.
- Oblikovanje pravilnika o vodenju zalog gradiva v specialni knjižnici ter pravilnika o splošnih pogojih poslovanje knjižnice.

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladam v zadostni meri (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

- Zastoji pri pretoku informacij zaradi povečanega obsega dela na domu v času omejitev zaradi COVID-19: uvedba elektronskega dokumentnega sistema.
-(tveganje 2, predvideni ukrepi)
-(tveganje 3, predvideni ukrepi)

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika: dr. Andrej Pančur

Podpis:.....

Datum podpisa predstojnika:

18.2.2022

OBRAZEC: Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

ŠIFRA IN IME PRORAČUNSKEGA UPORABNIKA: 34720 INŠTITUT ZA NOVEŠO KMETIKO

IME JAVNEGA GDSPODARSKEGA ZAVODA

SEDEŽ UPORABNIKA: PRIVOZ 11, 1000 LJUBLJANA

ELEMENTI ZA DOLOČITEV DOVOLJENEGA OBSEGA SREDSTEV ZA
DELOVNO USPEŠNOST IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU
za leto 2021

Zap. št.	NAZIV	ZNESEK
1	Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	Ø
2	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	Ø
3	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (1 + 2)	Ø
4	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	Ø
5	Razlika med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (4 - 2)	Ø

Kraj in datum: Ljubljana

Odgovorna oseba:

Opomba:

Zap. št.	Vir podatkov za izpolnilni obrazec:
1	Letna poročila izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrsti dejavnosti, AOP 689, stolpec 5, javni gospodarski zavodi in drugi upravljeni proračuni, za katere ne velja pravilnik iz tretjega odstavka 1. člena te uredbe, poštni in elektronski lističi
2	izplačane akontacije delovne uspešnosti po Uredbi o enotni metodologiji in obrazcih za obrazložitve izločitve plačil v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 14/09, 23/09 in 48/09) pod številko D030
3	seštevki zneskov (zap. št. 1 + zap. št. 2)
4	dovoljeni obseg sredstev, ki je za uporabnika prostorno določen s pravilnikom, izdanim na podlagi Uredbe o določitvi obsega sredstev iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu
5	razlika zneskov (zap. št. 4 - zap. št. 2)

**INŠTITUT
ZA NOVEJŠO ZGODOVINO**

**INSTITUTE
OF CONTEMPORARY HISTORY**

dr. Andrej Pančur, direktor

Informacije o javnem raziskovalnem zavodu:

Inštitut za novejšo zgodovino, Privoz 11, 1000 Ljubljana, Tel. +386 1 200 31 20

